

ପୁରୁଷ ରକ୍ଷାପାତ୍ର

ଫାରେକ୍ସ-ଭେଜ୍

୨ ମାସରୁ ଏହା ଯେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।

ନୂଆ ଫାରେକ୍ସ-ଭେଜ୍ ଶାକସବଜିର ପ୍ରାକୃତିକ ରୁଚରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଚିଟାମିନ-
ସମୃଦ୍ଧ ଶାକସବଜି ଯଥା-ଗାଜର, ବିଲାତିବାଇଗଣ, ଆଇମଧ୍ୟ ମୁଗତାଲି ।
ଏହା ପୁରୁଷ ରକ୍ଷାପାତ୍ର ତେଣୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଶୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ
ସହଜରେ ହଜମ କରିପାରିବେ ।

ଫାରେକ୍ସ-ବଡ଼ ଭିତରା ପକ୍ଷ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟରା ରକ୍ଷାପାତ୍ର ।

Anil Kumar Panigrahi

GX/41/183/OR

ସୌରଭ ମନମୁଗ୍ଧକାରୀ
ସଦ୍ୟତା ତନ୍ମୁ ଆଗୋରି

ନୂଆ

ପ୍ରେମ୍

Pick a PINKY...

and let
your writing
sparkle...

LION

PINKY

*the Prettiest Pencil
in town.*

Now from Lion Pencils, here's another Novelty...
the Pearl finished **LION PINKY** pencil, a pretty pencil to behold.
Superb in looks, super smooth in writing with its HB Lead
strongly bonded to give you unbreakable points.

Also available with rubber tip and hexagonal

Other popular brands of Lion Pencils are:

Lion **MOTO**, Lion **TURBO**, Lion **SWEETY**, Lion **CONCORD**,
Lion Hi-Tech **METALLIC**, Lion **MASH-HOOR**, Lion **EXECUTIVE**,
Lion **NOVELTY**, Lion **GEEMATIC** Drawing Pencils
and **RATTAN** Colour Pencils & Wax Crayons.

LION PENCILS PVT. LTD. 95 Parijat, Marine Drive, Bombay 400 002.

National-407

“ହୁଏ ମିଳାଉର ମାଛପାଏ
ଟାଣୁଟି ଖୋଲିଦି ବଢ଼ିଥାଏ”

ହୁଏ

ନିର୍ମାତା ଗ୍ଲକ୍ସୋ ମିଲ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି

ହୁଏ ମିଳାଉର ସମସ୍ତଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ଲକ୍ସୋ

ଲିପ୍ଟନ

© 1998 Glaxo India Pvt. Ltd.

Anil Kumar Panigrahy

ମାଘର ଜଗନ୍ନାଥ

ଜଥା

ମେଡିକର

ଭକ୍ତୀ ନିର୍ମୂଳ କର୍କଶାର ସରୁଳ, ନିରାପଦ, ପ୍ରଭାବୀ ଉପାୟ

ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ହେଉ ନ ଥିବା ପୁରୁଣା ଉପାୟ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ମେଡିକର ନିର୍ଭର କରନ୍ତୁ ।
ଭକ୍ତୀ ଉପଦ୍ରବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଯାନ୍ତୁ ।

ସରୁଳ

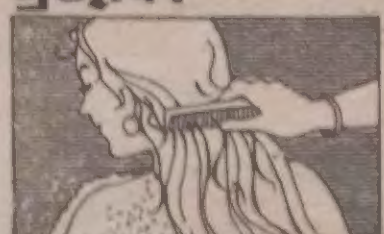
ମେଡିକରର ଶାମୁ ଭଳି ଲଗାଇ
୫ ମିନିଟ ପରେ ପ୍ରଥମ, ଦୁଇ
ଥର ପରେ ଯେପରିକି କରନ୍ତୁ ।

ନିରାପଦ

ମେଡିକର ପ୍ରକାର ଅନନ୍ୟାଧାନ
ଓ ପକ୍ଷୀ-ନିରାଶ୍ରା ପିତ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରାଯାଇଛି, ଶତ ପ୍ରତିଶତ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ପ୍ରଭାବୀ

ମେଡିକର ମାତ୍ର
୨ ମିନିଟରେ ଉତ୍ତୁଷ୍ଟ ନଷ୍ଟ
କରିଦିଏ ।

ମେଡିକର

ଭକ୍ତୀ ପରମ୍ପରା ଆପଣଙ୍କ ଘର
ସରୁଳ-ନିରାପଦ-ପ୍ରଭାବୀ

ଉପାଦାନ: ଡିଭର୍ସିଫିକାସନ୍ ଇ.
ଭିଭ୍ ଓ ଡିସପେସିଭ୍‌ସ୍ ଡିଭିଜନ୍

everest/BA/PHL/01 or

ହେଉ ମନ ଦାସ, ଖେଳେ ଶାଢ଼ୀ ଦିଅନ୍ତୁ ଠକି
ଖେଳୁଥାଆନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନେ ସିଏ ବସେ ଟାକି ।

ଭାଳି ଭାଳି ସ୍ଥିର କଲା ସିଏ ତ ନୁହେଁ ଖେଳି
ମଜାଳଆ ଖେଳ ଖେଳିବ ଘରେ ବସିବି ।

ଏକୋ ସେନ ସେଇ ଆଉ କାଗଜ କାଢ଼ିଲା ।
ହସସ୍ମୟ ଓକୁଟିଆ ଚର୍ଚ୍ଚ ଚର୍ଚ୍ଚ ଆଜିଲା ।

ପ୍ରମୁଖୀ-ପ୍ରମୁଖୀ, ଖେଳଣା-କୁଣ୍ଢେଇ, ଗାୟନୀ ଉପଲଲା

ହସହସସ ବିଦ୍ୟା ଭଳି ମାଳା ହିନ୍ଦୁ ରଙ୍ଗେଇଲା ॥

ଏକୋ ଅତି ଉପଯୋଗୀ, ସାଗୁଆ, ନେଲିଆ
ଗାୟନୀ, ହଳଦି ପୁଣି ପାଟଳ, ନାଲିଆ ।

ଭାଓଲେଟ, ବାଇଗଣି ଆଉ ନାରଙ୍ଗି, କାଳିଆ
ତମ ଲାଗି ପ୍ରତି ସେଇ ସେ ଦଣ ରଙ୍ଗିଆ ॥

ଏକୋ
ସେନ

ରଙ୍ଗ ବାଇଜରେ ପମେ ହୁଅରଜା-ରଙ୍ଗେଇ, ଚିତ୍ରପୁର ମିଳେ କେତେ ମଜା !

ପ୍ରଥମ ପାଠକ ପ୍ରଥମ ପାଠକେ ପ୍ରଥମେ, ୧୮, ପ୍ରଥମ ପାଠକ, ବିଜେ ପାଠକ (ପୃଷ୍ଠା) ।

ମାଗଣା
ଜଳପିଣ୍ଡ
ଖେଳିବ

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : “ଚକ୍ରପାଣି”

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡୀ

ମଣିଷକୁ ଥରେ ଥରେ ଦୁର୍ଲଭ ସୁଯୋଗ ମିଳିଥାଏ; ମହତ୍ତ୍ୱ ପଥରେ ବ୍ରଜ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ମିଳିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ସେସବୁ ଜ୍ଞାନର ମର୍ମ ପାଶୋର ଦେଇ ସେ ଖାଲି ତା’ର ଉପର ଆବରଣକୁ ଆବୋରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହେ । “କନକ ଉପତ୍ୟକାର କାହାଣୀ” ର ଏ ଅଧ୍ୟାୟ ତାହାହିଁ ଦେଖାଉଛି । କେଡ଼େ ମହତ୍ତ୍ୱ ସୁଯୋଗ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଦେଇଥିଲେ, ଲୋକେ ତାକୁ ନେଇ କଲେ କ’ଣ !

ଅମରବାଣୀ

ଭବତ୍ୟପି ନିଷ୍ଠୁଲେକ, ଧନଦୁର୍ଭବତ କୃପଣ ପୁରୁଷସ୍ୟ,
ଗ୍ରୀଷ୍ମାତପ ସନ୍ତପ୍ତସ୍ୟ, ନିଜକଳ୍ପାୟେବ ପଥକସ୍ୟ ।
[ଦାରୁଣ ଖରାରେ ଗୁଲୁଥିବା ପଥକକୁ ତା’ ନିଜର ସ୍ଥର କୌଣସି ସହାୟତା କରେ ନାହିଁ । ସେହପରି ଧନ ଖାଲ ସଞ୍ଚ ରଖୁଥିବା କୃପଣ ବ ନିଜ ଧନରୁ ବହୁ ଲଭ ପାଏ ନାହିଁ ।]

ବର୍ଷ : ୨୧

ଭୁବ ୧୯୮୮

ଅଙ୍କ : ୧୨

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୫୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

चंदा मामा बूझ के हाटे -
छोटे छोटे, प्याहे प्याटे,
टंगबिटंगे कैसे ताटे?
ताटे नहीं, ये जेम्स हैं चाटे.

Cadbury's **GEMS**

जो चाहे खेले, जो चाहे छाले.

Cadbury's
GEMS

ଜହ୍ନମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ-ବିଚିତ୍ରା

ଶାନ୍ତ କପୋତ

ପୃଥିବୀର ବହଳ ସ୍ଥାନରୁ ଆମେ-
ରକା ଓ ରୁଷିଆର ଶାସକମାନଙ୍କ
ପାଖକୁ ଏହା ଇତିରେ ଦୂରଲକ୍ଷ
ପରୁଷ ହଜାର ଚିଠି ପଠାଇଛନ୍ତି
“ଶାନ୍ତ କପୋତ” ନାମକ
ଆନ୍ଦୋଳନର କର୍ମୀମାନେ ।
ଆଶଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମିତ ବନ୍ଦ
ହେଉ, ଆମେ ଶାନ୍ତ ରୁହୁଁ,
ଏହାହିଁ ଏସବୁ ଚିଠିର ମର୍ମ ।

ମିଠା ଇମାରତ୍

ପ୍ୟାରସ୍‌ର ବଖ୍ୟାତ ଲଫେଲ୍,
ଟାଣ୍ଡାର ତାପ୍ତାରେ ଲଭି
ରକାଟ ନାମକ ଜଣେ ବୁଆଲ
ଲମ୍ବର ଅଧିବାସୀ ଗୋଟିଏ
୨.୪୩ ମିଟର ଉଚ୍ଚ ଇମାରତ୍
ବନାଇଛନ୍ତି । ଏହା ୪୮
କେ.ବି. ଚଳରେ ନିର୍ମିତ ।

ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହ ଅଭିଯାନ

ଶୁକ୍ର ଗ୍ରହକୁ ଏକ ଅନ୍ତରାକ୍ଷ
ପାନରେ ମଣିଷ ପ୍ରେରଣ କରିବା
କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତ
ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାଠି-
କରି ହୋଇପାରେ । ରୁଷିଆର
ସବୋଇ ନେତା ମିଖାଇଲ୍
ଗୋବାରେଭ୍‌ ତେଣୁ ଆମେରିକା
ସହ ମିଶ୍ରି ସେ ଦିଗରେ କାମ
କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ନନ୍ଦନ କାନନରେ ନୂତନ ଅତିଥି

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଅଦୁରରେ ଅବସ୍ଥିତ ନନ୍ଦନ କାନନରେ
ଆସି ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯୋଡ଼ିଏ ସିପାହି, ଗୋଟିଏ ବାବୁନ
ଏବଂ ଯୋଡ଼ିଏ କଙ୍ଗାରୁ । ଏମାନେ ଟେକ୍‌ସାସ୍‌ରୁ
ଆସିଛନ୍ତି । ସେଠାରୁ ଆହୁର କେତେଗୋଟି ପଶୁ
ଆସୁଛନ୍ତି । ବଦଳରେ ନନ୍ଦନ କାନନରୁ ଯୋଡ଼ିଏ
ଧଳା ବାଘକୁଆ ସେଠାକାର ଚିଡ଼ିଆଖାନାକୁ ପାଉଛନ୍ତି ।

ଚିତ୍ରକଳା ଓ ବକ୍ରମୁ-ବିଜ୍ଞାନ

ଶ୍ରୀ କାନ୍ତ ଜଣେ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ । ସେ ଯେଉଁ ସବୁ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରେ, ସେସବୁ ତା' ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଇଦେ । ନିଜେ ଶିକ୍ଷକତା କରି ଜୀବିକା ନିବାହ କରେ ।

ଥରେ ତା'ର କିଛି ଅଧିକା ଟଙ୍କା ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଥିଲାବାଲା ଲୋକଙ୍କୁ ଖବର ଦେଲା କି ସେ ଚିତ୍ରଟି ସେ ଦିବସ । ଲୋକେ ଆସି ଦେଖିଲେ । କିନ୍ତୁ ପାଞ୍ଚ ଦଶଟଙ୍କାରୁ କେନ୍ଦ୍ର ଅଧିକା ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ ।

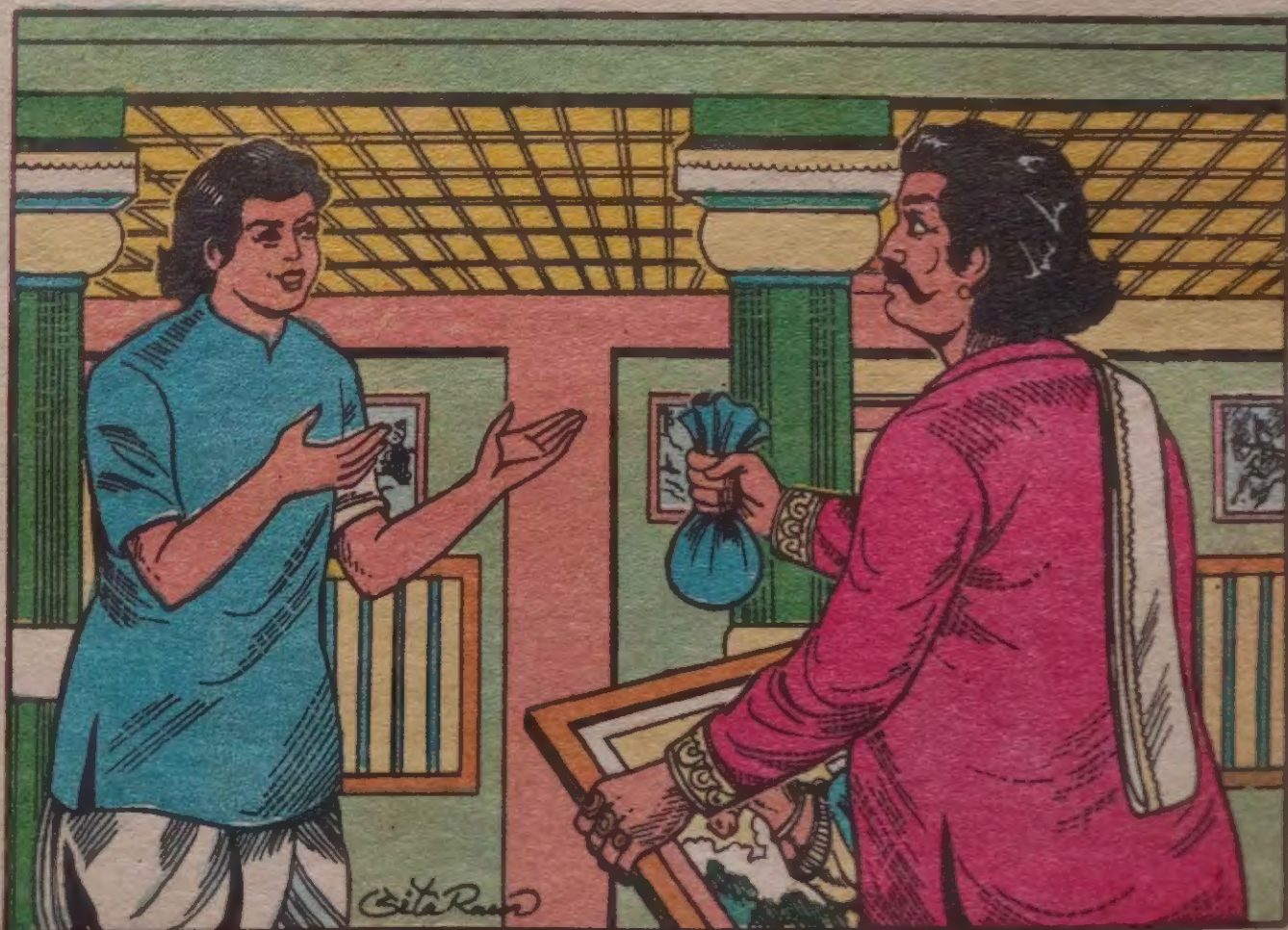
ଶ୍ରୀକାନ୍ତର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ମୋହନ ବଜାର ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଦୋକାନ କରିଥାଏ । ସେ ଆସି ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଚିତ୍ରଟି ନେଇଗଲା । ନିଜ ଦୋକାନରେ ତାକୁ ଟାଙ୍ଗି କୌଣସି ଗରମ ଆସିଲେ ପଚାରେ, “ବାବୁ, ଚିତ୍ରଟି କିପରି ହୋଇଛି ?” “ବାଃ, ରମ୍ୟ !” ଲୋକେ କହନ୍ତି ।

“ଠିକ୍ । ଏହାକୁ କେତେ ଲୋକ କଣିକାକୁ କହୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଦେଉନାହିଁ ।”

ସେଠାକାର ଜମିଦାର ଏକଥା ଶୁଣିଲେ । ସେ ଆସି ଚିତ୍ରଟିକୁ ଦେଖି ତାରସ୍ କଲେ ଓ କଣିକାକୁ ଚାହିଁଲେ । “ହଜୁର୍ ! ଯମା କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ବିକରି ନାହିଁ ।” ମୋହନ କହୁଲା ।

“ଜରୁର୍ କଣିକା ।” ଜମିଦାର ତା' ହାତରେ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ି ଚିତ୍ରଟି ନେଇଗଲେ ।

ମୋହନ ପାଇ ଶ୍ରୀକାନ୍ତଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଧରାଇ ଦେଲା ଓ ହସି ହସି କହୁଲା, “ଆରେ ଭଲ ଖାଲ ଚିତ୍ର କଳା ଜାଣିଲେ ହେବ ? ବକ୍ରମୁ-ବିଜ୍ଞାନ ଜାଣିବା ଦରକାର ।

ଦେହ ବଦଳ

ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ପରାସୀ

ଦେଶର ଏକ ମୂଲକରେ ରାଜୁତି କରୁଥିଲେ ଜଣେ ରାଣୀ । ତାଙ୍କର ଥିଲା ବିରାଟ ରାଜ ପ୍ରାସାଦ; ତାକୁ ଘେରି ରହିଥିଲା ମନୋରମ ଉଦ୍ୟାନ । ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ ଶୀତଳ ଜଳଶୟ ଓ ଲତାକୁଞ୍ଜମାନ ରହିଥିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ କେତେ ପ୍ରକାର ଫଳମଲମଲ ମୁଖିମାନ ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ ।

ରାଣୀ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେ ଜଳଶୟ ସନ୍ତରଣ କରି, ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ ସୁଲ୍ଲ ସୁଲ୍ଲ ବାଆ ସେବନ କରି ବହୁତ ଖୁସିରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରି ପାରନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ସେ ତାହା କରୁ ନଥିଲେ । କାରଣ, ଦିନେ ସେ ଅସାମାନ୍ୟା ରୂପବତୀ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବୟସାୟକ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ସେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ହରାଇ ଥିଲେ । ସେ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ ଯେ ନିଜ

ସମକକ୍ଷ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ କୁଆଡ଼େ ନ ପାଇବାରୁ ବିକା ହୋଇ ନଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ହାନି ଚେହେରା ସେ କାହାକୁ କିପରି ଦେଖାଇବେ ? ତେଣୁ ସେ ନିଜ କକ୍ଷ ଭିତରୁ ପ୍ରାୟ ବାହାରକୁ ଯାଉନଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଆସିଲେ ବି ସେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ପଦ । ଆଡୁ-ଆଲରେ ରହି ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ନିକେଶ ଦେଉଥିଲେ ।

ଦିନେ ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦେଖିଲେ, ଜଣେ ଯୁବକ ତାଙ୍କ କକ୍ଷ ଭିତରେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଛି । ସେ ଛୁପ ଶବ୍ଦରେ ପଚାରିଲେ, “ତମେ କିଏ ? ମୋ ଦାସୀମାନଙ୍କ ହାତରେ ଶବ୍ଦ ନଦେଇ କିପରି ହଠାତ୍ ମୋ କକ୍ଷ ଭିତରକୁ ଆସିଗଲା ?”

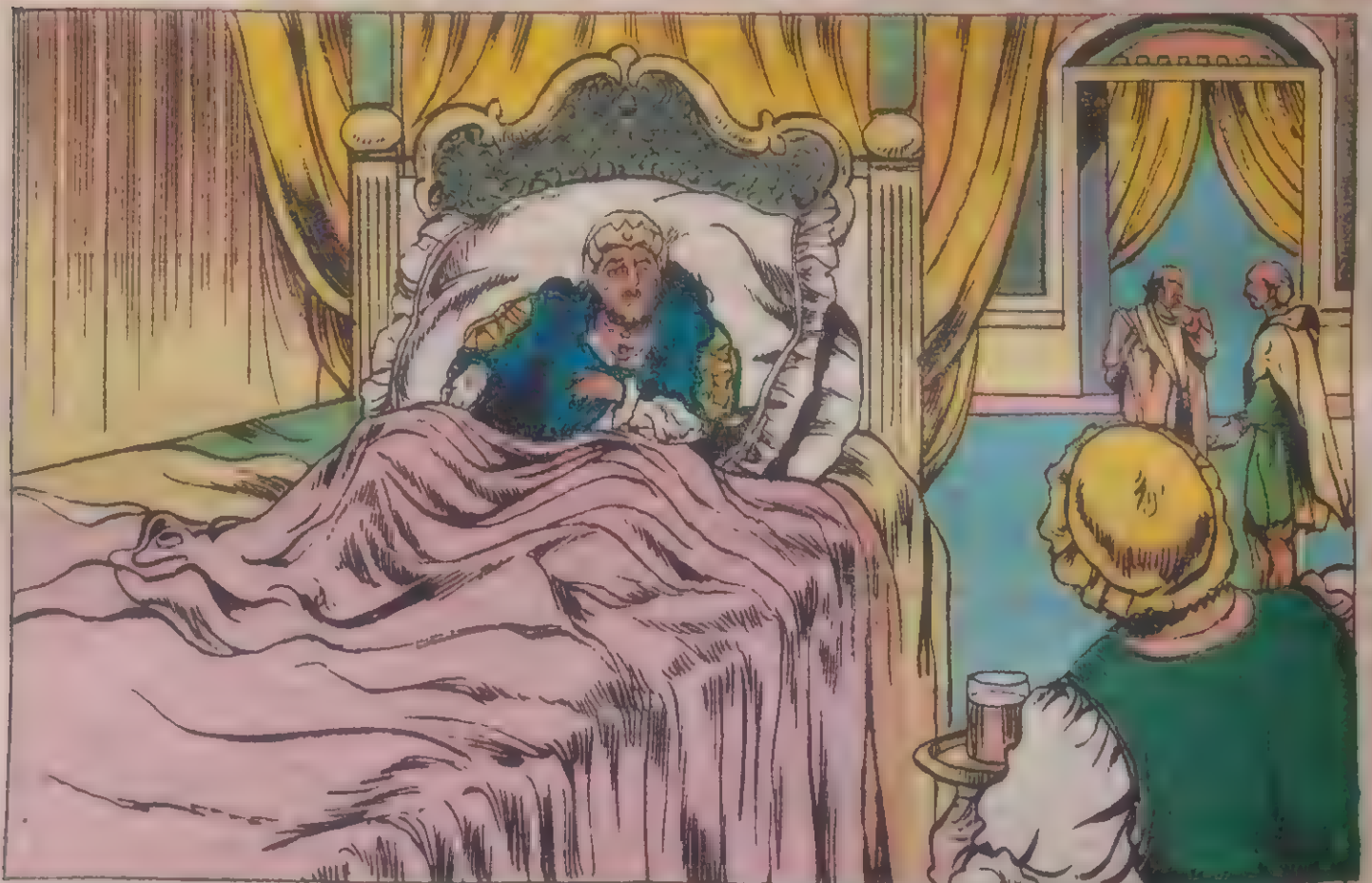
“ମହାରାଣୀ ! ଏତକ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋତେ ଅନେକ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ

ହୋଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହାଙ୍କ ନିଆଁରେ
ସେମାନେ ମୋତେ ନାନା ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତି ।
ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରୁନି ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେଉଁ
ଗୋପନ କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହିବା ନିମନ୍ତେ
ଆସିଛି, ତାହା ଆଉ କେହି ଜାଣିବା ଉଚିତ
ନୁହେଁ ।” ସୁବର୍ଣ୍ଣ କହିଲା ।

“ଏପରି ଗୋପନ କଥା କ’ଣ ?”
ମହାରାଣୀ ଟିକିଏ ବରକ୍ତ କଥା ବସ୍ତୁତ ହୋଇ
ପଚାରିଲେ ।

“ମହାରାଣୀ ! ମୁଁ ଜଣେ ଶରୀର ହିଅ ।
ମୋର ବାପା ମା କେହି ନାହାନ୍ତି । ପ୍ରାସାଦଠୁଁ
ଠିକ୍ ଦୂରରେ ମୋ ଘର । ଅନେକ ସମୟରେ
ମୁଁ ସୁଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ପାଏ ନାହିଁ । ଅତି
ସାଧାରଣ ଲଗାପଟା ପିନ୍ଧି ମୋତେ ଘନ

କାନ୍ଦୁ ଶେଷ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରାସାଦ
ଆସିବା ପ୍ରସ୍ତୁତର ଘରରେ ଅନାଲ ମନକୁ
ମନ କହେ, ହାୟ ! ମୁଁ ଯଦି ଏ ପ୍ରାସାଦର
ସୁଖୀ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ
ରହୁଥାନ୍ତି ! ଆଜି ମୁଁ ଏହିଆ ଏକଥା ବଡ଼
ପାଟିରେ କହିପକାଇଲି । ଜଣେ ସାଦୁକର
ଏକଥା ଶୁଣି ପକାଇଲେ ଓ ମୋତେ ମନ୍ଦିତି
ଶିଖାଇ ଦେଲେ । ମୁଁ ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ
ହାତ ରଖି ସେ ମନ୍ଦ ପଦ୍ଧତି, ତେବେ ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭିତରକୁ ଗୁଲିଯିବି ଓ
ଆପଣ ମୋ ଦେହ ଭିତରକୁ ଗୁଲି ଆସିବେ ।
ଶୁଣିଲି, ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଆଜିକାଲି ନିଜ
ଚେହେରା ଶରୀର ହୋଇଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ
ବହୁତ ଦୁଃଖରେ କାଳ କାଟୁଛନ୍ତି । ଯଦି ରାଜ

ହେବେ, ତେବେ ଆମ ନିଜ ନିଜ ଅବସ୍ଥା ବଦଳାଯିବ!” ଯୁବତୀ କହିଲା ।

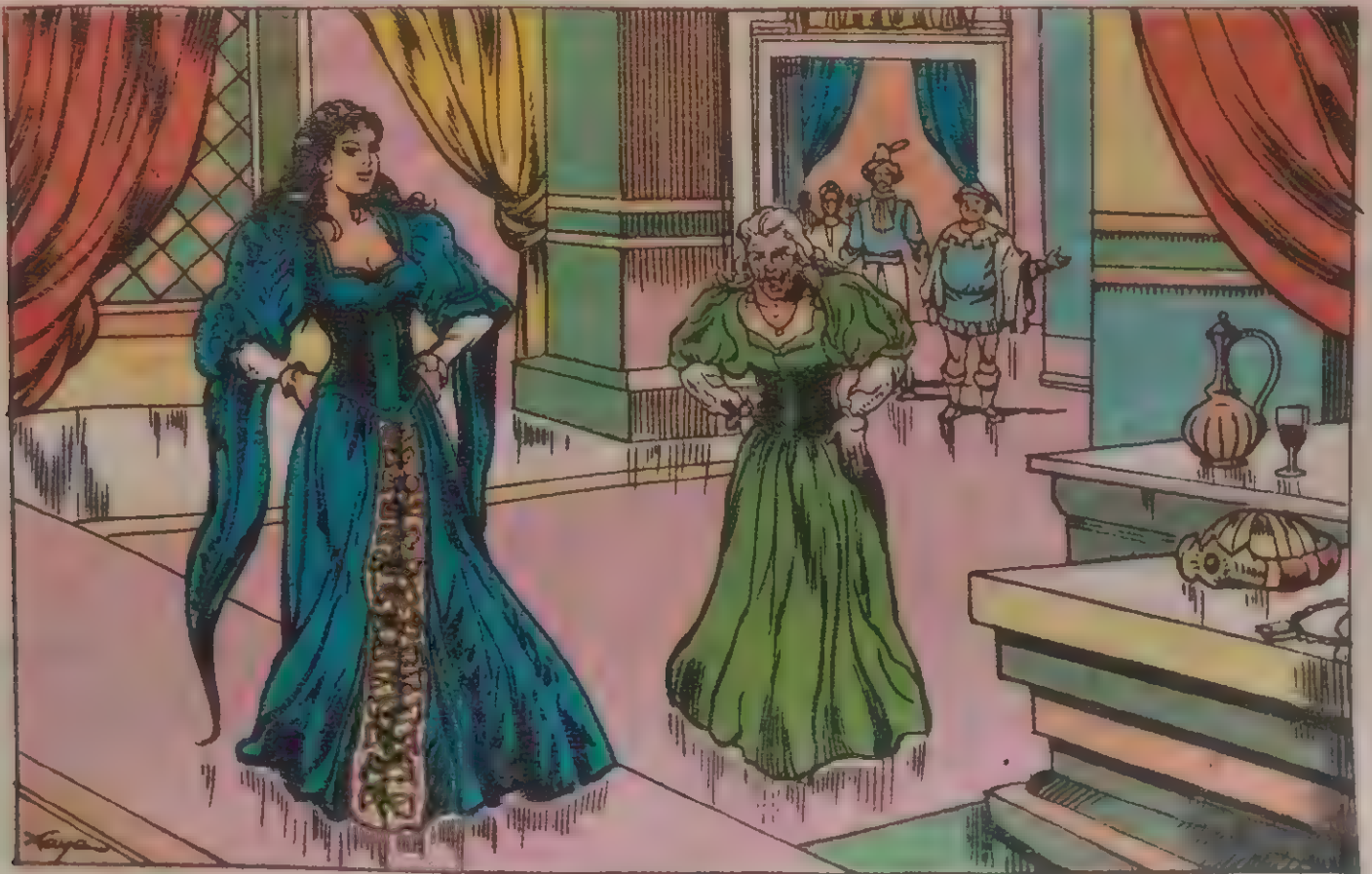
“ଶ୍ରେଷ୍ଠ! ମୁଁ ତୋ ବୟସରେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଥିଲି! ତୁ ନିଜକୁ ମନେ ମନେ ଭାରି ସୁନ୍ଦରୀ ଠାଉଛନ୍ତି, ନୁହେଁ? ତୋ ଭଲ ସାଧାରଣ ଚେତେବେଳା ଡିଆଁ ହୋଇ ମୁଁ ରହିବି, ଏକଥା ତୁ କଲ୍ଲନା କରିପାରୁଛୁ?” ରାଣୀ ରାଗିଯାଇ କହିଲେ ।

“ମହାରାଣୀ! ଦୁଏତ ମୋ ବୟସରେ ଆପଣ ମୋଠୁଁ ସୁନ୍ଦରୀ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କିପରି ଦିଶୁଛନ୍ତି? ଦର୍ପଣ ଆଖି ଦେଖାଇ ଦେବ?” ଯୁବତୀ କହିଲା ।

“ତୋର ଏଡ଼େ ସାହସ ମୁଁ ଅସୁନ୍ଦର ବୋଲି କହୁଛି? ତୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ

ଦେବ!” ଏହା କହି ରାଣୀ ଉଠି ପହଲେ ଡାହାଣ ଯୁବତୀ କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ବାହାରିଯାଇ ପାହାଚ ଉପି ତଳକୁ ତଳକୁ ଗଲେ । ରାଣୀ ବାସନ୍ତକୁ ବାହାରି ଆସି ଦେଖିଲେ, ଯୁବତୀ ପ୍ରାୟତଃ ଭିତରୁ ବାହାରି ଯାଇ ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ପଳଉଛି । ରାଣୀ ସେତେବେଳକୁ ସିଧା ଠିଆ ହୋଇ ପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ସେ ଯୁବତୀ କ୍ଷୀପ୍ର ଗତିରେ ଦୌଡ଼ୁଥିବାର ଦେଖି ହଠାତ୍ ଚାକର ମନ ବଦଳିଗଲା । ସେ ଯଦି ପୁଣି ଯୌବନ ଓ ବଳ ଫେରି ପାଆନ୍ତେ, ତେବେ ସେହିପରି ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି କରନ୍ତେ ।

ସେ ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପର ମହଲର ବାସନ୍ତରୁ ସେମିତି ଅନାଇ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ଆଉ ଯୁବତୀର ଦେଖା ମିଳିଲା ନାହିଁ

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା' ଦେହ ଭିତରକୁ ଶୁଣି
ଗୁଲିଗଲେ; ଶୁଣିକ ଦେହ ଭିତରକୁ ସେ
ଗୁଲି ଆସିଲା ।

ଯୁବତୀ-ବେଣୀ ଶୁଣି ପଡ଼ିଆ ଭିତରକୁ
ଗୁଲିଗଲେ । ଯୁବତୀ ଯେଉଁ କୁଡ଼ିଆରେ
ରହେ, ସେ କୁଡ଼ିଆର ଠିକଣା ସେ ଜାଣିଥିଲେ ।
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କ ମନ ଉଦାସ
ହୋଇଗଲା । ହଠାତ୍ ଯୌବନ ଫେରି ପାଇ
ତାଙ୍କ କ୍ଷୁଧା ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା । ଦେଖିବା
ବେଳକୁ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ଦୁଇଗଣ୍ଡି ଶୁଖିଲା
ସେଟି ଅଛି । ସେ ତାକୁ ଚୋରାଇଲେ, କିନ୍ତୁ
ଥରେ ଗିଳି ଦ୍ଵିତୀୟଥର ଗିଳି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । ଘରରେ ପାଖରେ କୌଣସି

ଦୋକାନକୁ ଯାଇ କିଛି ଭଲ ଖାଦ୍ୟ କିଣିବେ ।
ଦୋକାନରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ମାଖନ ପିଠା
ଦିଅ ବୋଲି କହିବା ମାତ୍ରେ ଦୋକାନୀ ଗଟି
ଯାଇ କହିଲା, “ଅଛା କରିବୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ,
ହଇରେ ହିଅ ! ଜୀବନରେ କେବେ ମାଖନ
ପିଠା ଦେଖିଛୁ ? ଖାଇବା ତ ଦୂରର କଥା ।
ଯା, ସେ ନଅର ପଛପଟେ ବୁଲିବୁ । ତାହା-
ହେଲେ ଅନ୍ତତଃ ମାଖନ ପିଠାର ବାସ୍ନା
ପାଇବୁ ।”

“ତୁମ୍ଭ କର ! ସାଧାରଣ ଗୋଟାଏ ଦୋକାନୀ
ନୀର କି ଗବ୍ ଏଭଳି ଘୃଣାରେ ମୋ ସହ
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାର ସାହସ ତମର ଆସିଲା
କେଉଁଠି ? ଏହାର ଫଳ କ'ଣ ଜାଣିଛ ?

ତହିଁ ପରଦିନ ଖରାବେଳେ ଦାସଦାସୀ-
ମାନେ ବନ୍ତାମ କରୁଥିବା ବେଳେ ଶୁଣି ପୁଣି
ଯାଇ ବାସନ୍ତରେ ଠିଆ ହେଲେ । ହଠାତ୍
ସେ ଯୁବତୀ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା ।
ଯୁବତୀଟି ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳରେ ଠିଆ ହୋଇ
ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇଥାଏ ।

ଶୁଣି ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇ, ହାତଠାରି
ତାକୁ ଡାକିଲେ । ଯୁବତୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରାସାଦ ଭିତରକୁ ଆସି ତା'ପରେ ଉପର
ମହଲରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଶୁଣି କହିଲେ,
“ତୁମ ପ୍ରସାଦରେ ମୁଁ ବଞ୍ଚି !” ଯୁବତୀ
ମୁହଁରେ ଆନନ୍ଦ ଉଛୁଳି ଉଠିଲା । ଶୁଣିକ
ହାତରେ ହାତ ରଖି ସେ ମନ୍ଦ ପଡ଼ିଲା ।

“ତମର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିବି!”
ଯୁବତୀ-ରୂପୀ ରାଣୀ କହୁ ଶ୍ରବଣେ କହିଲେ ।

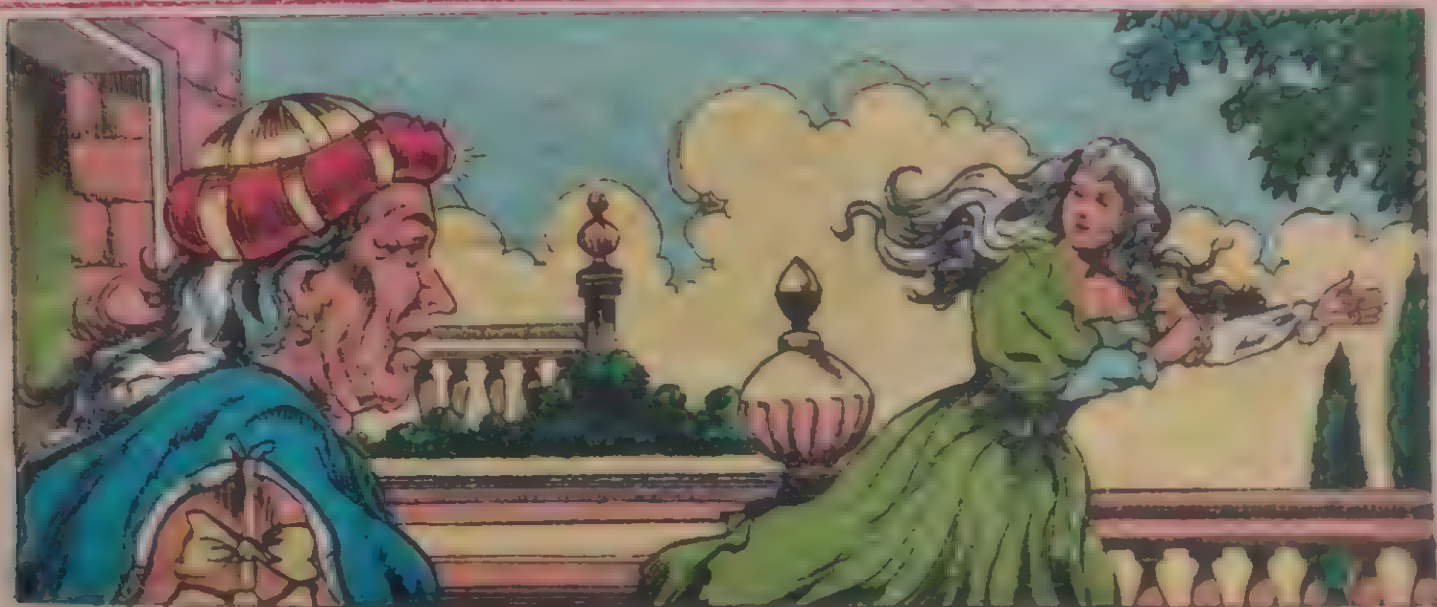
ଦୋକାନୀ ଓ ପାଖରେ ଥିବା ଲୋକେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅନାଇଲେ । କଣେ କହିଲ,
“ଆରେ, ଆରେ, ଏ କାପା ମା ହେଉଛି ଦ୍ଵିଅ
ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରେତ ସବାର୍ ହୋଇଛି ।
ଆମେ ଏହାକୁ ଧରି ବାନ୍ଧି ପକାଇ ରଖିବା ଓ
ଗୁଣୀଆ ଡାକି ପ୍ରେତ ଛଡ଼ାଇବା । ଏହାର
କାପା ମା ନାହିଁ ବୋଲି କ’ଣ ଆମମାନଙ୍କର
ଏହା ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାହିଁ ?”

ଅନ୍ୟମାନେ ଏକଥା ସହ ଏକମତ ହେଲେ
ଓ ଯୁବତୀକୁ ଧରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ।
ଯୁବତୀ-ରୂପୀ ରାଣୀ ଏସବୁ କାନ୍ଦି ଦେଖି
ଭୟରେ କାତର ହୋଇ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲେ ।
ଦୌଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ସିଧା ଯାଇ ସେ ପ୍ରାସାଦର
ଉପର ମହଲରେ ଡାକର ହେଲେ ।

ସେ ଦେଖିଲେ ରାଣୀ-ରୂପୀ ଯୁବତୀ
କାନ୍ଦୁଛୁ । ତାକୁ ଦେଖି ସେ ଆନନ୍ଦରେ

କହିଲା, “ମହାରାଣୀ, ହେତେ ଧନୀ କବିତ୍ରୀ ।
ମୁଁ ତ କହୁ ଶାଇ ପାରୁନାହିଁ, କାହା ସହ
କଥା କହି ପାରୁନାହିଁ, ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଏ
ରକ୍ତ୍ୟ, ଏ ଶିଶୁଟି ଥାଇ ମୋର ଲଭ କ’ଣ ?
ମୋ ଦେହର ଅବସ୍ଥା କଥା ଭୁଲିଯାଇ ମୁଁ
ଦୁଇଥର ଦୌଡ଼ିବାକୁ ବାହାର କଡ଼େ
ଶାଇଲିଣି ।” ଏହା କହି ସେ ଯୁବତୀ-ରୂପୀ
ରାଣୀର ହାତ ଧରି ପକାଇ ମଲ୍ଲ ପଡ଼ିଲେ ।
ଗୁଡ଼ୁ ଗୁଡ଼ୁ ଯୁବତୀ ତା’ ପୁଅ ଦେହକୁ ଓ
ରାଣୀ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଦେହକୁ ଫେରିଗଲେ ।

“ମୁଁ ଚାଲିଲି!” କହି ଯୁବତୀ ବିଜୁଳି
ବେଗରେ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲ । ରାଣୀ ଅନ୍ୟ
ପରିଚ୍ଛେଦକାଳ ହାତରେ ତାକୁ ଡାକି
ପଠାଇଲେ ଓ ନିଜର ପରିଚ୍ଛେଦକା ରୂପେ
ନିୟୁକ୍ତ ହେଲେ । ଯୁବତୀଟିର ଶାଇବା
ପିଇବାର ଆଉ ଅସୁବିଧା ହେଲା ନାହିଁ । ମେ
ରାଣୀଙ୍କ ସୁଖଦୁଃଖ ବୁଝୁଥାନ୍ତ । ରାଣୀ ତା’ର
ସୁଖଦୁଃଖ ବୁଝୁଥାନ୍ତି ।

ତିନି କନ୍ୟା

ଆମରାବତୀରେ ରହୁଥିଲେ ଜଣେ ବଣିକ ।
ସେ ଟିକିଏ ଅଧିକ ବୟସରେ ବିବାହ
ହୋଇଥିଲେ । ତିନୋଟି କନ୍ୟା ଜନ୍ମ ଦେଇ
ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ପରଲୋକଗମନ କରିଥିଲେ ।

ଦିନେ ବଣିକ ଭାବିଲେ : “ମୁଁ ଆସି ବୁଝି
ହେଲିଣି । ତିନିଜଣଯାକ ଝିଅ ବିବାହ-
ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ହଠାତ୍ କେବେ
ମୋ ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସି ପଡ଼ିଥିବି, ସେକଥା
କିଏ କହିବ ? ଏକା ସମୟରେ ତିନିଜଣଙ୍କ
ବିବାହ ଶେଷ କରିବି । ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି ତିନି ଭାଗ
କରିଦେବି । ଆଉ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା
ଦରକାର ନାହିଁ । ଶେଷ ଜୀବନ କିଛିଦିନ
ଜୀର୍ଣ୍ଣରେ ଓ ବାକିତକ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ
କଟାଇବି ।”

ସେ ତିନି କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଡାକିଲେ ଓ ନିଜ
ଚନ୍ଦ୍ରା ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରି

କହିଲେ, “ତମମାନଙ୍କ ବିବାହ ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା
ପରେ ମୁଁ ଯାଇ କିଛିଦିନ କାଶୀରେ ରହିବି ।
ତା’ପରେ ଆମରାବତୀ ଲେଉଟି ଆସି ପ୍ରତି ଝିଅ
ପାଖରେ କିଛି କିଛିଦିନ ରହୁଥିବି ପୁଣି ଜୀର୍ଣ୍ଣ
ଯାଉଥିବି । ଏହିପରି ଶେଷ ଜୀବନ ବିତାଇବି
ବୋଲି ଭାବୁଛି । କ’ଣ କହୁଛ ?” ଏ ପ୍ରଶ୍ନ
କରି ସେ ବଡ଼ ଝିଅ ଆଡ଼େ ଅନାଇଲେ ।

ବଡ଼ ଝିଅ କହିଲା, “ବାପା ! ଆପଣଙ୍କ
ବିବେଚନା ଠିକ୍ । କେବେ ଝିଅ ପାଖରେ
ରହିବା କଥା ସେ କହିଲେ, ତାହା ନିର୍ଭର
କରେ ଝିଅ ଶାଶୁଘର ଲୋକମାନେ କିପରି
ତାହାରି ଉପରେ । ଆପଣଙ୍କ ଭଲ ଅଭିଜ୍ଞ
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୁଁ ବା ଏ ବିଷୟରେ କହିବି
କ’ଣ ?”

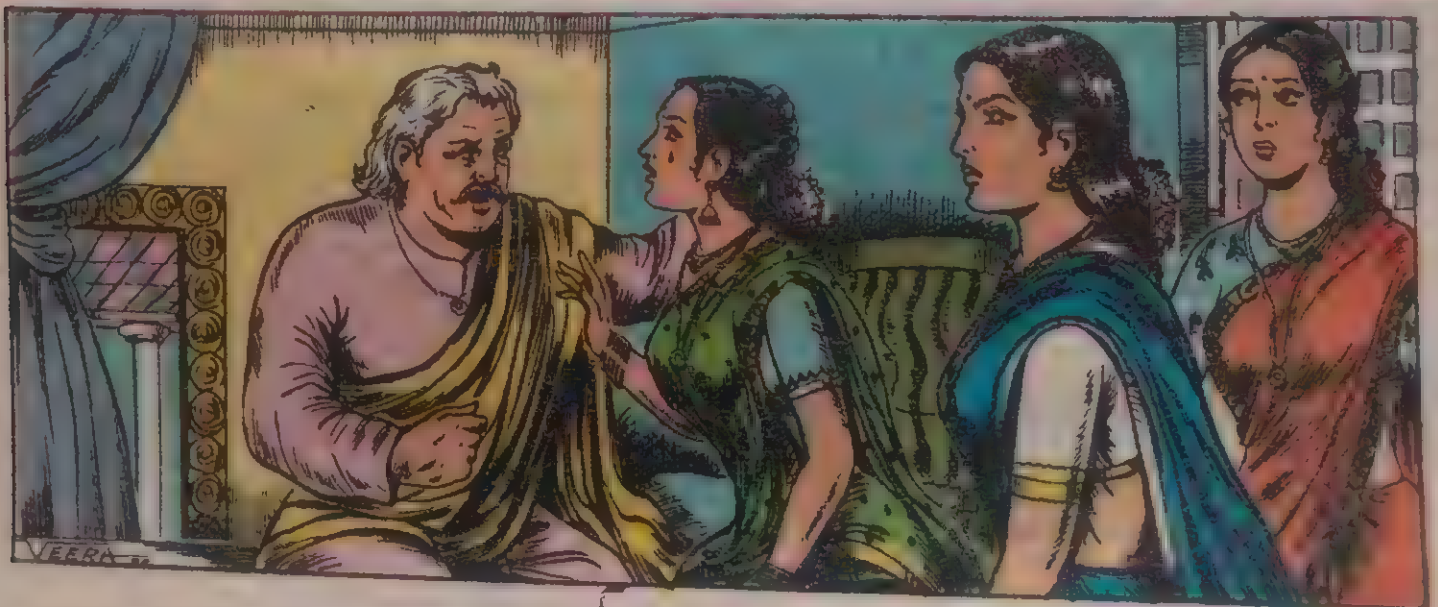
“ଠିକ୍ କଥା କହିଛୁ । ମୁଁ ଅବସ୍ଥାକୁ ଖାଲି
ମୋ ଦିଗରୁ ବିଚାର କରି ସେଭଳି ଯୋଜନା

କରୁଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଦିଗରୁ ଦେଖ ନଥିଲା ।”
ବଣିକ କହିଲେ ।

ମଝିଆ ହିଅ କହିଲା, “ବାପା ! ଅନ୍ତତଃ
ମୋ ପାଇଁ ଆପଣ ଏହି ସହର ଭିତରେ
ପାହଞ୍ଚି ଏ ଖୋଜ ବାହାର କରନ୍ତୁ ।
ତା’ହେଲେ ଆପଣ ମୋ ପାଖରେ ଆସି
ରହିବେ । ଯଦି ଶାଶୁଘର ଲୋକଙ୍କ ଯୋଗୁ
ରହିବା ସମ୍ଭବପର ନ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ଆସି
ଅନ୍ତତଃ ଆପଣଙ୍କର ଦେଖାଶୁଣା କରୁଥିବି ।”

“ଶୁଭ୍ ବାସ୍ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ।” ବଣିକ
କହିଲେ ଓ ସାନ ହିଅ ଆଡ଼େ ଅନାଇଲେ ।
ସାନ ହିଅ କାନ୍ଦ ପକାଇ ବାପା ପାଖକୁ ଆସି
କହିଲା, “ମୋ ବାହାଘର ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା
କରିବା କରୁଣ କ’ଣ ? ଆପଣ କାଶୀରେ
ଯେଉଁ ସମୟତକ ରହିବେ, ଆପଣଙ୍କ ସେବା
କରିବ କିଏ ? ମୁଁ ସାଥରେ ଯିବି ଆପଣଙ୍କ
ସେବା କରିବି ଓ ଉର୍ଥ ଯାଇ ପୁଣ୍ୟଲଭ କରିବି ।
ମୋ ବାହାଘର ଚିନ୍ତା ମନରୁ ଦୂର କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ବଣିକ ଗାରବରେ ହିଅ ଆଡ଼କୁ ଲାଜ
ପୋଛୁଥିଲେ । ସେ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ
ସତ, କିନ୍ତୁ ସାନ ହିଅର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେହିଁ
ଜାମ କଲେ । ସେ ଦୁଇ ବଡ଼ ହିଅଙ୍କ
ବାହାଘର କରିପାରି ସାନ ହିଅକୁ ନେଇ କାଶୀ
ଗଲେ । କାଶୀରେ ଛଅମାସ ଅବବାହିତ
କରି ଅମରବତୀ ଫେରି ଆସିଲେ । କାଶୀରେ
ସାନ ହିଅର ସେବାରେ ସେ ବଡ଼ ମୁଗାଧ
ହୋଇଥିଲେ । ଯୋଗକୁ ସେ ଏପରି ଗୋଟିଏ
ଯୁବକକୁ ସାନ ହିଅର ବର ରୂପେ ପାଇଲେ,
ଯିଏ ବାପା ମା’ ହସାଇଥିଲା ତେଣୁ ବିବାହ
ପରେ ସେ ଆସି ବଣିକଙ୍କ ଘରେହିଁ ରହିଲା
ଓ ଘରର ଓ ବେପାରର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ବ
ସମ୍ଭାଳିଲା । ବଣିକ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧା ଦୁଇ
ବଡ଼ ହିଅଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଲେ । ବାକି
ଅଧା ସାନ ହିଅକୁ ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁଯାଏ
ସାନ ହିଅ ମାଆ ଭଳି ତାଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
ନେଉଥାଏ ।

କାମକ ଉପାସକାର କାହାଣୀ

[୭]

[ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ଜୀବନରେ ହସ କ'ଣ ଜାଣି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ଯେପରି ହସି-ପାରିବେ, ରାଜାଙ୍କୁ ସେହି ବର ଆଣିଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ରାଜୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ନିଜ କଲେବରକୁ ଶକ୍ତି-ଉତ୍ସାହରେ ପରିଣତ କରି ପୁନର୍ବାର ଦେହ ଧାରଣ କରିବାର ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲେ । ସେହି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲା । ତା'ପରେ...]

ଯେତେବେଳେ ରାଜୁ ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଯୋଗୀଙ୍କ ନୟନ ଯୁଗଳ । ଯୋଗୀ ଏକ-ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ଚରକକୁ ଧ୍ୟାନରେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।

ପୁଣି ନିଜ କଲେବରରେ ପରିଣତ କଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଅଲକାର ଗୁଂଫା ଭିତରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲା ।

ସେ ଏଣେତେଣେ ଅନାଇଲା । ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା ଯୋଡ଼ିଏ ମାଳାଭ ଆଲେକ ବିନ୍ଦୁ । ଅନ୍ତରେ ସେ ବୁଝିଲା, ସେ ଯୋଡ଼ିଏ ଜଣେ

ହେ ଭଗବାନ୍ ! ସେ ଏ ନୂତନ ରାଜ୍ୟରେ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଦୁଷ୍ଟ ପୁରୋହିତର ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିନାହିଁ ତ ? ସେ ଆଜି ଅନୁଭବ କଲା ।

“କିଏ ତୁମେ ? କେଇ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଅବରୁଦ୍ଧ ମୋର ଏ ଗୁଂଫା ଭିତରେ ତମେ ସିଧା ସିଧା ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲ କିପରି ?”

ଯୋଗୀ ବାସୁଙ୍କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

ଗୁମ୍ଫାର ଏକ କୋଣରେ ପୁଞ୍ଜି ଭୂତ କେତେ ଖଣି ଅପୂର୍ବ ଶିଳା ଶକ୍ତିରୁ ବାହାରୁଥିବା ସ୍ଥିର ପୃଷ୍ଠରେ ସେ ବାହାବରଣ ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋକିତ ହେଉଥାଏ ।

ରାଜୁ ଉଠି ବସିଲା । “ମହାଶୟ, କ’ଣ କଲେ ? ଏ ଗୁମ୍ଫାର ଦ୍ଵାର କେଇ ଶତାବ୍ଦୀ ପରି ଅବହେଳିତ ରହୁଥିଲା ? ମାନେ, ଆପଣ ଏ ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ବ୍ୟାପି ବାହାରକୁ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି ?”

“ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ?”

ରାଜୁ ସମ୍ପେଦରେ ଆପଣାର କାହାଣୀ ଶୁଣିଲେ । ଯୋଗୀ ଆଖି ବୁଜି କିଛି ସତ

କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ସେ କିଛି କହିବାକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ ।

“ତମର ଚେତନା ପରିଷ୍କାରିତ । ତେଣୁ କିଛି କଥା ଯେଉଁ କ୍ଳେଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା, ସେ ଚେତନା ବଳେ ବଳେ ମୋ ଗାଳିରେ ଆସୁଛି । ତେଣୁ ଆମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏଠି ଖୁଣି ରହି ଛାଡ଼ିବା ନାହିଁ ।”

ଯୋଗୀ ଓ ଗାଳିରେ ବାହାର ସମସ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତି ହେଲା ଦୁର୍ଘଟଣା । ତା’ ଅନ୍ତରରେ ଗାଳିରେ ହେଲା ଗାଳି ଓ ଆଗର । ସେ ବୁଝିଲେ, ଯେ କେହି ମହାର ପୁରୁଷଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିଛି ।

“ଗୁମ୍ଫା ବାହାରକୁ ଯିବା ଚାହୁଁ । ତମେ ଯେଉଁବ ଏକ ନୂତନ ମୁଲକ । ମୁଁ ମୋ ପୁରୁଣା ପରିବେଶକୁ ଯେଉଁବ ବହୁକାଳ ପରେ !” ଯୋଗୀ କହିଲେ ।

ଦୁହେଁ ଯାଇ ଗୁମ୍ଫାର ବନ୍ଦ ଦ୍ଵାର ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲେ । ରାଜୁ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରସ୍ତର ଶକ୍ତିକୁ ଦୁର୍ଘାତବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହେଲା ।

“ଚନ୍ଦ୍ରା ନାହିଁ ।” କହିଲେ ଯୋଗୀ । ସେ ଦୁର୍ଘାତ ପ୍ରସ୍ତରଟିଏ ଲିଭାଇବା ପାଇଁ ଯେତେ ଦରକାର, ସେତେକ ଯୋରେ ଫୁଟିଦେଲେ । ଶିଳାଖଣ୍ଡ ଅପସରିଗଲା ।

ସେମାନେ ଦିବାଲୋକକୁ ବାହାର ଆସିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ, ସେମାନେ ଯେଉଁ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ତା’ ପାଦଦେଶରେ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ଏକ ପ୍ରସାରିତ ସୁନ୍ଦର ପହର ।

ହେଉ ହେଲୁ, ମୁଁ ଦିନା ତରଞ୍ଜୁଣ ଖାଇ ଆରାମରେ ରହିବି, ପଛରେ ଛୁଡ଼ି ଆସିଥିବା ମୋ ପରିବାର କ'ଣ ଖାଇବେ ?”

“ସେମାନଙ୍କୁ ଏଠାକୁ ନେଇ ଆ । ସେମାନେ ବି ତରଞ୍ଜୁଣ ଖାଇ ଚଳିବେ । ଆକାର ଆହୁରି ବଢ଼ି କରିଦେବା !” ଯୋଗୀ କହିଲେ ।

ଲୋକଟି ପୁଣି ଶୀଘ୍ର ଅବନତ କଲୁ । କିନ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡ ତୋଳିବା ବେଳକୁ ମୁହଁରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଆହୁରି ଚନ୍ଦ୍ରାର ଲକ୍ଷଣ ।

“କ'ଣ ହେଲା ?” ପଚାରିଲେ ଯୋଗୀ ।

“ସେଇ ଏକା ସମସ୍ୟା । ଆପଣଙ୍କୁ କି ଭାଷାରେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବି । ଦ୍ଵିତୀୟ କଥା ହେଲା, ପରିବାର ସିନା ଏଠି ଆସି ଆରାମରେ

ରହିବେ, କିନ୍ତୁ ମୋର ବନ୍ଧୁ ଲୋକ, ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ—ସେମାନେ...”

“ଠିକ୍ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କୁ ବି ନେଇ ଆ ।”

“ହେ ମହାଶୟ ! ଶଳା ସମସ୍ତଙ୍କ ଶଳା ସମସ୍ତ...କାଳନ୍ତମେ ପେଟଭୋଜନର ସଂଖ୍ୟା ତ ବଢ଼ୁଥିବ !”

ଯୋଗୀ କିଛି ସମୟ ଚୁପ୍ ରହି କହିଲେ, “ହେଉ ! ମୁଁ ଅନ୍ତରାତ୍ମ ମୋ ଚୁପ୍‌ରେ ପଡ଼ି ସମାଧିଷ୍ଠ ହେବି । କେତେ କାଳ ପାଇଁ, କହିପାରୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଚିନ୍ତାରେ ଉଠୁନାହିଁବା ପାଇଁ ଛୁଡ଼ିଯିବି, ସେ ଗାଁର ବାମ କରି ଚାଲୁଥିବି । ତୁ ସବୁଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସି ପରଦିନ କେତେ ପେଟ ପାଇଁ ତରଞ୍ଜୁଣ ଲେଡ଼ା, ସେକଥା କହିଦେଇ ଯିବୁ । ସକାଳ ହେବା ବେଳକୁ ସେହି ଅନୁସାରେ ତରଞ୍ଜୁଣଟି ଆକାର ଧାରଣ କରିଥିବ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତାହା କାଟି ବିତରଣ କରିବୁ । ଯିଏ ଧରେ ତାହାର ସ୍ଵାଦ ପାଇବ, ଅନ୍ୟ ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ତାକୁ ଭୁକ୍ତ ମନେ ହେବ !”

ଲୋକଟି ବିଦାୟ ନେଲା ଓ କେଇଦିନ ପରେ ତା' ପରିବାର ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଧରି ପୁଣି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ପାହାଡ଼ ତଳେ ସେମାନେ ନିର୍ମାଣ କଲେ ଛୋଟ ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆମାନ । ଯୋଗୀ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ କି ସତ୍ୟ କ'ଣ ଜାଣିବା ହେଲା ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ତ ଆଉ ପେଟ ପାଇଁ ଟେକିବାକୁ

ହେବ ନାହିଁ, ଅତଏବ ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ କୋଳରେ ଶାନ୍ତିରେ ରହି ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନରେ ଧ୍ୟାନ, ସାଧନା ଇତ୍ୟାଦି କରିବା ଚାହୁଁ । ଧ୍ୟାନ କପରି କରିବାକୁ ହୁଏ, ତାହା ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇଲେ । ଅକାରୀ ଇର୍ଷ୍ୟା ଜଳନ୍ତା, ଅପଥ୍ୟ ଦମ୍ଭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରୁ କପରି ଦୂରରେ ରହିବା ସମ୍ଭବ, ତାହାବ ।

ଦୈନିକ ପାହାଡ଼ ଶୀର୍ଷରେ ସେ ଯୌଗିକ ତରଞ୍ଜୁଳର ଆବିର୍ଭାବ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଲୋକେ ପରମ ସନ୍ତୋଷରେ ରହିଲେ । ଯୋଗୀ ଗୁମ୍ଫାରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହେଲେ-ଓ ଦ୍ଵାର ବନ୍ଦ କଲେ । ଯୁଗ ପରେ ଯୁଗ ବନ୍ଦିତାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସବୁ ଏକାଗ୍ର ଭାବରେ ଶୁଣିଲା ଏ କାହାଣୀ । “ଯୋଗୀବର ! ଏ ସହର ସେହି ତରଞ୍ଜୁଳ-ଭର୍ତ୍ତୀ ଭାଗ୍ୟବାନମାନଙ୍କର ବଂଶଧରବର୍ଗ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବେ । ତରଞ୍ଜୁଳ ଲତା ତ ରହିଛି । ହୁଏତ ଏ ସାବତ୍ର ସେମାନେ ତରଞ୍ଜୁଳ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବେ ।” ସେ କହିଲା ।

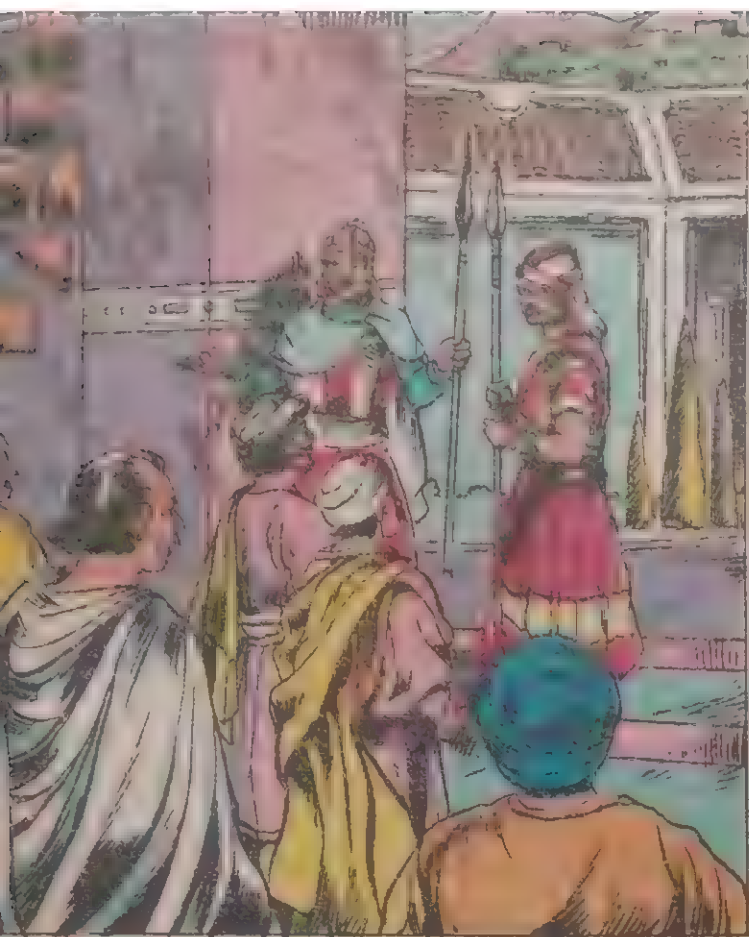
“ଭୁଲ । ଥରେ ତଳକୁ ଯାଇ ବୁଲି ଆସିବା ।” ଯୋଗୀ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

ପାହାଡ଼ ଦେହରେ ଖୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ସୁଦୃଶ୍ୟ ପାହାଚମାଳା । ଦୁଇ ପାଖରେ ଥିଲେ ଫୁଲ ଗଛମାନ । ଦୁହେଁ ପାଦଦେଶରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ, ପାହାଚ ଆଗରେ ପାଟକ । ତାକୁ ଜଗିଛନ୍ତି ଦୁଇଜଣ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରହରୀ । ପାଟକ ସେପାଖରେ ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ଭାବରେ ଅପେକ୍ଷା

କରିଛନ୍ତି ଦଳେ ନରନାରୀ । ସେମାନଙ୍କ ମୁଖ ପାତ୍ର ପ୍ରହରୀମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆମେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଦଳ । ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁ । ସୁନ୍ଦର ପାହାଚ ରହିଛି । ମନା କରୁଛ କାହିଁକି ?”

“ଏ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଯୌଗିକ ତରଞ୍ଜୁଳ ଫଳେ ବୋଲି କ’ଣ ଜଣା ନାହିଁ ? କେବଳ ଜଣେ ମାତ୍ର ସ୍ଵଇଚ୍ଛାରେ ଏ ପାହାଚ ଚଢ଼ିବାକୁ ହକ୍ଦାର । ସେ ହେଲେ ସର୍ଦ୍ଦାର । ସେ ତରଞ୍ଜୁଳର ଆକାର ବଦାଦ କରି ଆସନ୍ତି । ପରଦିନ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଇଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ଯାଇ ତରଞ୍ଜୁଳଟି ନେଇ ଆସନ୍ତି ।” ଜଣେ ପ୍ରହରୀ ବୁଝାଇ ଦେଲା ।

ଯୋଗୀ ଗୁରୁକୁ କହିଲେ, “ସେ ସର୍ବାର ନିଶ୍ଚୟ ଏକଦା ଏକାକୀ ଏଠି ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିବା ଗରବ ଲୋକଟିର ବଂଶଧର ।” ଏହା କହି ସେ ପାଟକ ଅଭିହମ କରି ସହର ଭିତରେ ପାଦଦେଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲ ଗୁରୁ ।

“ଆଜ୍ଞା, ପ୍ରହରମାନେ ଆମକୁ ବାଧା ଶବ୍ଦଲେ ନାହିଁ । ଏହା ତ ବେଶ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା !”

“ସେଇଟା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ନୁହେଁ । ଯାହା ଭୁମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକୃତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ମନେ ହେବ, ତାହା ହେଉଛି, ଆମେ ଦୁହେଁ ଆପାତତଃ ଅଦୃଶ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେହିଁ ବିଚରଣ କରୁଛୁ । ଏପରିକି ଆମ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବି ଅନ୍ୟମାନେ ଶୁଣିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।”

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !” ଗୁରୁ ପ୍ରାୟ ପାଟି କରି ଉଠିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରହର ଦୁଇଜଣ ଶୁଣିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ସହରର ସହରାଂଶ ଧାଉଁଳି ଓ ଲୁହୁଳୁ । ସେମାନେ ପ୍ରଧାନ ଗୃହ ଲୋକ ଗ୍ରାମରେ ଡୋଇ ଗୋଟିଏ ବସଟି କିଛି ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠି, ପ୍ରବେଶ ଦୋରଣ ଉପରେ “ମାରଦ ରୁହ !” ବୋଲି ସତର୍କବାଣୀ ମୋ କୌଣସି ଲୋକର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁନା । କିନ୍ତୁ ଆଗରେ କେତେଜଣ କର୍ମଚାରୀ ଗୁଲୁଥିଲେ ଓ ବାରମ୍ବାର ଭିତରକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରୁଥିଲେ ।

“ଏ ସ୍ଥାନଟି ସେ ଯୁଗରେ ଥିଲା ଏକ ମନୋରମ ଉପବନ । ଏ ପରିବେଶରେ ସେମାନେ କ’ଣ କରିବେ, ସେକଥା ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ କିଛି ଆୟାସ କରି ଶିଖାଇଥିଲି । ଉପବନ ଉପାଟିତ କରି ଲୋକେ କାହିଁକି ଏ ବିଶାଳ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି ? ଗୁଲୁ ଭିତରକୁ । ଦେଖିବା ।” ଯୋଗୀ କହିଲେ ।

କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରେ, ବହୁବିଧ ଆରାମ ଚୌକ ଓ ଯେମାନେ ଶୋଇଥିଲେ ଶତାଧିକ ନରନାରୀ । କେହି କେହି ପ୍ରବଳ ଦୁଃଖ ମାରୁଥିଲେ । ଯୋଗୀ ଓ ଗୁରୁ କିଛି ଗୁଡ଼ି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ କାହା ଦୁଃଖ କେତେ ପ୍ରବଳ, ତାହା ମାପୁଛନ୍ତି । କିଏ କେତେ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥରେ ବି ଆଖି ନ

ନାହିଁ ବା ପାଖ ନ ଲେଉଟାଇ ନିନ୍ଦିତ କରିଥିଲା ।
ତା'ର ହସାବ ବି ରଖାଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଜଣେ ପୁଅକୁଳାୟ ନିନ୍ଦିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
ଘୃଣ୍ଣିତ ପ୍ରବଳରୁ ପ୍ରବଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ
ମାଲ ପଡ଼ିଥିଲା । ଜଣେ କର୍ମରୂପ ଅନ୍ୟକଣ୍ଠକୁ
କହିଲେ, “ଆଜି ଇଏ ପ୍ରଥମ ହେବେ !”

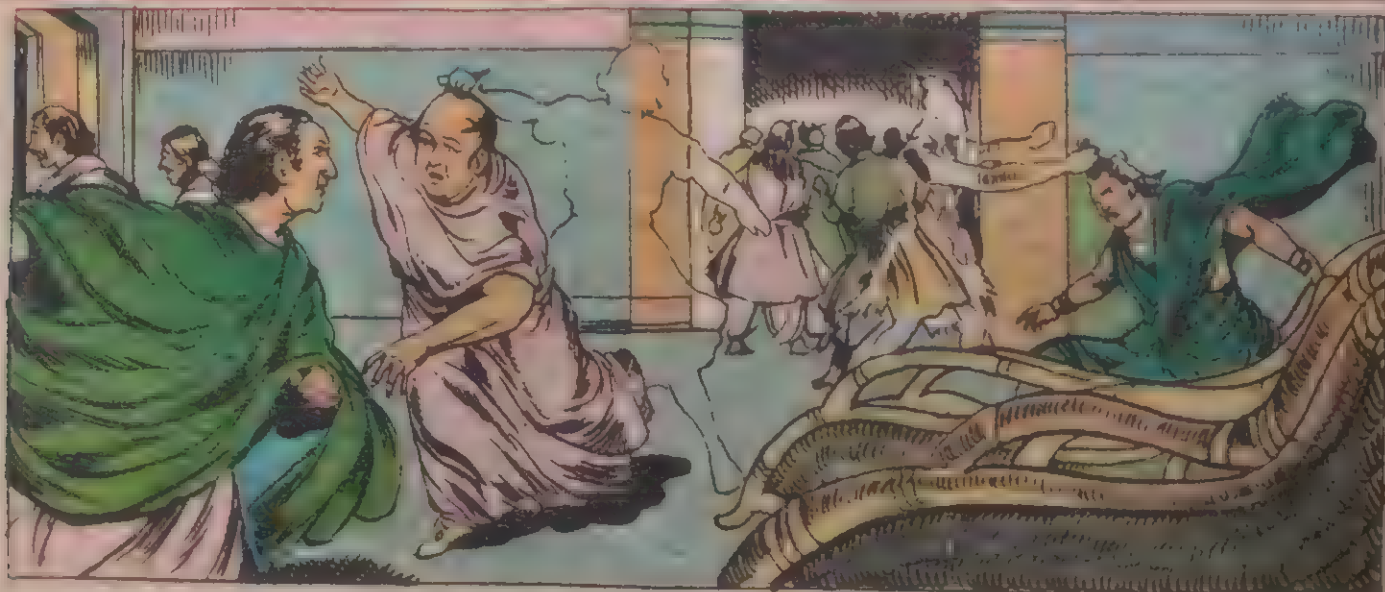
ରାଜୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ଯୋଗୀଙ୍କ ମୁହଁ ଛମେ
ଲାଲ୍ ଦେଖାଯାଉଛି । ଅକସ୍ମାତ୍ ଯୋଗୀ ଚୈକି
ଶେଷ ଇତ୍ୟାଦି ଦେହରେ ଗୋଇଁ ମାଗିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କଲେ ଓ କିଛି କିଛି ଓଲଟାଇ ଦେଲେ ।
ଘୃଣ୍ଣିତ ମାରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ରୁଟି ଝିଙ୍କି
ଉଠାଇ ଦେଲେ । ଯୋଗୀଙ୍କ ଦେଖାଦେଖି ରାଜୁବି
ପ୍ରବଳ ଉତ୍ସାହରେ ସେଇଆ କଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ
ଭିତରେ ଶୁଷଣ ରଡ଼ି, ଆର୍ତ୍ତନାଦରେ ସେ କକ୍ଷ
ପ୍ରକର୍ମିତ ହେଲା । ସମସ୍ତେ ଆତଙ୍କିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ
ପରସ୍ପର ଅନାଅନି ହୋଇ କକ୍ଷ ବାହାରକୁ
ପଳାଇବାକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥାନ୍ତି । କର୍ମରୂପମାନେ
ବହଳ ଭାବରେ ଅନାଇଥାନ୍ତି । ଅଦୃଶ୍ୟ ଯୋଗୀ

ଏ ସମୟରେ ଉତ୍ସାହରେ ଲୋକେ ବହଳ
ହେଉଥିଲେ ।

“ବୋ଼ ! ଆପଣ ଏମିତି ହୁଏ ହେଲେ
କାହିଁକି ?” ରୁଟି ଝିଙ୍କି ଦୃଢ଼ ହାତ ପାପୁଲି
ଦଳି ଦଳି ପଡ଼ିଗଲା ।

ଯୋଗୀ କହିଲେ, “ଆଜି ଦୁଇ କିଛି ଧ୍ୟାନ
କରିବାକୁ ହୁଏ, ମୁଁ ଯେଉଁ କିନ୍ତା ଟିକାଇଥିଲି ।
ଧ୍ୟାନ କଠା ଏମାନେ ଭୁଲିପାରି ପୋଇବାରେ
କିଏ କେତେ ଧୂରନ୍ଧର, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାର
ଉପରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରୁଛନ୍ତି ! ହାୟ
ହତଭାଗ୍ୟ ମଣିଷ ।”

ଦୁହେଁ ମନ୍ଦିର ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଏକ ଗୃହ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଭିତରକୁ ଗଲେ । ଘରର
ପ୍ରତିନିଧି ସଭର ବୈଠକ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା ।
ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଆଗରେ କିଛି କହିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉଥିଲେ ଜଣେ ଘର୍ବକାୟ ଯୁବକ । ସେ
ଯୁବକ ଘରର ଘର୍ବାର ବୋଲି ବୁଝି
ହେଉଥିଲା ।
(ନମଃ)

ବିଦ୍ୟା ଅବିଦ୍ୟା

ନିଶା ରେକୁଆ । ବୁଢ଼ାକୁ ବୁଢ଼ା ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ । ସାଇଁ ସାଇଁ ଶୀତଳ ପବନରେ ଗଛଲତା ଭିତରୁ ଅନେକ ନାନା ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ଓ ଶ୍ଵାନଶ୍ଵାନପଦଙ୍କ ରଡ଼ ମଝିରେ ଶୁଭ୍ରଆଦି ଅଶରୀରମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ । ଘନ ଘନ ବଜ୍ରକୁ ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ ଭୟାବହ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିହମାର୍କ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ ବୋଧ ନକରି ପୁନଃବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେହେରା କରି ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତର ଆଣିଲେ । ତେବେ, ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ସେ ଯେଉଁ ଚୁନ୍‌ଗାନ୍ ଶୃଙ୍ଗାନ ପଥ ଅଭ୍ୟନ୍ତର କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତି ବେତାଳ କହିଲା, “ରାଜା ! ତମେ କୌଣସି ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏଭଳି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥଳରେ ଏଠାରେ ଏ

ବେତାଳ କଥା

ପରିଶ୍ରମ କରୁଛି । ଏ କାମ କରିଦେଲେ
ବଦଳରେ ତମକୁ କିଛି ଦେବା ନିମନ୍ତେ କେହି
ହୁଏତ କୌଣସି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥାଇପାରେ ।
କିନ୍ତୁ ଜାଣିରଖ, ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ପାଳନ କରିବା ଭିତରେ ବହୁତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।
ଗୋଟାଏ କାହାଣୀ କହୁଛି, ମନଦେଇ ଶୁଣ ।
ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମସ୍ୱର ଲାଭ ମନେ ହେବ ।”

ବେଢାଳ ପିଲା: ପୁରୁଷରପୁର ନାମକ
ଗ୍ରାମରେ ଶିବ ମିଶ୍ର ନାମକ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ ।
ସେ ଗାଁର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇ ପାମାନ୍ୟ
ଯାହା ଉପାର୍ଜନ କରୁଥିଲେ, ସେଥିରେ ପରିବାର
ପ୍ରତିପାଳନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର
କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଦିନେ ପଣ୍ଡିତ ଅଂଳେ

ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ଶିବ ମିଶ୍ର ନାମକ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ ।
ସେ ଗାଁରେ ଶାନ୍ତ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଣା
ଗଛ ଥିଲା । ତାହା ଗଛ ଗଛ ପଛରେ
ସୁଅରେ ଥିଲା । ବହୁତ ଶିଳ୍ପନ
ହୋଇ ଉପର ଭାଗଟି ଦୋହଲିଲା । କଣେ
କଣେ ତେଜ ଡାକ ଅଟେ ଓ ଅଂଳେ ଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ପଣ୍ଡିତ କିଛି ବୁଝିପାରୁନା ନାହିଁ ।
ଗାଁରେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଥିବା ଥିବା ଗୋଟାଏ
ବାଳକର ବାସ୍ତବ୍ୟ ରୂପ ଦେଖାଲେ । ପଣ୍ଡିତ
ବୁଝିଲେ, ସେ ଗୋଟିଏ ଭୂତ । ସେ ଶୁଣି
ଉଠିଗଲେ ଓ ଥରବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

“ପଣ୍ଡିତେ! ଜୁହାର ।” ବାଳକ ଭୂତ
କହିଲା । ତା’ର ନରମ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ମନରେ ଟିକିଏ ଦମ୍ଭ ଆସିଲା ।

“ତମେ କେଉଁଠି ଥିଲ? କିଏ ତମେ?”

“ମୁଁ ବଡ଼ ହତଭାଗ୍ୟ । ପିଲାବେଳରୁ ବାପା
ମା’କୁ ହରାଇ ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ ଥିଲି । ଶେଷକୁ
ଦିନେ ନଈକୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ହରାଇଲି ।
ଫଳରେ ଭୂତ ହୋଇ ଏହି ଗଛରେ ରହିଛି ।”
ବାଳକ ଭୂତ କହିଲା ।

“ମୋଠୁଁ କ’ଣ ଆଶା କରୁଛ?”

“ପିଲାବେଳେ ପାଠ ପଢ଼ିବ ବୋଲି ବହୁତ
ଆଶା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ହୋଇପାରିଲି ନାହିଁ ।
ଦୁଃଖ ଦାରଦ୍ର୍ୟରେ ହନ୍ତସନ୍ତ ହୋଇ ଶେଷକୁ
ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଭଳି ଭୁଲ କଲି । ମୋତେ ତୁମେ
ପାଠ ପଢ଼ାଅ!” ବାଳକ ଭୂତ କହିଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଭୟ କଟି
ଯାଇଥାଏ । ସେ କହିଲେ, “ଆରେ ବାବୁ,
ମୋ ଅବସ୍ଥା ତୋଠୁଁ ଭଲ ନୁହେଁ । ମୁଁ ବଡ଼
ଦୁଃଖରେ ଅଛି । ତୋତେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବାକୁ
ମୋର ଉତ୍ସାହ ଆସିବ କାହୁଁ ?”

“ତମେ ଜଣେ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ମୁଁ
ଜାଣେ । ଲୋକେ ତମକୁ ବହୁତ ସମ୍ମାନ
କରୁଥିବେ । ତମେ ଦୁଃଖରେ ଅଛ କାହିଁକି ?”

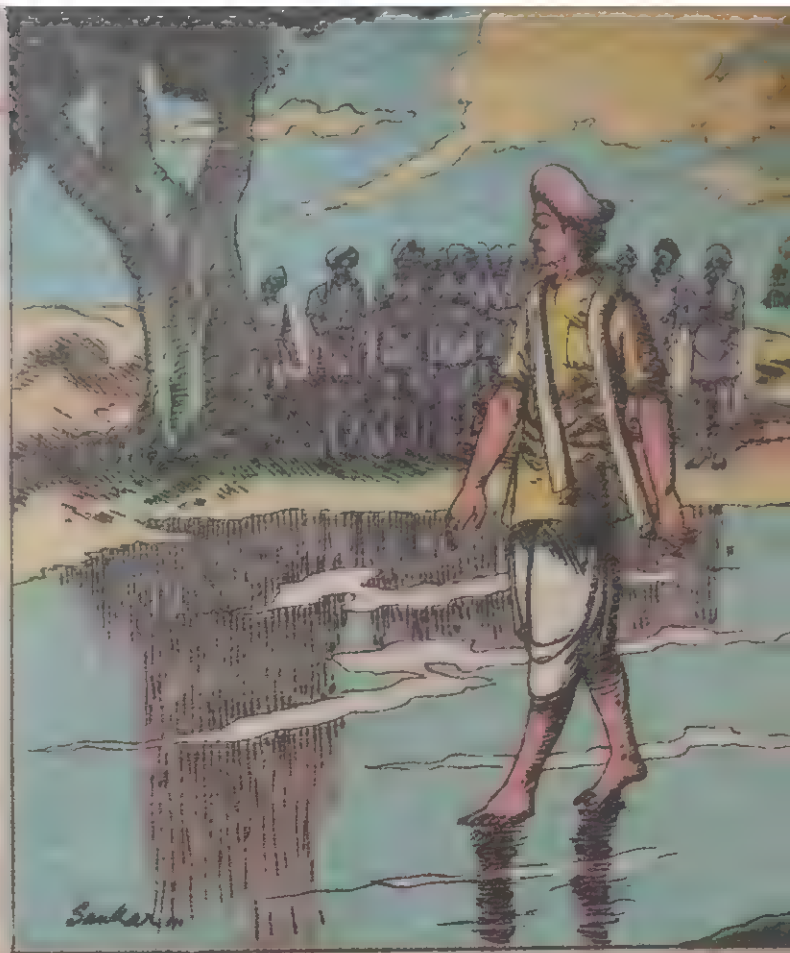
“କେହି ମୋତେ ପଚାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପଇସା-
ପସ୍ତା ଯାହା ମିଳେ, ସେଥିରେ ଦୁଇଓଳି ଖାଦ୍ୟ ବା
ଯୋଗାଡ଼ ହୋଇ ପାରେନାହିଁ ।” ପଣ୍ଡିତ ଘର୍ଷିତ
ନିଶ୍ଵାସ ଛୁଡ଼ି କହିଲେ ।

ବାଳକ ଭୂତ କହିଲା, “ଜୀବନ କାଳରେ
ସିନା ହାତରେ ପଇସା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ
ଏବେ ମୁଁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ରାଜାଙ୍କ ଗନ୍ତାଘରରୁ
ସୁନା ଟଙ୍କା ବୋହୁ ନେଇ ଆସି ପାରିବି ।
ମୋତେ ପଡ଼ାଅ । ମୁଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ କଲେ
କେଡ଼େ ମହତ୍ତ୍ଵ ହେବ !”

“ହେଉ, ପଢ଼ାଇବି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ମୋତେ
ହଜାରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଆଣି ଦେ ।”

“କାଲି ଏଡ଼ିକବେଳକୁ ଏଠାକୁ ଥଳି ଧରି
ଆସିବି ।” ବାଳକ ଭୂତ କହିଲା ।

ପଣ୍ଡିତେ ଘରକୁ ଫେରିଗଲେ । ଉକ୍ତଶ୍ରୀ ଓ
କୌତୁହଳରେ ସେ ରାତିଯାକ ଶୋଇପାରିଲେ
ନାହିଁ । ପରଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପରେ ସେ ଥଳି
ଧରି ଶୁଶାନ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ଭୂତ ତାଙ୍କ

ଥଳିରେ ହଜାରେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଓଜାଡ଼ ଦେଲା ।
ଖୁସିରେ ପଣ୍ଡିତେ କଥା କହିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

“ଏଥର ମୋତେ ପାଠ ପଢ଼ାଅ ।”

“ବାବୁରେ ! ମୋତେ କିଛି ହବୁ ବିଦ୍ୟା
ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ? ଧର, ପାଣି ଉପରେ ମୁଁ
ଚାଲି ପାରନ୍ତି, ନିଆଁ ଖାଲି ହାତରେ ଧରି
ପାରନ୍ତି !” ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ହେଉ । ଶିଖାଇଦେଲେ ମୋତେ
ପାଠ ପଢ଼ାଇବ ତ ?” ବାଳକ ଭୂତ ପଚାରିଲା ।

“ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟ !” ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ ।

ବାଳକ ଭୂତ ସେଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡିଏ
ଛୋଟିଆ ହାତ ଧରିଲା ଦେଇ କହିଲା, “ଏ
ଖଣ୍ଡିକ ଅଙ୍ଗିରେ ଖୋସିଥିଲେ ପାଣି ଉପର

ଦେଇ ଚାଲି ପାରିବ । ନିଆଁ ହାତରେ ଧରିଲେ
ବି କିଛି ହେବ ନାହିଁ ।”

ପଣ୍ଡିତେ ଖୁସି ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ଏହାପରେ ଛଅମାସ ବିତିଗଲା । ବାଳକ
ଭୂତ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର
ଦେଖା ମିଳିଲା ନାହିଁ । ଦିନେ ବାଳକ ଭୂତ
ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ଗାଁ ଭିତରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ବଡ଼ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ଅନେକ ଲୋକ ଠିଆ
ହୋଇଥାନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତେ ପାଣି ଉପରଦେଇ
ଚାଲୁଛନ୍ତି । ବାଳକ ଭୂତ ଅପେକ୍ଷା କଲା ।
ପଣ୍ଡିତେ ପାଣି ପାରି ହୋଇ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଗାଁ
କମିଦାର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଗୋଡ଼ଟଳେ
ପଡ଼ିଗଲେ । ପଣ୍ଡିତେ ଖୁସିରେ ଫାଟି ପଡ଼ୁଥାନ୍ତି ।

ବାଳକ ଭୂତ ଠିକ୍ ଭାବେ ଚାଲି ଯାଏ
ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଚାଲି । ଦେଖିଲା, ଘରର ଉପର
ବଦଳ ଯାଇଛି । କେତେ ବର୍ଷର କୋଠାଘର
ତଥାବେଳେ ହୋଇଛି । ଭୂତ ବୁଝିଲା, ଏହା ସେହି
ହଜାରେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାର କରମତି ।

ପଣ୍ଡିତକୁ କେତେ ଲୋକ ଦେଖା କରିବାକୁ
ଆସୁଥାନ୍ତି । ଜଣେ ଆସି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି
କହିଲା, “ପଣ୍ଡିତେ ! ଆପଣ ଇଚ୍ଛା କଲେ
କ’ଣ ନ କରିପାରିବେ ? ମୋ ପ୍ରତିବେଶୀ
ମୋର ଶ୍ରାବଣ ଶକ୍ତି । ତାକୁ ଦମନ କରନ୍ତୁ ।”

“ହେଉ ଦେଖିବା । ସେଥିପାଇଁ ତମକୁ
ବେଶ୍ କିଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ଲୋକଟି ତାଙ୍କ ପାଦ ପାଖରେ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା
ରଖିଦେଲା ଓ କହିଲା, “ଏତକ ରହିଲା । ଆଉ
ହରେ ।” ଲୋକଟି ଚାଲିଯିବା ପରେ ଭିତରୁ
ବାଳକ ଆସି ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ,
“ଗୁରୁଜୀ ! ଆଜିକୁ ଛଅମାସ ହେଲା ପାଠପଢ଼ା
ବନ୍ଦ ହେଲାଣି । କେବେ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ ?”

“ବେଳ କାହିଁ ? ଦେଖୁନାହିଁ ମୁଁ କେତେ
ବ୍ୟସ୍ତ ?” ପଣ୍ଡିତେ ରୁଷ ଭାବରେ କହିଲେ ।

ପିଲାମାନେ ମାରବରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ।

“ଯାଅ । ମୁଁ ଆଉ ଏଣିକି ପାଠ ପଢ଼ାଇ
ପାରିବି ନାହିଁ ।” ପଣ୍ଡିତେ କହିଦେଲେ ।

ପିଲାମାନେ ଚାଲିଗଲେ ।

“ପାଠ ପଢ଼ାଇ ପାରିବି ନାହିଁ ? ମୋତେ
ଧରା ପଢ଼ାଇବ ବୋଲି କଥା ଦେଇଛ ?”

ବାଳକ ଭୂତ ହଠାତ୍ ବାୟୁବନ୍ଧୁ ଭୂତ ଗହଣ କରି ପଡ଼ିଗଲା ।

ପଣ୍ଡିତେ ତମକ ପଡ଼ିଲେ ଓ ସଳଖି ବସି କହିଲେ, “ଆରେ ବାବୁ, ତୋତେ କ’ଣ ପଡ଼ାଇବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲି ? ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲି । ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼ାଇବ ।”

“ମିଥ୍ୟାବାଦୀ !” ବାଳକ-ଭୂତ ହଠାତ୍ ଶେଷ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ।

ପଣ୍ଡିତେ ଡରିଗଲେ । ସେ ବିନୟୀ ଭାବରେ କହିଲେ, “ନା, ନା, ମୁଁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନୁହେଁ । ମୁଁ ତମକୁ ପଡ଼ାଇବି । ଏହିକ୍ଷଣି ଆରମ୍ଭ କରିବା । ମୁଁ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।”

“ତମେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନୁହଁ ? ସେ ଲୋକଠୁଁ ଶେଷେଟଙ୍କା ରଖିଲ କ’ଣ ପାଇଁ ? ତମେ ତା’

ପ୍ରତିବେଶୀର କ’ଣ କରିପାରିବ ?” ବାଳକ ଭୂତ ଧମକ ଦେଇ ପଚାରିଲା ।

ପଣ୍ଡିତେ ରୁପ୍ ରହିଲେ । ତା’ପରି କହିଲେ, “ମୁଁ ତମକୁ ଏହିକ୍ଷଣି ପଡ଼ାଇବି ।”

“ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋର ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ ହୋଇଗଲା । ତମେ ଯଦି ନିଜର ସବନାଶ ନ ରୁହଁ, ତେବେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ପୁର ପର ପାଠ ପଢ଼ାଅ ।” ବାଳକ ଭୂତ କହିଲା ।

“ସବନାଶ ନ ରୁହେଁ ମାନେ ? ତମେ କ’ଣ ମୋର ସବନାଶ କରିବ ? ମୋ ଟଙ୍କା ପଇସା ଚାଲିଯିବ ?” ପଣ୍ଡିତେ ଆତଙ୍କିତ ହୋଇ ପଚାରିଲେ । “ମୁତ ! ତମ ସବନାଶ ତମେ ନିଜେ କରୁଛ । ମୁଁ ଚାଲିଲି ।” ଏହା କହି ବାଳକ ଭୂତ ଚାଲିଗଲା । ପଣ୍ଡିତେ ପ୍ରବଧ ହେଲେ ।

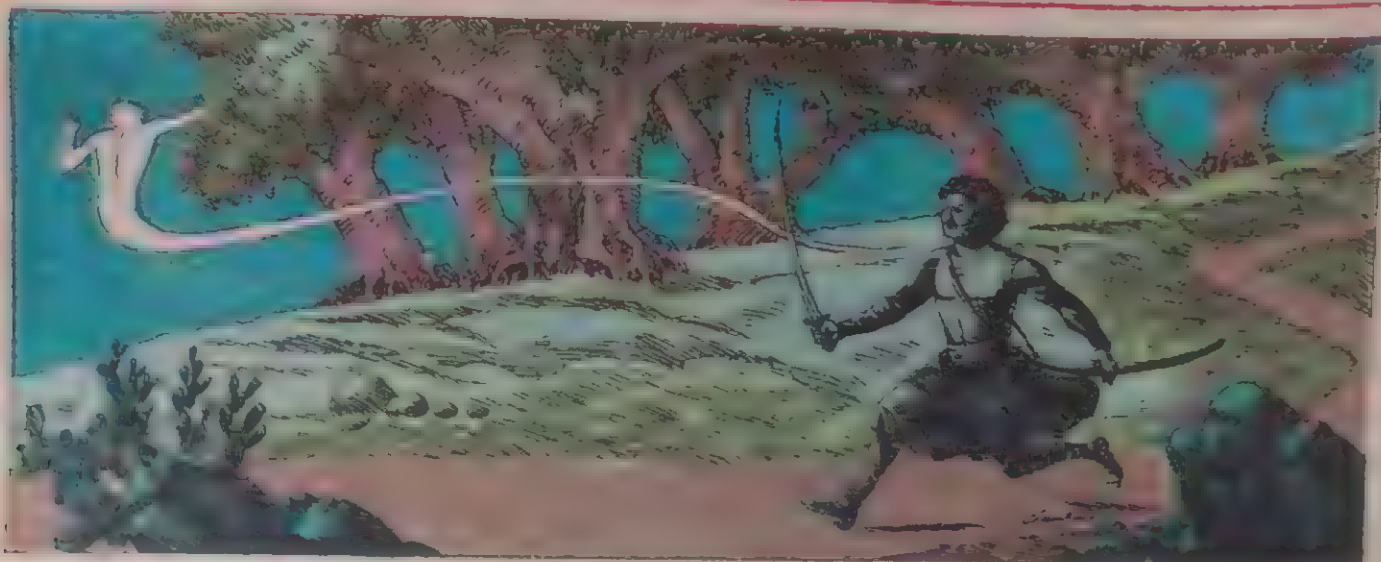

ବେତାଳ ଟିକିଏ ଚୁପ୍ ରହି ତା'ପରେ
 କଣ୍ଠସ୍ୱର ଘାବୁ କରି ପଚାରିଲେ, “ରାଜା ! ମୋର
 କେତେକ ସନ୍ତାନେ ହେ ରହି ଯାଇଛି । ବାଳକ ଭୂତ
 ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଏତେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲ । ସେ
 ହଠାତ୍ ପଢ଼ିବାକୁ ମନା କଲ କାହିଁକି ? ତା'ର
 ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ ହୋଇ ଯାଇଛି ବୋଲି ସେ କାହିଁକି
 କହିଲ ? ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ମୃତ ବୋଲି କାହିଁକି କହିଲ ?
 ମୋ ପ୍ରଶ୍ନ ସବୁର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର
 ଦେବାର ଶକ୍ତିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ମାରବ ରହିବ,
 ତେବେ ତମ ଶୀର ହେବ ସ୍ଥଳରୂପ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ
 ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ପାଣି ଉପରେ ଚାଲିବା ଭଳି
 ହବୁ ବିଦ୍ୟା ହେଲ ପ୍ରକୃତରେ ଅବିଦ୍ୟା ।
 ବାଳକ ଭୂତ ଦେଖିଲ, ଯେଉଁ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ବିଦ୍ୟା
 ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମାନ ନଥିଲା, ସେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର
 ଅବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମାନର ଅନ୍ତ ନାହିଁ ।
 ପଣ୍ଡିତେ ଏତେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାକୁ
 ରାଜାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରାଘରୁ ଚୋରି କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ

ଦେଲେ, ସ୍ୱର୍ଗ ମିଥ୍ୟାବୃତ୍ତର ସ୍ୱାଦ ଚିହ୍ନଟୁ ଟଙ୍କା
 ଆଣିବାକୁ ବି ତାଙ୍କର ସଙ୍କୋଚ ନାହିଁ । ତେଣୁ
 ପାଠଶାଳା ପଢ଼ି ନିଜର ଚେତର ବିଜାଣ କରିବ
 ବୋଲି ବାଳକ ଭୂତର ଯେଉଁ ଧାରଣା ଥିଲା,
 ସେ ଧାରଣା ଦୂର ହୋଇଗଲା । ଏହାକୁହିଁ ସେ
 ତା'ର ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ ବୋଲି ଆଶ୍ୟା ଦେଲା ।
 ସ୍ୱାଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଠରେ ହୁଏ ନାହିଁ,
 ସତ୍ୟ ନିଷ୍ଠା ଦ୍ୱାରା ହୁଏ । ସେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ
 ମୃତ ବୋଲି କହିବାର କାରଣ, ଅବିଦ୍ୟା ଓ
 ମିଥ୍ୟାବୃତ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସେ ନିଜ ଆତ୍ମାର ସର୍ବନାଶ
 କରୁଛନ୍ତି, ଏତକ ସେ ବୁଝିପାରୁ ନଥିଲେ ।
 ସର୍ବନାଶ ବୋଇଲେ ସେ କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି
 ନାଶକୁ ବୁଝୁଥିଲେ । ଅବିଦ୍ୟା ତାକୁ ଏଡ଼େ
 ଆକ୍ରନ୍ତ କରିଥିଲା ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତରଦାନ ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ
 ଶବ ସହ ଶବସ୍ଥିତି ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ
 ଖସିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି
 ପଡ଼ିଲା ।
 (କଲ୍ପିତ)

ଯୋଗ୍ୟ ଝାଡୁଦାର

ପ୍ରାଚୀନ କାଳର କଥା । ଉତ୍କଳରେ ବହୁତ କରୁଥିଲେ ମହାରଜା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ । ସେ ଥିଲେ ଶ୍ରୀଜନ୍ମୋଥଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଭକ୍ତ । ସେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନାମରେହିଁ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରୁଥିଲେ ।

ଲୋକେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ରହିଥିଲେ ।

ଥରେ ସୁବକ ରାଜା ଦାକ୍ଷୀଣାତ୍ୟ ଭ୍ରମଣରେ ଯାଇ କାଞ୍ଚି ମହାରଜାଙ୍କ ଅତିଥି ହୋଇଥାନ୍ତି । ରାଜକନ୍ୟା ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ମୁଗ୍ଧ ହେବାର ଜାଣି ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ କାଞ୍ଚି ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାବ ଦେଲେ କି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବଙ୍କ ସହ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କ ବିବାହ ହେଉ । କାଞ୍ଚି ରାଜା ଆନନ୍ଦରେ ସମ୍ମତ ଦେଲେ । ମହାନ ଉତ୍କଳର ସୁଯୋଗ୍ୟ ନରପତିଙ୍କୁ ଜାମାତା ରୂପେ ପାଇବା ଯୌଗ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

ଏଣେ ରଥଯାତ୍ରା ସମୟ ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସହକ ପୁଷ୍ପ ଲେଉଟି ଆସିବାକୁ ହେଲା । ବିବାହ ପ୍ରସାଦ ପକ୍କା କରିବା ନିମନ୍ତେ କାଞ୍ଚି ରାଜାଙ୍କ ବୟସ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ସହ ପୁଷ୍ପ ଆସିଲେ ।

ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ ଅତିଥି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ବସି ଗପସପ ହେଉଛନ୍ତି, ଛେରା ପହଁର ସମୟ ହୋଇଗଲା । ସ୍ବୟଂ ମହାରଜା ଯାଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝାଡୁଧରି ରଥ ପରିସ୍କାର କରିବା କଥା । ସେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବକ, ଏ ପରମ୍ପରା ଦ୍ବାରା ଏହାହିଁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥିଲା ।

ଏହାପରେ କାଞ୍ଚି ମନ୍ତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରାଦୟ ବଡ଼ ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଗଲେ । ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଯେଉଁ ସେ କାଞ୍ଚି ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମହାରଜା, ଆମ ରାଜକନ୍ୟା କ’ଣ ଜଣେ ଝାଡୁଦାରକୁ ବିଭା ହେବ ? ଆମ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ କହିବେ କ’ଣ ?”

“ତୁମ୍ଭେ କ’ଣ କ’ଣ ? ମନ୍ତ୍ରୀବର, ତମେ କହୁଛ କ’ଣ ? ତମକୁ ପରା ଉତ୍କଳର ମହାପାତା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଆମ କନ୍ୟା ମଦ୍ବାବତୀଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ପକକା କରି ଦିନ ଚାରିଟା ନିରୁପଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ବ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଝାଡ଼ୁଦାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଣିଲ କେଉଁଠାରୁ ?” କାଞ୍ଚି ରଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

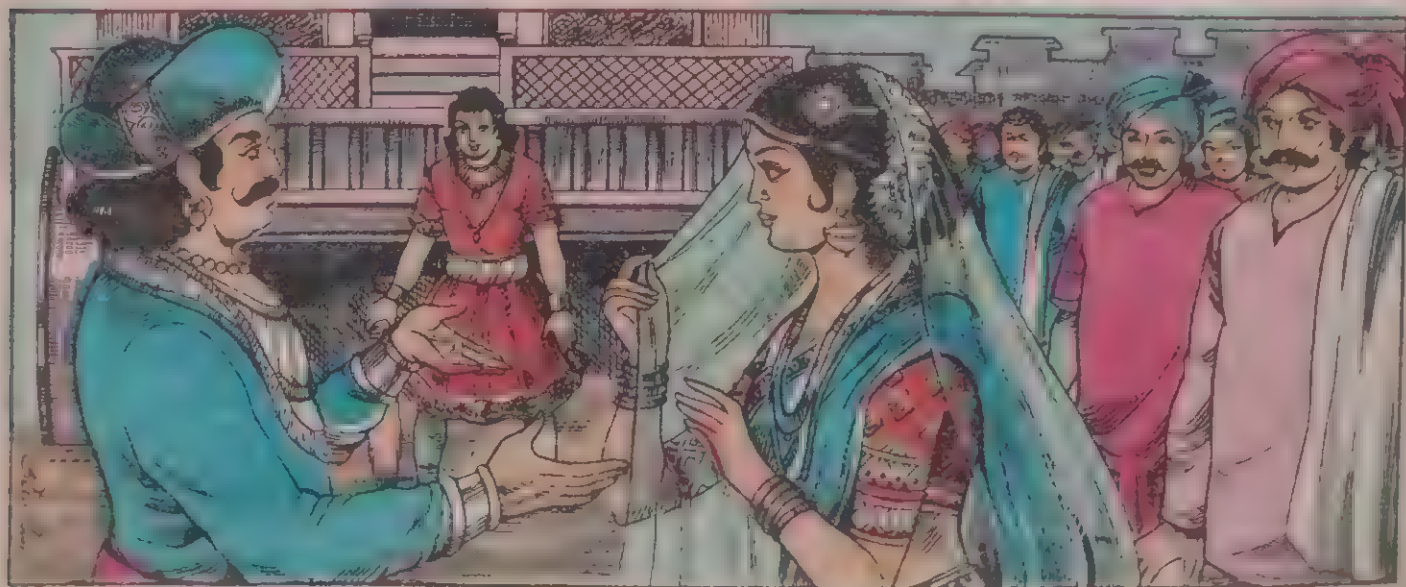
ଉତ୍କଳର ରଜା କପର ହଜାର ହଜାର ନରନାରୀଙ୍କ ଆଗରେ ଝାଡ଼ୁ ଧରି କାମ କରନ୍ତି, ମନ୍ତ୍ରୀ ସେକଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।

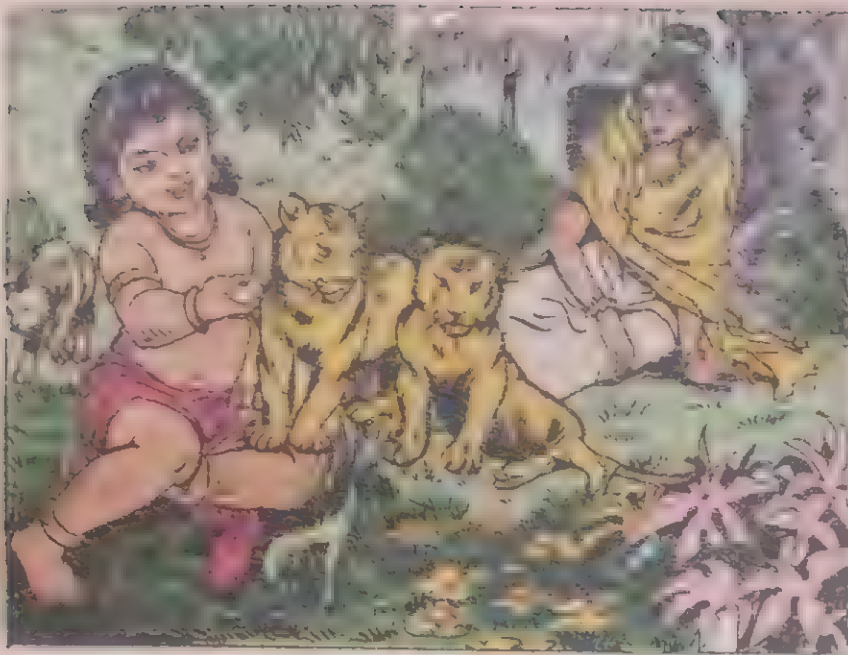
କାଞ୍ଚି ରଜା ଉତ୍କଳ ରଜାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ମହତ୍ତ୍ବ ନ ବୁଝି ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିନେଲେ । ଉତ୍ତେଜିତ ହେଲେ ମହାରଜା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବ । ସୈନ୍ୟବାହନ ଧରି ସେ କାଞ୍ଚି ବିଜୟରେ ବାହାରିଲେ । ପ୍ରଥମ ଥର ପରାସ୍ତ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟନା କରି ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଭିଯାନରେ ଆସି ସେ ବିଜୟୀ ହେଲେ । ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ସେ ପୁଣି ନେଇ ଆସିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଇଏ କ’ଣ ? ତାଙ୍କୁ ବିବାହ ନ ହୋଇ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତମେ ଝାଡ଼ୁଦାର ଝାଡ଼ୁ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କ ବିବାହ ଦେଇ ଦିଅ ।”

“ଯେ ଆଜ୍ଞା, ମହାରଜା !” କହିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଓ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ବିବାହ ଦାୟିତ୍ବ ଯେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଲେ ।

ଯଥା ସମୟରେ ପୁଣି ଝାଡ଼ୁଦାର ସମୟ ଆସିଲା । ମହାରଜା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝାଡ଼ୁ ଧରି ଝାଡ଼ୁ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ । ହଠାତ୍ ସେତିକିବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦ୍ମାବତୀଙ୍କୁ ଧରି ତାଙ୍କ ଆଗକୁ ଆସି କହିଲେ, “ମହାରଜା ! ଆପଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଆପଣଙ୍କୁ ବଳି ଯୋଗ୍ୟ ଝାଡ଼ୁଦାର ଏ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଁ କୁଆଡ଼ୁ ପାଇବି ?” ବିଜ୍ଞ ଓ ଚତୁର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ପଦ୍ମାବତୀ ମହାରଜାଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ମାଲ୍ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏହା ପରେ ଯଥାସ୍ଥ ଅନୁଷ୍ଠାନକ ବିବାହ ସମ୍ପାଦନ ହେଲା ।

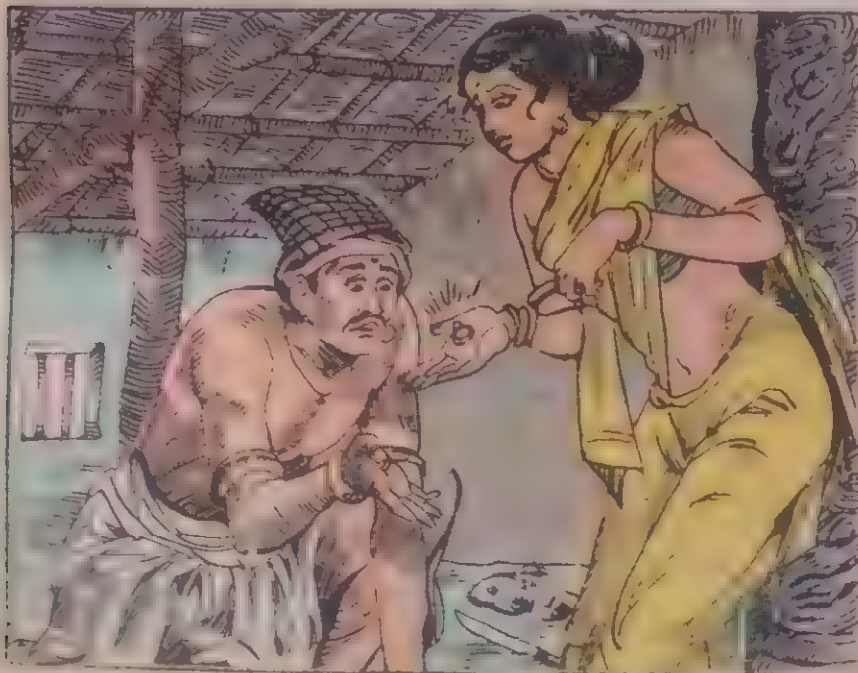

ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟର କାହାଣୀ

ଶିଶୁମଳା-୩

ସୁଦ କଥା : ଶିଶୁ ଦୁଷ୍ଟ ଥରେ କଣ୍ଠ
ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ଅତିଥି ହୋଇ ମୁନିଙ୍କ
ପାଳିତା କନ୍ୟା ଶିଶୁମଳାଙ୍କୁ ବନ୍ଦ
ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଭିଶାପ ଯୋଗୁଁ ସେ
ତାହା ବୁଲଗଲେ । ଶିଶୁମଳା କଣ
କିତରେ ସୁଦ ଭରତକୁ ନେଇ
ଭାସିଥାନ୍ତି ।

କେତେବର୍ଷ ବଢ଼ିଗଲା । ଦିନେ ଜଣେ
ଧୀବର ନଈରେ ଶାଢ଼ୀ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଜାଲ ପକାଇ କିଛି ଧର ଘାରିଲା ନାହିଁ ।
ଶେଷକୁ କିନ୍ତୁ ତା' ଜାଲରେ ପଡ଼ିଲା
ଗୋଟାଏ ବରୁଣ ମାଛ । ଆନନ୍ଦରେ
ସେ ତାହା ଧରି ଭରତକୁ ଫେରିଲା ।

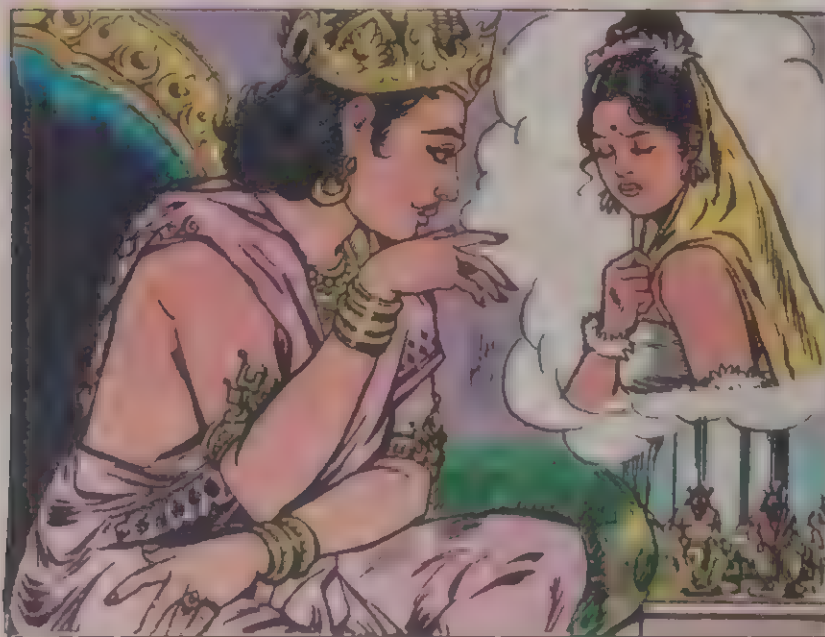
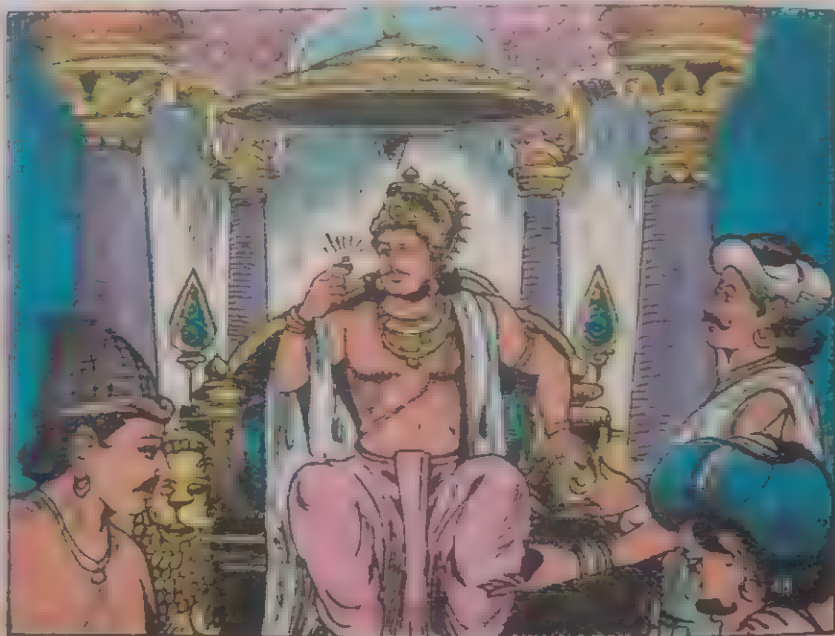

ଘରେ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ମାଛକୁ କାଟିବା ମାତ୍ରେ
ତା' ଭିତରୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା ଗୋଟିଏ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ମୁଦ୍ରିକା । ଦୁଷ୍ଟଙ୍କ ହସ୍ତକୁ
କହିଲେ ଲକ୍ଷରେ । ମୁଦ୍ରିକା ବହୁ
କଲେ ବହୁତ ଅର୍ଥ ମିଳିବ । ସେମାନେ
ଧନ ହୋଇପିବେ ।

ଦର ମୁହେଁ ଧରି ଜଣେ ବଢ଼ିଆ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ବଢ଼ିଆ ସେଇ
ଘର ବାଳ ମୁଣ୍ଡ ଜଳରେ ଦେଖି
ଲେ । ଧୀର ତାହା ମାଛ ଖେଳୁ
ପାଇଛି, ଏକଥାରେ ସେ ଖଲେ
ଗଲା ନାହିଁ । ଟୋକା କଣ୍ଠେ ଚୋର
କରୁଥିବ ବୋଲି ବଢ଼ିଆ ତାକୁ ବୋଲି
ପାଖକୁ ନେଇଗଲା ।

ବଳା ମୁହେଁ ହାତକୁ ନେଇ ବସିତ
ହୋଇ ତାକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଅମାତ୍ୟ-
ମାନେ କହଲେ, “ମହାରାଜ, ଏ
ଧୀରର କଣ୍ଠେ କୌଣସି ସମ୍ରାଟ ବ୍ୟକ୍ତି
ରୁ ଏ ମୁଦ୍ରିକା ଚୋର କରୁଛି ।”
କିନ୍ତୁ ଧୀର ପୋର ଦେଇ କହୁଥାଏ
କି ସେ ତାହା ମାଛ ଖେଳୁ ପାଇଛି ।

ତେଣେ ମୁଦ୍ରିକା ଆଡ଼େ ଅନାଦ
ବଳାଙ୍କ ସ୍ଵପ୍ନରେ ତହୁଁ ଉଠିବ
ଗହଳିଲେ ମୁହଁ । ସେତେବେଳକୁ
ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ଶାପ କଟିଗଲାଣି । ସେ
ଗହଳିଲେ ପ୍ରତି କେତେ କିନ୍ତୁ
ବ୍ୟବହାର କରୁନା, ତାହା ବୋ
ଅନୁତାପାଦନରେ ଦର୍ଶ୍ୟ ହେବାକୁ
ଲାଗିଲେ ।

କାହିଁଥିବେ ହେଉଛି ? ଶତାଙ୍କ
ଦୁର୍ଦ୍ଦମାନେ କଣ୍ଠେ ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମକୁ
ଘୋଡ଼ା ବୁଟାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଶତ୍ରୁମୁଖୀ
ସେଠି ନଥିଲେ । ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଶତା ଚାରି-
ଆଡ଼େ ସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
କିନ୍ତୁ କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ତାଙ୍କର
ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ କବିବାହିନୀ ସାର ହେଲା ।

ଦିନେ ଶତା ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ବଣରେ
ବୁଲୁଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ
ଅସ୍ତବଳାୟୁ ଦୁର୍ଗା । ବାଳକଟିଏ
କେତୋଟି ସିଂହ ଶାବକ ସହ ଖେଳୁଛି ।
ମା ସିଂହ ମଧ୍ୟ ବାଳକର ବୋଲ
ମାନ୍ଦୁଛି । ଶତା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

ସେ ଅଶ୍ରୁରୁ ଅବତରଣ କରି ବାଳକ
ପାଖକୁ ଗଲେ ଓ ତା' ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା
କଲେ । ବାଳକର ସାହସ ଓ ସରଳତା
ତାକୁ ମୁଗଧ କଲା । ବାଳକ ଶତାଙ୍କ
ହାତ ଧରି ତା' ବୁଡ଼ିଆ ଆଡ଼େ
ନେଇଗଲା । ଶତା କୌତୁହଳୀ
ହୋଇ ଚାଲିଲେ ।

ପଣିଚିକ ପୁଣି

ଅନ୍ଧକାର ଭରା କଥା । ଘର ମୁଁ ଗାଁରେ
 ସୀତାବ୍ରଜ ମିଶ୍ର ନାମକ ଗଣିତ ଶୁଭର ।
 ସେ ଅନ୍ଧରେ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଥିଲେ ।
 ସେମାନେ କେଉଁଥିବା ଦର୍ଶନା ତ ଭେଟି ସେ
 ପଞ୍ଜର କରି ରଖୁଥିଲେ । ଆଉ ଆଉ ସକଳ
 ଦରବାରରୁ ବି ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିଲେ ।
 ସବୁଦିନ ପାଞ୍ଜରରୁ ଯାଏ ଚୁପାଟଣା ସେ କପାଳ
 ପାରିଥିଲେ । ସେ ଘରରେ ତାହା ବହୁତ ଖୋଲ
 କହିବାକୁ ହେବ ।

ଥରେ କାଣିରେ ଗୋଟିଏ ଗଣିତ ପଣିଚିକ
 ହେଉଥାଏ । ସେଥିରେ ଯୋଗଦେବା ନିମନ୍ତେ
 ସୀତାବ୍ରଜ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପାଖକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆସିଲା ।
 ସେ ଏଭଳି ସମ୍ମାନ ପାଇ ଖୁସି ହେଲେ । କିନ୍ତୁ
 ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଲା ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ଥାଳକୁ ନେଇ ।
 କାଣିକୁ ଯାଇ, ପଣିଚିକରେ ଯୋଗଦେଇ ଖୋର
 ଅସିବା ବେଳକୁ ଏକମାତ୍ର ଆମ୍ଭଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ

ଲଗିବ । ଖୋଲେ ଧନ ଟଙ୍କା ଥାଳ କଣିକ କଣିକ ?
 ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ନିଜର ସରଳ କେବଳ । ତାଙ୍କୁ କେବଳ
 ଠକେଇର ଟଙ୍କାରେ ସାବିତ୍ରୀର ଦେହ ଚୁଲୁ ।
 ଯେଉଁ ତାଙ୍କ ଉପା ଟଙ୍କା ଫୁଟିଲା ତେବେ କେବଳ
 ଗାନ୍ଧୀ । ଅନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧୀର ସେ ଗାଁର ଥାନା
 ଯୋଗାଣ ମତ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ପାଖରେ ନାମକ ଘରରେ
 ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମସ୍ୟା କଥା କହିଲେ । ମତ୍ତୁ
 ଯୋଗାଣ କହିଲେ, “ଆଉ କାହିଁ ! ଟଙ୍କା
 ପଇସା ଦେଖିଲେ କାହାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯିବ
 ନାହିଁ । ସିଏ ଆଜ୍ଞା ଏମିତି ଗୋଟାଏ ଘର,
 ତାହା ପ୍ରକାଶରେ ସାମୁଁ ଦି ଗଣେ ଦେଖାଦି ।”

ମତ୍ତୁ ଯୋଗାଣେ ଏକଥା କହିଥିଲା କେବଳ
 କଣେ ସ୍ତ୍ରୀ କେବଳ ତାଙ୍କ ସାବିତ୍ରୀର ଘରେ
 ଗୁଡ଼ କଣି ନେଇଲେ ।

ହଠାତ୍ ମତ୍ତୁ ଯୋଗାଣେ ସାବିତ୍ରୀକୁ ଯାକ
 କେବଳ ଘରରେ, “ଘରରେ ଘୋରା, ସେ

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଠୁଁ ପାହୁଲୁଏ ଅଧିକା ରଖିଲୁ କାହିଁକି ? ମୁଁ ଲୋଡ଼େ କହିଛି, ସେରେ ଗୁଡ଼ରେ ମୋର ମାସ ଗୋଟାଏ ପଇସା ଲାଭ ଲେଉଟା । ତୁ ଅଧିକା ପାହୁଲୁଟାଏ କାହିଁକି ରଖିଲୁ ? ସେତକ ଲାଭ ସିନା ଦିଅରେ ରହେ ! ଦିଅ ଯେଉଁମାନେ କିଛି, ସେମାନେ ଥିଲୁବାଲୁ ଲୋକ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ପୁଣି କେବେ କିଛି କଣିକାକୁ ଆସିଲେ ତାଙ୍କଠୁଁ ପାହୁଲୁଏ କମ୍ ନେବୁ ।”

ପଣ୍ଡିତେ ମୁଖ୍ୟ ହେଲେ ଓ ଭାବିଲେ ଏଭଳି ସବୁ ଲୋକ ପାଖରେହିଁ ଟଙ୍କା ରଖିବା ନିରାପଦ ।

“ମଠୁ ! ତମେ ମୋ ଟଙ୍କା ଥଳଟି ରଖ ।” ସେ ନିବେଦନ କଲେ ।

“ହମ, ହମ ! ଥଳା ଥଳା ନିଜାତି କହୁଛନ୍ତି, କେତେ ମୋ ଡୋକନ ହିସାବେ ଯେଉଁଠି ଇଡ଼ା ଆପଣେ ନିଜେ ଡାହା କରୁଛ ରଖିପରେ ସାଆନ୍ତୁ । ଆପଣେ ଟେକେ, ଆପଣ ନେବେ । ମୋର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ ।”

ପଣ୍ଡିତେ ଟଙ୍କା ଥଳ ଠାଏଁ ଲୁଚାଇ ଦେଇ ଗଲେ ।

ଦେହମାସ ପରେ ସେ ଫେରି ଆସିଲେ ଓ ମଠୁ ମହାପାତ୍ରର ଡୋକାନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । “ଆସନ୍ତୁ, ଆସନ୍ତୁ ପଣ୍ଡିତେ । ସନ୍ଧିଲମ୍ପା ଭଲ ହେଲା ତ ?” ମଠୁ ପଚାରିଲା ।

“ହଁ, ମଠୁ । ଭଲ ହେଲା । ମୋ ବକ୍ତାବୀରେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହେଲେ ।” ପଣ୍ଡିତେ କହିଲେ ।

“ବାଃ, ବାଃ, ଆପଣ ତ ଆମ ଗାଁର ଗୌରବ । ଆଉ କିଛି କହିବେ ?” ମଠୁ ପଚାରିଲା ।

“ନା ଭାଇ, କହିବ ଆଉ କ’ଣ, ମୋ ଟଙ୍କା ଥଳଟି ନେଇଯିବ ।”

“ନିଶ୍ଚୟ । ଯେଉଁଠି ରଖିଥିଲେ ନିଜେ ନେଇଯାନ୍ତୁ ।” ମଠୁ କହିଲା ।

ପଣ୍ଡିତେ ଯାଇ ଖୋଜିଲେ । କିନ୍ତୁ ଥଳ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

“କଥା କ’ଣ ମଠୁ ? ଥଳ ତ ନାହିଁ !” ସେ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

“ନାହିଁ ମାନେ ନାହିଁ! ମୁଁ ତେଜସ୍ବୀ, ଅସ୍ତ୍ର ରଖିବି, ଅସ୍ତ୍ର ନେବି । ମୋର କଣ୍ଠ ଦାସିର ନାହିଁ ।” ମଠୁ ହସ୍ତ ଶାବରେ କହିଲେ ।

ପଣ୍ଡିତେ ପ୍ରବ୍ୟ ହୋଇ ରହିଲେ । ସେ ବୁଝିଲେ, ମଠୁ ତାକୁ ଦଗାଦେଲା ।

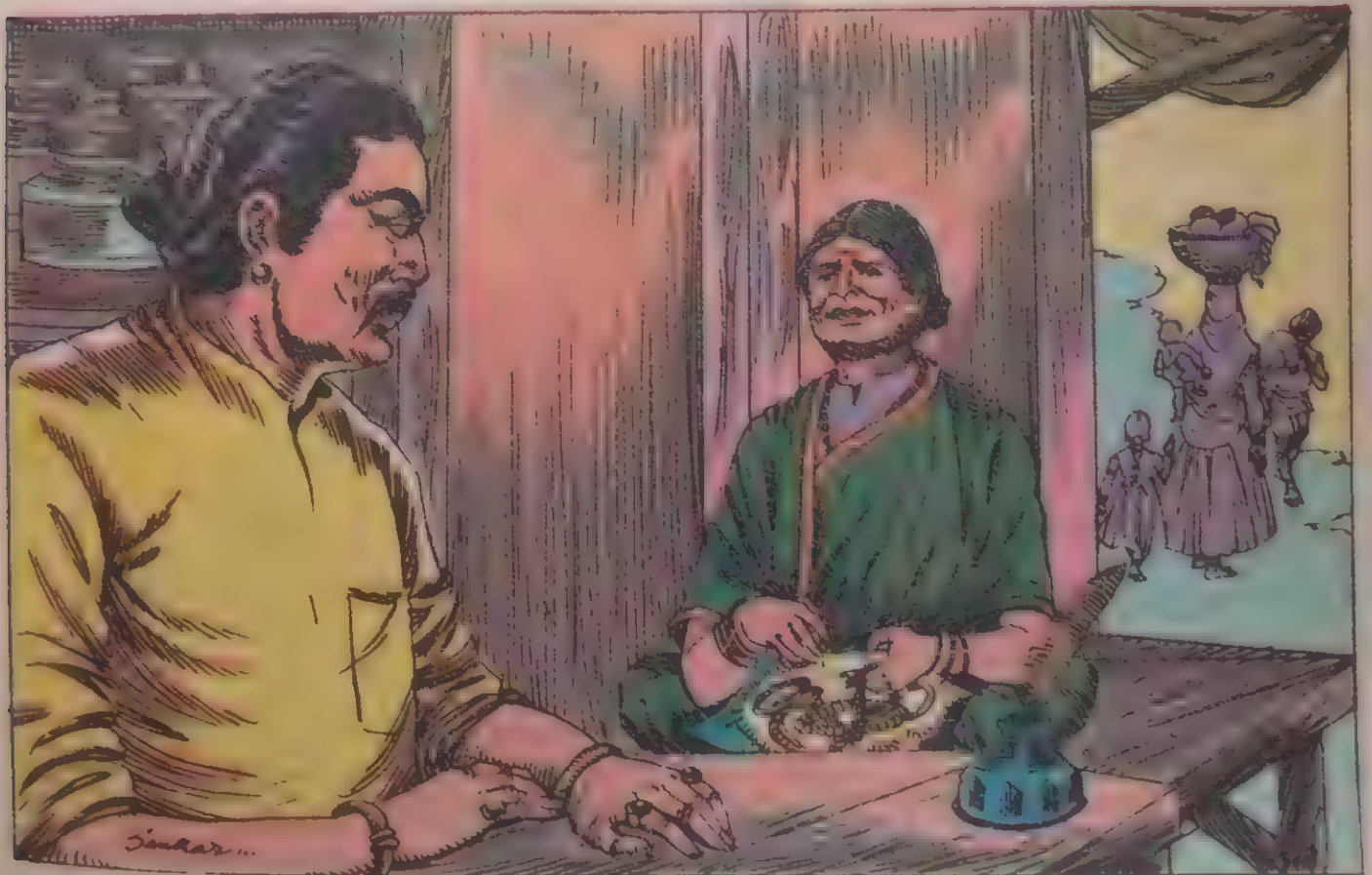
ପଣ୍ଡିତେ ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ବାଟ ଚାଲୁଛନ୍ତି, କଣେ ବୁଝି ପଡ଼ି ଦେଖାଦେଲା । ସେ ବୁଢ଼ୀର ଘର ଭିନ୍ନ ଗାଁରେ । ପଣ୍ଡିତେ ତାକୁ ଚିହ୍ନିଥିଲେ । ସେ ପଣ୍ଡିତକୁ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଭଲମନ୍ଦ ପଚାରିଲେ, ପଣ୍ଡିତେ ତାକୁ ନିଜ ଦୁଃଖ କଥା କହିଲେ । ବୁଢ଼ୀ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା, “ସୁଅ ! ଚନ୍ଦ୍ରା କରନା । ମୁଁ ତୋ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଦେବି ।” ବୁଢ଼ୀ ନିଜ ଘରକୁ

ଯାଇ ବୁଢ଼ୀର ଘରକୁ ଯାଇ ପଣ୍ଡିତକୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ବୋଲି ଦେଲା ।

ଗହଣାତକ ଧରି ବୁଢ଼ୀ ମଠୁ ମହାପାତ୍ରର ଘରକୁ ଯାଇଲା । “ଆଉ କଣ ! ମୁଁ କହୁଅଛି ପାଇଁ କହୁଅଛୁ ଯିବା । ତୋର ପୋର ଏ ପଳକାତକ ରଖିବାକୁ ହେବ ।” ସେ କହିଲା ।

“ମୋତେ ରଖିବାକୁ କହୁଛ କାହିଁକି ?” ମଠୁ ପଚାରିଲା ।

“ସୁଅ, ମୁଁ ଦୁନିଆରେ ଗୋଟାଏ ଲୋକକୁ ପୁରା ବିଶ୍ବାସ କରୁଛି । ସିଏ ହେଲା ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର । ସିଏ କାଣି ଯାଇଛି ତୋଟି ଟଙ୍କା ରଖି । ସେ ମୋତେ କହିଥିଲା କି ମାଉସୀ, ଗାଁରେ ଜଣେ ସାଧୁ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ମଠୁ ମହାପାତ୍ର । ଗରାଗଠୁ

ପାହୁଲଟାଏ ବେଶି ଲଭ ନେବେ ନାହିଁ ।
 ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୋ ପାଖକୁ ଆସିଲି । ତୁ ତ
 ଜାଣ, ମୋ ନାତି କାଣୀଠୁଁ ଦୂରରେ କଲ୍ୟାଣ-
 ଦୂରରେ ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇଛି । ଆଜକୁ ଛଅମାସ
 ହେବ ତା'ଠୁଁ କିଛି ଖବର ପାଇନାହିଁ । ତେଣୁ
 ଧରେ ଯାଇ ବୁଲି ଆସିବ । ମୋର ଏ ସମ୍ପତ୍ତି
 ଛୁଟିଯିବ କାହା ପାଖରେ ? ତୁ ନ ରଖିଲେ
 ଚଳିବ ?” ବୁଢ଼ୀ କହିଲୁ ।

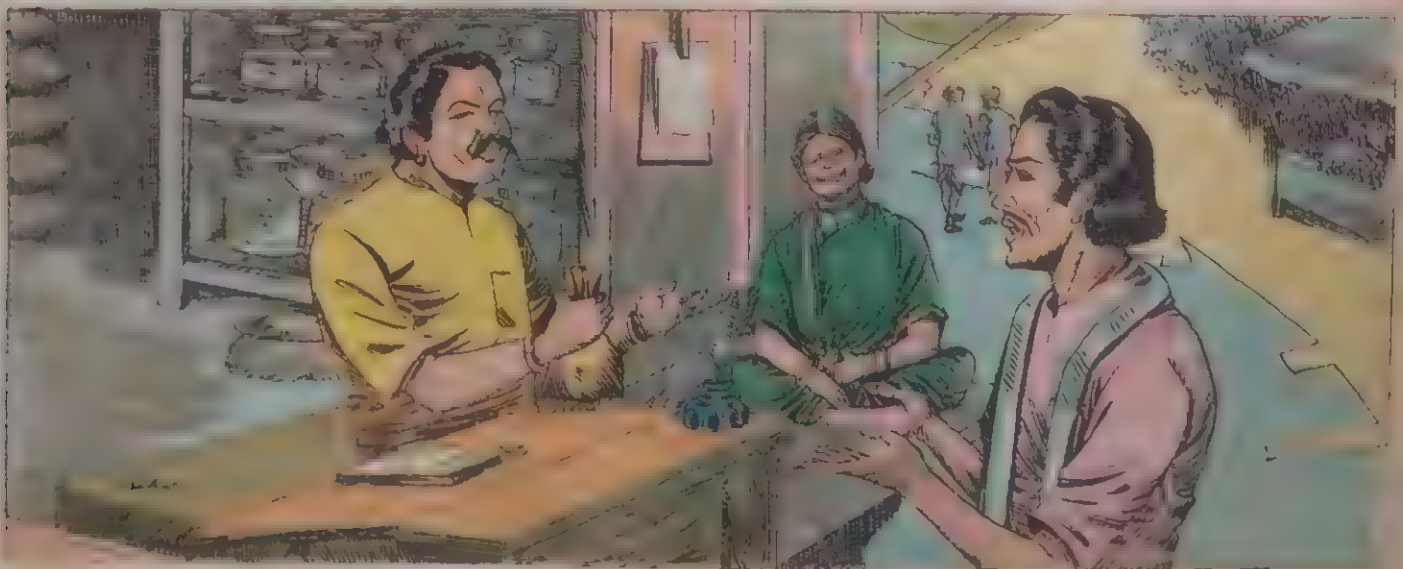
ସେ ଅଳଙ୍କାରତଳ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ମଠୁ
 ବୁଝିଲୁ, ତା'ର ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚହଜାରକୁ କମ୍ ନୁହେଁ ।
 ସେଥିରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲାଭିଥିବା ଦ୍ୱାର ବି ଥିଲା ।

ସେତିକିବେଳେ ଦେଖାଗଲା ପଣ୍ଡିତ ସୀତା-
 ରାମ ମିଶ୍ର ପୁଣି ଆସୁଛନ୍ତି । ମଠୁ ମୁହଁ କଳା
 ପଡ଼ିଲେ । ପଣ୍ଡିତ କାଣୀରୁ ଫେରିଥିବା କଥା
 ବୁଢ଼ୀ ଜାଣି ନଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦି ପଣ୍ଡିତ
 ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ନ ପାଇବା ବ୍ୟାପାରରେ ପାଟିଗୋଲ
 କରିବେ, ତେବେ ଏ ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର
 ସମ୍ପତ୍ତି ହାତ ଛଡ଼ା ହୋଇଯିବ ।

ମଠୁ ହଠାତ୍ ପାଟି କରି କହିଲୁ, “ଆମର
 ପଣ୍ଡିତ ! ଆମର ନାତି କାଣୀରୁ ମୋ ମୁଁ
 ଆଉ ଦେଖିନାହିଁ । ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ଟଙ୍କା
 ଥଳ ରଖିଥିଲେ କେଉଁଠି, ଆଉ କେଉଁଥିଲେ
 କେଉଁଠି ? ଛୁଃ, ଛୁଃ । ମୋ ଦୋଳାତରୁ ଚୋରି
 କରିବ କିଏ ? ଦେଖିବା ବେଳକୁ ଆପଣଙ୍କ ଟଙ୍କା
 ସେମିତି ଥୁଆ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଠି ରଖିଥିଲେ
 ବୋଲି କୁହୁଥିଲେ, ତାହାଠୁଁ ଟିକିଏ ଦୂରରେ ।”

ପଣ୍ଡିତେ ଟଙ୍କା ଥଳ ନେଇ ତା'ପରେ ବୁଢ଼ୀ
 ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲେ, “ମାଉସୀ, ତମ
 ନାତି ସହ ଭେଟ ହୋଇଗଲା କାଣୀରେ । ସେ
 ଆଗାମୀ ମାସ ଆସିବ । ସେ ଭଲ ଅଛି ।”

“ସୁଅ, ତୁ ମୋତେ ବହୁତ ଅଡ଼ୁଆରୁ ରକ୍ଷା
 କରିଦେଲୁ । ମୁଁ ମଠୁ କିମା ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଇ
 ନିଜେ କଲ୍ୟାଣପୁର ଯିବାକୁ ବାହାରିଥିଲି ।” ଏହା
 କହି ବୁଢ଼ି ମଠୁକୁ “ଯାଉଛୁରେ ପୁଅ !”
 କହି ତା' ଜିନିଷ ଫେରାଇନେଇ ଚାଲିଗଲା ?
 ପଣ୍ଡିତେ ବି ତାଙ୍କ ଥଳ ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

କୃଷ୍ଣାବତାର

ଗୋକୁଳର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଉଥାଏ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ସେସବୁର ସମାଧାନ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଲୋକେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଥା'ନ୍ତି । ଗୋକୁଳର ଅବସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ଅଞ୍ଚଳରେ । ଅଦୂରରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପର୍ବତ । ଅଙ୍କା ବଙ୍କା କୁଳୁକୁଳୁ ନାଦୀମାନେ ସମୃଦ୍ଧ । ଗୋକୁଳର ବାତାବରଣକୁ ଶୀତଳ କରି ରଖିଥାଏ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବନଜତା ସେ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖିଥାନ୍ତି । ଗୋକୁଳର ଅଧିବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଗୋଧନ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଗୋରୁଗାଈମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଯତ୍ନ ନେଉଥାନ୍ତି । ଗାଈମାନେ ବି ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧଦାନ ଦେଇ ହସ୍ତପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ରଖିଥାନ୍ତି ।

ତେବେ ସେତେବେଳେ ଲୋକେ ନାନା ପ୍ରକାର ଦେବତା ଉପଦେବତାମାନଙ୍କୁ ପୂଜା ଆରାଧନା କରୁଥାନ୍ତି । ଖାଲି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଫଳ ଲଭି ଆଶାରେ ସେମାନେ ସେସବୁ ପୂଜା ଆରାଧନା କରୁଥାନ୍ତି । ସେଥିରେ ନା ଥାଏ ଭକ୍ତି, ନା ଥାଏ ସତ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ଦିଗରେ ଆଗ୍ରହ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଖିଲେ, ଏହା ଦ୍ୱାରା ମାନବ ଜୀବନରେ କୌଣସି ପ୍ରତି ହେଉ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା, ସନ୍ତୋଷ ଅସନ୍ତୋଷ ଭିତରେ ମଣିଷ ମାୟାବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥାଏ, ସେହିଥିରେ ଚରକାଳ ରହିବାହିଁ ସାର ହେଉଛି ।

ଗୋକୁଳର ଲୋକେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଅତି ଜାକ-ଜମକରେ ଇନ୍ଦ୍ର ପୂଜା କରୁଥାନ୍ତି । ସେପାଇଁ ବହୁଦିନ ଧରି ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚାଲିଥାଏ । ମେ

ମାଣିଆ ନ ଚାନ୍ତି କିନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ସେଥିରେ କୌଣସି ଅଟକ ଦେଖାଇଲେ ନାହିଁ ।
ବାଳକମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

ତମେ ପୂଜା ସମୟ ନିକଟତର ହୋଇ
ଆସୁଥାଏ । ଏଥର ଟୋକୁଳର ବଡ଼ ମଣିଷ
ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନା କରି ଚାଲୁ
କହିଲେ ।

“ସେଭଳି ପୂଜାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।”
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ । ଲୋକେ କିଛି ବୁଝି-
ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

କୃଷ୍ଣ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇଲେ କି ଏଭଳି ପୂଜା
ଅଇ ନାରେ ବାସ୍ତବିକ କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।
ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପୂଜା କରିବା
ଆବଶ୍ୟକ । ତାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସହ
ଭଗବାନଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ି ଉଠିବ ।
ତାହାହିଁ ପ୍ରକୃତ ମୁକ୍ତିର ସୂତ୍ର । ଯଦି ସାମାଜିକ
ସ୍ତରରେ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଆରେ କିଛି
କରିବାକୁ ହେବ, ତେବେ ବରଂ ପ୍ରକୃତର ପୂଜା
କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରକୃତମାତା ଆମକୁ
କୋଳରେ ଧାରଣ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ନଦୀ, ହ୍ରଦ
କରିଆରେ ସେ ଆମର ତୃଷ୍ଣା ନିବାରଣ କରୁଛନ୍ତି ।
ଶସ୍ୟ ଓ ଫଳମୂଳ ଦେଇ ସେ ଆମର କ୍ଷୁଧା
ମେଣ୍ଟାଉଛନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପ ସମ୍ଭାର ଦ୍ୱାରା ସେ
ଆମକୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କ’ଣ ତାହା ଶିଖାଇ
ଦେଉଛନ୍ତି ।

ପୂଜାରେ ବାସ୍ତବିକ କୌଣସି ପଦସ୍ତ ଥାଏ
ନଥାଏ । ଖାଲି ବାସନା ପୂରଣ ପାଇଁ ସେ
ଉତ୍ସବ ।

ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଆଗତ ପ୍ରାୟ ଉତ୍ସବ ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଲୋକେ କେତେ
ପ୍ରକାର ମିଷ୍ଟାନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଲାଗି
ପଡ଼ିଲେ । ନାଚ ଗୀତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେସବୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଦେଖୁଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ
ସେସବୁ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆଗ୍ରହ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରୁ ନଥାନ୍ତି ।

“କୃଷ୍ଣ ! ଇନ୍ଦ୍ର ପୂଜା ଉତ୍ସବ ଅସୁଚି ।
ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଆନନ୍ଦ
ଉଲ୍ଲାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ !” କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଖେଳ-

ସେହି ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରତିନିଧି ବା ପ୍ରତୀକ ହେଲେ
 ଗୋକୁଳର ପଟାଳ । ସେହି ପଟାଳ ପୂଜା
 ଯୁଗର । ସେହି ପଟାଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଥିଲେ ।

ଗୋକୁଳର ଲୋକଙ୍କ ମନକୁ ଏକଥା
 ପାଇଲା । ସେମାନେ ଇନ୍ଦ୍ର ପୂଜା ବଦଳରେ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୂଜା କରନ୍ତୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ହେଲେ ।
 ସୁଦ୍ଧା ସମୟର ନରନାୟକମାନେ ନାନାଦି ପୂଜା
 ପଦ୍ଧତି ଧରି ପସନ୍ଦ ପାଖକୁ ବୁଲିଲେ । ଉତ୍ସବ
 ଥରକୁ ଥର । ହଠାତ୍ ସମସ୍ତ ବଦଳିଲେ,
 ପସନ୍ଦ ଉତ୍ସବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅବା ପସନ୍ଦର ଅନ୍ଧା
 ବୁଦ୍ଧି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯାଇ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲେ,
 ଲକ୍ଷ୍ମଣବେଳେ ଯାଇ ପସନ୍ଦ ଶୀତଳରେ
 ପଡ଼ିଲେ ?

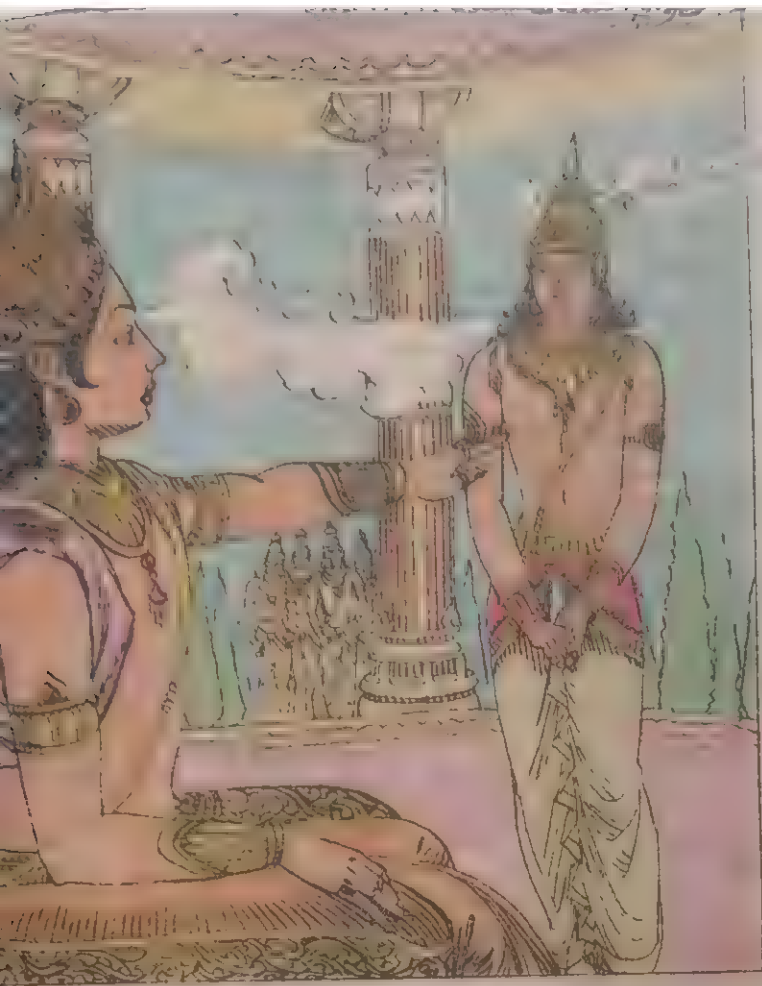
ଗୋକୁଳର ନରନାୟକ ଉତ୍ସବରେ ଯେଉଁମାନେ
 ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଅଥବା ସତ୍ତା ଭକ୍ତ ଥିଲେ,
 ସେମାନେ ପୁଲକିତ ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ବସ୍ତିତ
 ହେଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବୁଝିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର
 ଅବତାର । ବିଷ୍ଣୁ ସର୍ବସ୍ୱ ବିଦ୍ୟମାନ । ପସନ୍ଦ
 ଉତ୍ସବର ମଧ୍ୟ । ଆଜି ଗୋକୁଳର ଲୋକେ
 ନିରାଶ୍ରୟ ଭାବରେ, କୌଣସି ବାହ୍ୟ କାମନା
 ବିନା ଚିତ୍ତ ଶେଷକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରୁଥିବା
 ଯେଉଁ ଯେ ପୂଜା ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହଠାତ୍ ପସନ୍ଦ ଶୀତଳରେ ଆବିର୍ଭୂତ
 ହେବାର ଚିନ୍ତା ହିଁ ଗାୟତ୍ରୀ ।

ବିଭିନ୍ନ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବରେ ପୂଜା ଠିକ୍
 ଶେଷ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ଅନ୍ତରାତ୍ମା ମେଘାଞ୍ଜଳି
 ହୋଇ ଆସିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଆବେଶ ଆକାଶରେ
 ଶ୍ରେଣୀ ଏ ମଧ୍ୟ ମେଘ ନଥିଲା । ହଠାତ୍ ସେହି
 ବେଳକୁ ଜଳା ହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଚକ୍ରାବର୍ତ୍ତ
 ହୋଇ ଆସିଲେଣି ।

“ଆଉ, ଆଉ, କି କ’ଣ, ହଠାତ୍
 ମେଘ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଲା ?” ବେଶ୍ କେଶ୍
 ବସ୍ତିତ ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

“ହୋ ଅଜାକ ମେଘ । କୁଆଡ଼ୁ ଉଠି
 ଆସିଛି, ପୁଣି କୁଆଡ଼ୁ ଚାଲିଯିବ । ତୋ
 କରବାର କିଛି ନାହିଁ ।” ଅନ୍ତରାତ୍ମା କେଶ୍
 କହିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ମେଘମାଳା ସମେ ଗାତର ହେବାର ଦେଖାଗଲା । ସର୍ବସ୍ତ୍ର ଯୁକ୍ତା ବିରଜମାନ କଲା । ପକ୍ଷୀମାନେ ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବରେ ଇଚ୍ଛୁକ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ଲୋକେ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଆତଙ୍କିତ ହେଲେ । ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର ଅନାଉଥାନ୍ତି ।

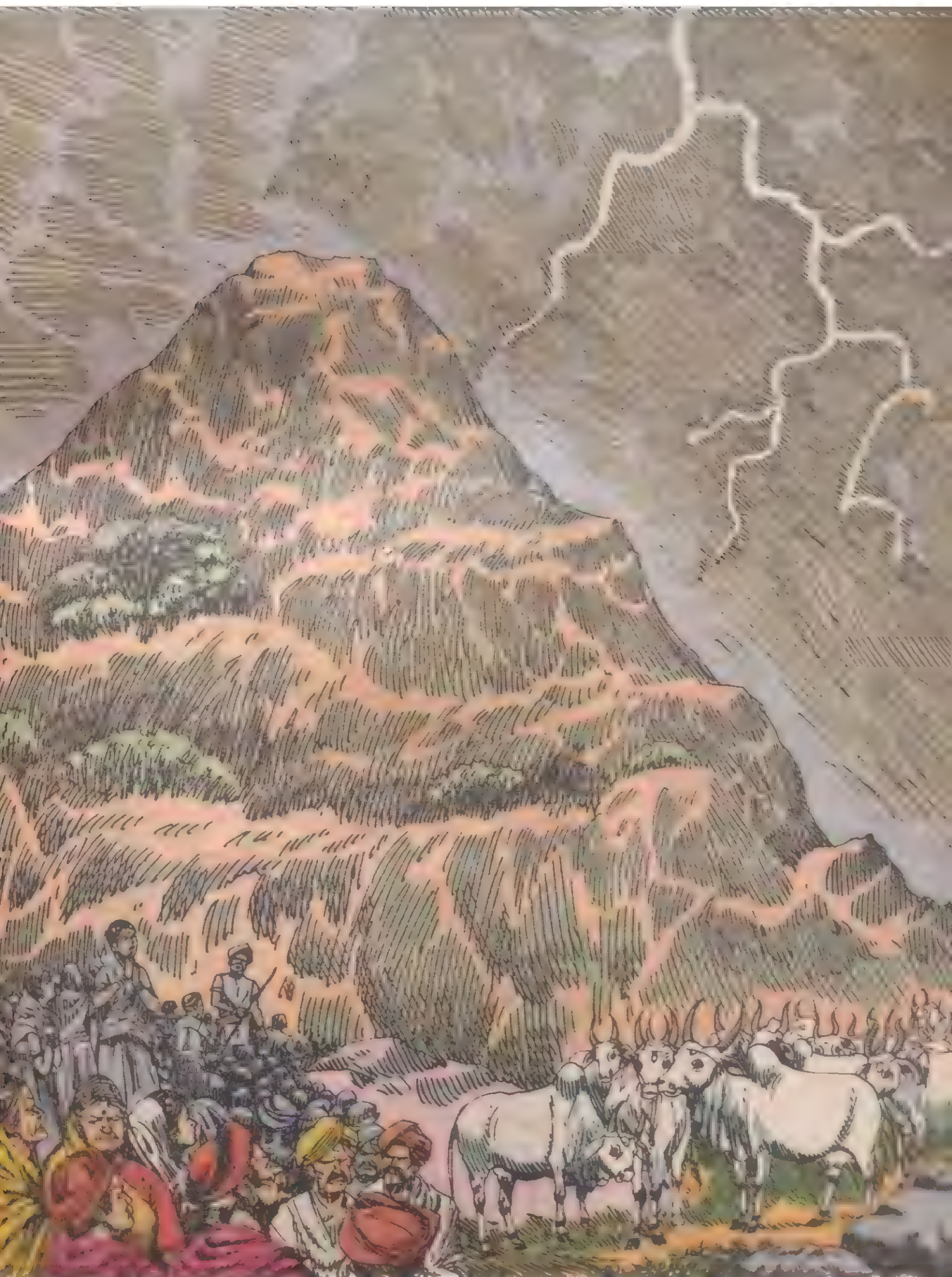
ଗୁଡ଼ୁ ଗୁଡ଼ୁ ବଜୁଳ ଝଟକଲା । ପରେ ପରେ ଏପରି ପ୍ରତୀତି ଶବ୍ଦରେ ବଜ୍ରପାତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ, ବଜ୍ରପାତର ସେଭଳି ଭୟଙ୍କର ରୂପ ଲୋକେ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ କି ଶୁଣି ନଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । କାରଣ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ବର୍ଷାକାଳ ନୁହେଁ । ଏପରି ଭାବରେ କାହୁଁ କିପରି ଅକାଳ ମେଘର

ଆବର୍ତ୍ତ ହେଲେ, ସେକଥା କେହି ବୁଝି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମେ ଚକ୍ରାକ୍ତି ବାୟୁରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଭଳି ମନେ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମେ ଅବସ୍ଥା କଟିଗଲା ଓ ପବନ ବହମାନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ପବନ କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଅଦ୍ଭୁତାବଳି ମନେ ହେଉଥାଏ । ଗଛ ଲତାମାନେ ସେ ପବନରେ ସତେ ଅବା ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରୁଥାନ୍ତି !

ସମେ ପବନର ଗତି ଶୀଘ୍ର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ତାହା ଏତେ ଶୀଘ୍ର ହେଲା ଯେ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଗଛ କରୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ । ଲୋକେ ଫୁଲୁଭୁତ ହୋଇ ଅନାଦି ରହୁଥାନ୍ତି । ପବନ ସାଙ୍ଗକୁ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ଧୂଳି ଧୂଳି ବର୍ଷା ପଡ଼ି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ତାହା ବଡ଼ ବଡ଼ ଜଳ କଣାରେ ପରିଣତ ହେଲା । ତା'ପରେ ହେଲା ମୁଷଳଧାରରେ ବର୍ଷା । ଯାହାଥିଲା ସସ୍ତା, ତାହା ଜଳ ସ୍ରୋତରେ ପରିଣତ ହେଲା ।

ଏକ ଦିଗରେ ପ୍ରତୀତି ପବନ, ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ମୁଷଳଧାରର ବର୍ଷା । ଏଥିରେ ଚିରିଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପାଖରେ ଠୁଳ ହୋଇଥିବା ନରନାରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେବ, ସେକଥା ସହଜରେ ଅନୁମୟ । ସେତେବେଳକୁ ଗୋଠରେ ଥିବା ଗୋରୁ ଗାଈମାନେ ମଧ୍ୟ ଆସି ମଣିଷଙ୍କ ସହ ମିଶିଯାଇଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଭୟଭୀତ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତେ ଭାବୁଥିଲେ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ

ବର୍ଷା ଗୁଡ଼ିଏବ । କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିଏ ତ ଦୁରର
କଥା, ବର୍ଷାର ବେଗ ଓ ମାତ୍ରା ଖୁବ୍ ବଢ଼ି
ଚାଲିଲା ।

ବାସ୍ତବରେ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଟି ସେ ବର୍ଷା ଭିଆଇଥିଲେ ।
ଗୋକୁଳର ନରନାଶ୍ୱମାନେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ
ପୂଜା ଆରାଧନା ବନ୍ଦ କରି ଗିରିଗୋବର୍ଦ୍ଧନକୁ
ପୂଜିବାରୁ ସେ କୁପିତ ହୋଇ ମେଘ, ପବନ ଓ
ବଜ୍ରର ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜଣକ ପରେ ଜଣକୁ ଡାକି
ଆଣି ଗୋକୁଳରେ ଓ ଗୋକୁଳର ଚତୁଃ-
ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ,
ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଅନୁଚର-
ମାନେ କାଳବିଳମ୍ବ ନକରି ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ
ଯାଇ ସେ ପ୍ରଳୟ ଲାଳାର ସଜନ କରିଥିଲେ ।

ଅନେକେ ବୁଝିପାରିଲେ କି ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଟି ପୂଜା
ନ ପାଇଁ କେତେ ବର୍ଷର ଯେକି ପ୍ରୟାସକରି ବା
ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଟି କିନ୍ତୁ ଗୋକୁଳକୁ
କେଉଁ ମଣିଷ ବା ରାଜା କରାଉଥିବ ? ସମସ୍ତେ
ଆଚଙ୍କିତ ହୋଇ ଭବିଷ୍ୟନ୍ତ । କେହି କାହାକୁ
ପଦେ ଭରସା ଦେଇ କଥା କହିବା ଉପସ୍ଥାପନ
ନଥାନ୍ତି ।

“ଗୁଲ, ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଟି ଆରାଧନା କରି ଭୁଷ୍ଟ
କରିବା ।” କେହି ଜଣେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

“ନା, ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ଇନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଟି ଆମ
ସୂତରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଅବସ୍ଥାରେ ନଥିବେ ।
ସେ ଶ୍ୱାସଣ ରାଗିଯାଇଛନ୍ତି ।” ଆଉ କେହି
କେହି କହିଲେ ।

“ଯେଉଁ ଦେବତା ପୂଜା ନ ପାଇଲେ କୁପିତ
ହୋଇ ଏଭଳି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ସେଭଳି
ଦେବତାଙ୍କ କୋପରେ ପଡ଼ି ଯାହା ହେବାର
ହେଉପକ୍ଷେ, ତାକୁ ଆଉ ସୂତ କରିବା ନାହିଁ ।”
ଆଉ ଜଣେ କହିଲେ ।

“ତାହା ହେଲେ ଏ ସଙ୍କଟରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବ
କିପରି ?” ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା ।

ହଠାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ଆଖି ଆଗରେ ଗୋଟିଏ
ଅସ୍ପଷ୍ଟ, ଅଚିନ୍ତ୍ୟାୟ ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଗିରି-
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଶୂନ୍ୟକୁ ଉଠି ଯାଉଥିବାର ସେମାନେ
ଦେଖିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ
ଆଖିକୁ ବଶ୍ୟାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେହିକ-
ବେଳେ ସେମାନେ ଶୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ କୋମଳ

କଣ୍ଠସ୍ଵର : “ମମତ ପଦତ ତଳେ ଆସି ଆସି
ନିଅନ୍ତୁ ।” ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ସେ କଣ୍ଠସ୍ଵର
ଲୋମକ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବକ୍ତୃତା ଓ ପବନର
ପ୍ରବଣ ଶକ୍ତି ଅତିକ୍ରମ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଛୁଆଗଲା ।

ସେମାନେ ବୁଝିଲେ, ତାହା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଗୋରୁ ଗାଈଙ୍କୁ ଧରି
ସମସ୍ତେ ସେ ପଦତ ତଳେ ଆସିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା
କଲେ । ଦେଖାଗଲା, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଜ କନକ
ଆଙ୍ଗୁଳରେ ପଦତକୁ ତୋଳି ଧରିଛନ୍ତି ।

ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟର ସୀମା
ରହିଲା ନାହିଁ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୃତଜ୍ଞତାରେ
ସେମାନଙ୍କ ମନ ଭରିଗଲା । ଯେଉଁ ବାଳକ ଏ
ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ କରିପାରେ, ସିଏ କିଏ, ଏକଥା
ଯେଉଁମାନେ ବୁଝିନଥିଲେ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ
ସେତେବେଳେ ବୁଝିଗଲେ ।

“ଆମେ ଜାଣୁଁ, ସଙ୍କଟ ଯେତେ ଡାକ୍ତା ହେଉ
ନା କାହିଁକି, ପରମ ଭଗବାନ ଯେପରି ହେଉ
ଆମକୁ ରକ୍ଷା କରିବେ । ଆମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କ
କରୁଣା ଉପରେ ଆମର ଆତ୍ମା ଓ ବସ୍ତୁସବୁ ଥିବା
ଲେଖା । ଯଦୁ ସମ୍ଭାବନା ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ଭିତରେ
ରହିଛି । ଆମେ ଅଜ୍ଞାନ; ତେଣୁ ଏକଥା
ବୁଝିବାର ଶକ୍ତି ଆମର ନାହିଁ ।” ଉତ୍ସାହରେ
ଏକଥା କହିଲେ ଅନେକେ ।

ତେଣେ ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଆଦମଣି ଚଳାଇ
ଯାଉଥାନ୍ତି । ସତେ ଅବା ଆକାଶଯାକ ଚରଳ-

ଯାଇ ଗୋକୁଳ ଉପରେ ଓଜାଡ଼ି ହୋଇ
ପଡ଼ୁଥିଲା ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ—ଏହିପରି ଭାବରେ ସାତ
ଦିନ ବିତିଗଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ପୈର୍ବ୍ୟ ହରାଇଲେ ।
କେହି ଜଣେ ଗିରିଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ତୋଳି ଧରି
ଗୋକୁଳର ନରନାରୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବ, ଏ
କଲ୍ପନା ସେ କରି ନଥିଲେ । ସେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ
ହୋଇ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ, ସେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
ଖୋଜିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ମିଳିଗଲା । ସେ
ବୁଝିଲେ ବସ୍ତୁଙ୍କ ଅବତାର କୃଷ୍ଣହିଁ ସେ ଅସାଧ୍ୟ
ସାଧନ କରିଛନ୍ତି ।

କୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିପ୍ରସରେ ଯିବାର ଅର୍ଥ ହୁଏନା ।
ତେଣୁ ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି

ଆଣିଲେ । ସାତଦିନ ପରେ ବର୍ଷାର ପ୍ରକାଶ
କମିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପବନ ମଧ୍ୟ ଶିଥିଳ
ହୋଇ ଆସିଲା । ବଜ୍ରଧ୍ବଜ ଆଉ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ହମେ ଆକାଶ ନିର୍ମଳ ହୋଇ ଆସିଲା ।
ମେଘମାନେ ଅପସର ଯିବାର ଦେଖାଗଲା ।
ଲୋକେ ସ୍ବର୍ଗର ନିଃଶ୍ଵାସ ଛୁଟିଲେ ।

“ଆପଣମାନେ ଏଥର ଘରକୁ ଲେଉଟି
ଯାଆନ୍ତୁ ।” ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ । ଲୋକେ ପ୍ରସନ୍ନ
ତଳୁ ବାହାରି ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଗଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଏଥର ପ୍ରସନ୍ନକୁ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଥୋଇଦେଲେ ।

ସେ ରୁପ୍ସୁପ୍ ବସିଥାନ୍ତି, ସେଠାରେ ଆସି
ରଥାରୁତ ଇନ୍ଦ୍ର ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ରଥର
ଅବତରଣ କରି ସେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି
କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ ! ନ ବୁଝି ନ ଜାଣି ମୁଁ
ଯେଉଁ ଔଷଧ୍ୟ କରିଛି, ସେପାଇଁ ମୋତେ ଆପଣ
କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ । ବାସ୍ତବିକ ଲୋକେ କାହାକୁ ପୂଜା
କରିବେ ନ କରିବେ, ତାହା ସେମାନଙ୍କ ବିଚାର
ବିବେଚନାର କଥା । ସେଥିରେ ମୁଁ କୁପିତ

ହେବା ମୋର ଅହଙ୍କାର ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି
ନୁହେଁ ।”

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଥମେ ଗର୍ଭୀର ହୋଇ ରହିଥିଲେ ।
ତା’ପରେ ସେ ହସିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ବୁଝିଲେ ଯେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଉ ତାଙ୍କ ଉପରେ ରୁଷ୍ଟ ନାହାନ୍ତି ।
ସେ ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ଗୋକୁଳର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆସି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭେଟି କହିଲେ, “ତୁମେ କିଏ,
ସେକଥା ଆମେ ଛୁର ମଣିଷମାନେ କଳ୍ପନା
କରିପାରିବୁଁ ନାହିଁ । ଆମର ଖାଲି ଗୋଟିଏ
ଭୟ । ତୁମେ ଆମକୁ ହଠାତ୍ ଦିନେ ଛାଡ଼ି
ଚାଲିଯିବ ନାହିଁ ତ ?”

“ମୁଁ ଯିବି କୁଆଡ଼େ ? ଆପଣମାନେ
ଗୁରୁଜନ । ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସନ୍ତାନ ।
ଆପଣମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅମାନ୍ୟ କରିବି
କିପରି ?” ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସି ହସି କହିଲେ ।

ସେ ହସରେ ସେମାନେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ
ଚାଲିଗଲେ ।

ସତ୍ୟ ନିଷ୍ଠା

ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଉମାପତି ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ କୌଣସି ଏକ ଜାଣି ଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାଲିଥା'ନ୍ତି, ହାମ ଛଡ଼ି ଅଳ୍ପ ଦୂର ଯିବା ପରେ ତୁମ୍ଭଲ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବାରୁ ସେମାନେ ନିକଟସ୍ଥ ଏକ ଭଗ୍ନ ମନ୍ଦିରରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ସେଠାରେ ଦେଖିଲେ ଆଗରୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯୁବତୀ ବସି ବସି କାନ୍ଦୁଛୁ ।

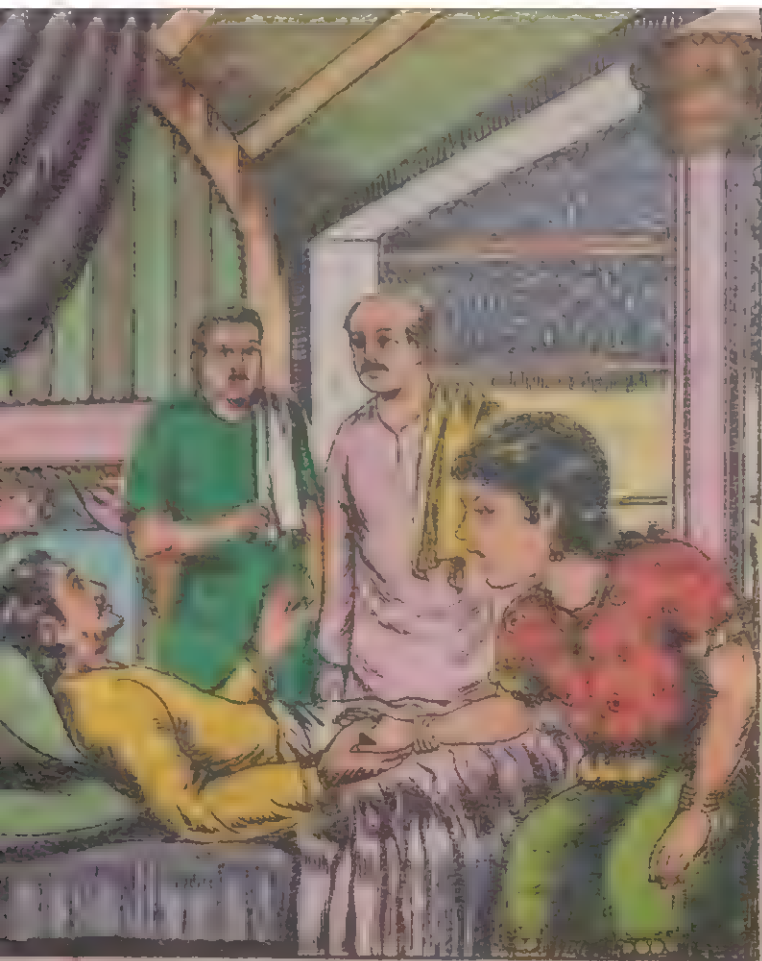
ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ବୟସ ପାଠିଏ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ । ସେମାନେ ଝିଅଟିକୁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି ପଚାରିଲେ, “ଝିଅ ଏ ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା ତୋଫାନରେ ତୁ ଏକେଲ ଏଠି ବସି କାନ୍ଦୁଛୁ କାହିଁକି ?”

ଝିଅଟି ଟିକିଏ ଶକ୍ତିଯାଉ କହିଲା, “ଜୀବନ ପ୍ରତି ମୋର କୌଣସି ଆସକ୍ତ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜୀବନ ହାରି ଦେବାକୁ ମନସ୍ଥ କରିଛିଁ ରାଜନବର ଛଡ଼ି ଏଠାକୁ ଏକା ଚାଲି ଆସିଛି । ବଞ୍ଚିବାକୁ

ମୋର ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ । ଭଗବାନ ଯଦି ଏପରି କଲେ ଆପଣମାନେ ବା ମୋର କ'ଣ କରିପାରିବେ ?”

ଜଗନ୍ନାଥ କହିଲେ, “ଝିଅ, ରାଜନବର ଛଡ଼ି ତୁ ମରିବାକୁ ଯାଉଛୁ ଏମିତି କ'ଣ ବା ତୋ ଜୀବନରେ ଘଟିଛି ?”

ଝିଅଟି କିଛି ସମୟ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସି ରହିଲା ତା'ପରେ ମୁହଁ ଖୋଲି କହିଲା, “ମଉସା, ଆଜି ରାଜାରାଣୀଙ୍କ କଥାବାଣୀରୁ ବୁଝିଲି ଯେ ସେମାନେ ମୋତେ ରାଜବାଟିର କାମଦାମ ବୁଝୁଥିବା ବୁଢ଼ା ଶିବାନନ୍ଦର ପୁଅ ସହିତ ବାହା ଦେବେ । ମୁଁ ଏଥିରେ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ରଜାକୁ ମୋର ଅସନ୍ନତ ଜଣାଇବାରୁ ରଜା କହିଲେ, “ଗୁଜର ଶିବାନନ୍ଦ ତୋ ପାଇଁ କ'ଣ କରିଛି ତୁ ଜାଣୁନାହିଁ । ତୁ ତା' ପୁଅକୁ ବିବାହ ଲାଗେ କେବଳ ସେ ଚାଣ

ପାପର ପ୍ରତିଫଳିତ କରବାକୁ ଉପାଦେନ କରିବାକୁ ବାହାରିଥିଲୁ ।”

“ଆଉ ସେହିନ ଯଦି ଶିବାନନ୍ଦ ମୋତେ ବନ୍ଦ କରି ନଥା’ନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ତୋତେ ହତ୍ୟା କରିବା ପାପରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଜଳୁଥା’ନ୍ତୁ ।” ଉମାପତି କହିଲେ ।

“ମୁଁ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ କାହିଁକି ଆପଣମାନେ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ପରି ଶିବାନନ୍ଦକୁ ଏତେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି ।” ପ୍ରମିଳ କହିଲା ।

ତା କଥା ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ କହିଲେ, “ଝିଅ ତୁ ମନଦେଇ ସବୁକଥା ଶୁଣ । ଥରେ ତୋ ବାବା ବଡ଼ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ତୋର ମା’ ବହୁ ପୁରୁଷ ମରିଯାଇଥା’ନ୍ତୁ । ବୈଦ୍ୟ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କଲ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ ଆଉ ବଞ୍ଚିବାର ଆଶା ନାହିଁ, ତୋ କଥା ଶୁଣି ସେ ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । ନିଜ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ନଥିଲା ତେଣୁ ସେ ତାଙ୍କ ଦେବାନ ଉମାପତି ଓ ବନ୍ଧୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଡାକି ତୋତେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମର୍ପି ଦେଇ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ମିତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ହେଲ ବାଳିକା ପ୍ରମିଳର ଅଭିଭାବକ । ପ୍ରମିଳ ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହାତରେ ଥାଏ । ତୋ ବାବା ମରିବା ପରେ ପରେହିଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଭଦ୍ରାବତୀ ଆସି ତାଙ୍କ ଘର ଦଖଲ କଲେ ଓ

ଶୁଝିପାରିବୁ ।” ମୁଁ ଜଣେ ଜମିଦାରର ଝିଅ ହୋଇ କିପରି ଜଣେ ଗୃହରେ ପୁଅକୁ ବିବାହ କରିବି ? ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆନୁହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲି ।”

ଝିଅଟିର ସବୁକଥା ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ କହିଲେ, “ଆରେ ଝିଅ. ତୁ କ’ଣ ଜମିଦାର ଧ୍ୟୋମସ୍ତକ ଝିଅ ପ୍ରମିଳ ? ତୋତେହିଁ ମାରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରି ବିଫଳ ହୋଇ ଧରାପଡ଼ି କାଶି-ଗାରରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ଆମେ ଦୁହେଁ ଥିଲୁ । ମୁଁ ବନ୍ଦୀ ଥିବାବେଳେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ଭଦ୍ରାବତୀ ସବୁ ପାପର ବୋଝ ମୁଣ୍ଡରେ ରଖି ଅନୁତାପ କରି କରି ମରିଗଲା, ସେ ଚରିଗଲା । ଆମେ ଦୁହେଁ କାଶିଗାରରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନିଜ ନିଜର

ତୋତେ ପାଗରେ ଛୁଟିଲେ । ତା'ପରେ
ଦୁହେଁ ମଣି ତୋତେ କାନା ପ୍ରକାର ବସ୍ତ୍ର
ଦେଲେ ସେମାନେ ଛାଡିଲେ ତୁ ମରାଠଲେ
ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟକ ହୋଇ ଜମିଜମା ଭେଟା
କରିବେ ।

ସେମାନଙ୍କର ଏ ସତ୍ତାପର ବୁଝିଗଲା ଗୁଜର
ଶିବାନନ୍ଦ । ସେ ସବୁ ସମୟରେ ତୋତେ
ରକ୍ଷା କରୁଥାଏ ଓ ଆଖି ଉପରେ ରଖିଥାଏ ।
ସେ ତୋତେ ନିଜ ହିଅପର ଭଲ ପାଉଥାଏ ।
ଏଇ ସମୟରେ ତୋ ବାପାଙ୍କର ପୁରୁଣା ବନ୍ଧୁ
ଏ ଦେଶର ରଜା ରଜ୍ୟ ଭ୍ରମଣ କରୁ କରୁ ଯାଇ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଆଗରୁ ସେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ
ମୃତ୍ୟୁ ଶବ୍ଦର ପାଇଥିଲେ । ତୋତେ ଦେଖିବା
ପାଇଁ ସେ ଆସିଲେ । ତେଣୁ ଭଦ୍ରାବତୀ ତୋତେ
ଭଲ କରି ସଜାସଜି କରି ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ
ପଠାଇଲା ଓ ଦୁରରୁ ଥାଇ ସଙ୍କେତ କରୁଥାଏ
କି ରଜା ଯାହା ପଚାରିଲେ ଯେପରି ସବୁ ଭଲ
କହିବୁ । ତଥାପି ରଜାଙ୍କୁ ତୁ ନିଭୟରେ
କହିଲୁ, “ଆପଣଙ୍କ ପରି ବଡ଼ ଲୋକ କେହି
ଆସିଲେ ମୋତେ ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ
ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଯାଏ; ନହେଲେ ଅନ୍ୟ ସବୁଦିନ
ମୋତେ କେହି ଖାତର କରନ୍ତି ନାହିଁ ଭଲ
କରି ଖାଇବାକୁ ଶେଷେ ମଧ୍ୟ ମିଳେନାହିଁ ।”

ରଜା ଏସବୁ ଶୁଣି ପ୍ରମିଳର ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ
ଗାଳି ଧମକ ଦେଇ ଗଲେ । ଏକଥାରେ
ଭଦ୍ରାବତୀ ରାଗିଯାଇ ତୋତେ ଶବ୍ଦରେ

ଗୋଦାମ ଘରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଲଙ୍କାମରତ ଧୁଆଁ
ଦେଲା । ତୋତେ ସକାଳୁ ଶିବାନନ୍ଦ ବେହୋସ
ଅବସ୍ଥାରେ ଉଦ୍ଧାର କଲା । ତା'ପରେ ତା'ର
ପ୍ରସନ୍ନରେ ତୁ ସୁସ୍ଥ ହେଲୁ ।

ପରଦିନ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଣେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ କିଛି
ଟଙ୍କା ଲାଖି ଦେଇ ବିଷ ଔଷଧ ଆଣି ତୋତେ
ମାରିଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ବୈଦ୍ୟ ପ୍ରଥମେ
ଅସମ୍ଭବ ହେଉଥିଲା କାରଣ ସେ ଜାଣିଥିଲା
ଏକଥା ପ୍ରକଟ ହେଲେ ରଜା ଦ୍ଵାରକା ତାକୁ
ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ଟଙ୍କାର ଲୋଭ
ଏଡ଼ାଇ ନପାରି କହିଲା, “ଠିକ୍ ଅଛି, ମୁଁ
ଔଷଧ ନାମରେ ବିଷ ପଠାଇଦେବି । ବିଷ
ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ତମର ।”

କେନ୍ଦ୍ର ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସକାଳ ହେବାରୁ ବହୁତ ଖୋଜାଖୋଜି କରି ତୋତେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ବହୁତ ଉତ୍କଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ କାରଣ ତୋର ବାପା ତାଙ୍କ ଜୀବନକାଳରେ ଖୁବ୍ ଜନପ୍ରିୟ ଥିଲେ । ଲୋକମାନେ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଏକଥା କହିଲେ । ରାଜା ସବୁ ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ, ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ଭଦ୍ରାବତୀ ଓ ଉମାପତି, ତନିଜଣଙ୍କୁ କାରାଗାରରେ ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଶିବାନନ୍ଦ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ପ୍ରମିଳକୁ ତାଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପଣ କରି କହିଲା, “ପ୍ରଭୁ, ସମଗ୍ରିର ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ସେହି ଦୁଷ୍ଟମାନେ ବାଲିକାଟିକୁ ମାରିଦେବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ମୁଁ ସେସବୁ ଜାଣିପାରି ତାକୁ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲି । ଏଣିକି ତା' ଦାୟିତ୍ବ ଆପଣଙ୍କର ।” ତା'ପରେ ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ଆରମ୍ଭରୁ ଘଟିଥିବା ସବୁ କଥା କହିଲା ।

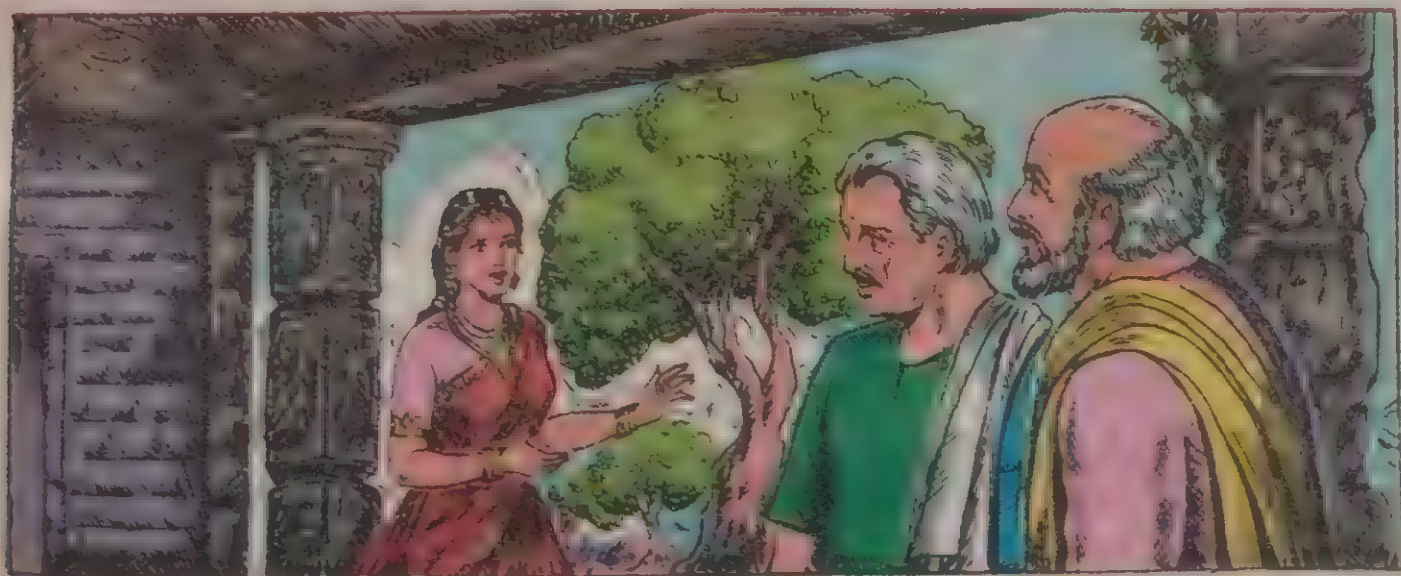
ରାଜା କହିଲେ, “ଏବେ ତ ସେମାନେ ବନ୍ଦୀ, ତମେହିଁ ଝିଅଟିର ସବୁ ଦାୟିତ୍ବ ନେଇ ତାକୁ ପାଳନ କର ।”

ଶିବାନନ୍ଦ କହିଲା, “ମହାରାଜ, ସମଗ୍ରିର ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ଦୁଇଟି ଅନ୍ୟ କିଏ ତା'ର ଓ ମୋର ଯତ୍ନ କରିପାରେ । ତେଣୁ ଆପଣ ତାକୁ ଏଇଠାରେ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରେ ରଖନ୍ତୁ । ପ୍ରାନ୍ତବଦ୍ଧ ହୋଇଗଲେ ତା'ର ବିବାହ ଦେବେ ।”

ଦୁଇଦିନ ପରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଶିବାନନ୍ଦକୁ ଡାକି କହିଲେ କି ପ୍ରମିଳର ଦେହ ଶରାପ; ସେ ଯେପରି ଔଷଧ ନେଇଆସେ । ଶିବାନନ୍ଦ ବୈଦ୍ୟଠାରୁ ଔଷଧ ଆଣିଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ରାସ୍ତାରେ ସେ ଔଷଧ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଚଳିଗଲା ନେଇ ଆସିଲା । ତଦ୍ୱାରା ତୋର କୌଣସି ହାନୀ ନ ଘଟିବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଗ୍ରାମର ତାଳିକକୁ ଡାକି ମିଛରେ ଭୁତ ଲଗିଛି କହି କିଛି ନିୟାନ୍ତ୍ରଣ କଲ ଯଦ୍ୱାରା ସେ ଶୀଘ୍ର ମରିଯିବ । ଏସବୁ ଶିବାନନ୍ଦ ବୁଝିଗଲା କିନ୍ତୁ ତା' କଥାର ମୂଲ୍ୟ ବା କିଏ ଦେବ । ସେଦିନ ରାତରେ ତୋତେ ଉଠାଇ ନେଇ ତୋ ବାପାର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ଛାଡ଼ି ଆସିଲା । ଏକଥା

କାହିଁଗାରରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମଲ । ଆମେ ଦୁହେଁ
ତୋ ବାବାର ମିତ୍ର ହୋଇ ଧନର ପ୍ରଲୋଭନରେ
ଯେଉଁ ପାତ୍ର କରିଥିଲୁ ସେଥିପାଇଁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୀ
ଜୀବନଟି ପଶ୍ଚାତାପରେହିଁ ଜଳୁଥିଲା । ଏବେ
ଠିକ୍ ସମୟରେ ତୋର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାରୁ
କାଶୁକୁ ଭଗବାନ ଆମକୁ ସମା କରିଛନ୍ତି ।

ସେତେବେଳକୁ ବର୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଡି
ଯାଇଥିଲା । ପୁର ନିର୍ଭୀକତା ଯୋଜନା
ଅନୁସାରେ ଉନାଏତ ବଜାଜ ପାଖକୁ ଗଲେ
ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ପ୍ରମିଳା ଗ୍ରାମକୁ ଗଲେ ।

ରାଜକୁମାରୀ ସୌଦାମିନୀ

ଢେଙ୍କନ ଦେଶର ରାଜା ଥିଲେ ଅନେକ ବର୍ଷ ।

ତାଙ୍କର ସୌଦାମିନୀ ଥିଲା ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ।
 ଝିଅଟି ଦୁଇବର୍ଷର ହୋଇଛି ତା'ର ମା' ମରିଗଲେ ।
 ଝିଅଟିକୁ ଗୃହି ରାଜା ଆଉ ଦ୍ଵିତୀୟଥର ବିବାହ କଲେ ନାହିଁ ।
 ଝିଅଟିକୁ ଅତି ଆଦରରେ ପାଳୁଥାନ୍ତି; ମା' ବାପା ଦୁହଁଙ୍କର ସ୍ନେହ ଓ ଯତ୍ନ ସେହିଁ କରୁଥା'ନ୍ତି ।

କ୍ରମେ ସୌଦାମିନୀ ବଡ଼ ହେଲା । ରୂପ ଓ ଗୁଣରେ ସେ ଅଦ୍ଵିତୀୟା ହୋଇ ଉଠିଲା । ତା'ର ଶିକ୍ଷାଦାକ୍ଷୀ ରାଜା ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ କରାଇଲେ ।
 ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅନେକ କଳା ଓ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାରେ ନିପୁଣ ହୋଇ ଉଠିଲା ।
 ରାଜା ତାକୁ ଖୁବ୍ ଆଦର କରୁଥା'ନ୍ତି ।

ଦିନେ ରାଜା ହାତରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଓ ତାଳପତ୍ର ଲେଖା ଧରି ଆସି ଝିଅ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ, “ଦେଖ ଝିଅ ଏବେ

ତୋ'ର ବିବାହ ଯୋଗ୍ୟ ବୟସ ହୋଇ-
 ଶଲଣି । ଏଇ ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ରାଜକୁମାରମାନଙ୍କର ଓ ଏଇ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ, ଧାମ, ବଂଶ ଗୁଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସବୁ ଲେଖା ହୋଇଛି । ତୁ ଯାହାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବୁ, ମୁଁ ତା' ସହିତ ତୋର ଶିଫ୍ତ ବିବାହ ଦେଇଦେବି ।
 ଭବି ଦେଖିବୁ ଯେ ସେ କେବଳ ତୋର ସ୍ଵାମୀ ହେବ ନାହିଁ, ପୁଣି ମୋ ପରେ ଏ ଦେଶର ରାଜା ମଧ୍ୟ ହେବ ।”

ସୌଦାମିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଓ ପୋଥି ସବୁ ରଖିଦେଇ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହେଲା ।
 ତା'ପରେ କହିଲା, “ବାବା ମୋର ଭବି-
 ସ୍ଵାମୀର ସୌଦର୍ଯ୍ୟ, ବରଜ୍ଞ, ଗୁଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ କିଛି ଭବିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
 ସେ ବିଷୟ ଆପଣ ବିଚାର କରିବେ । କିନ୍ତୁ

ତା' ପୁଅକୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରାଜକୁମାରମାନଙ୍କର
ଗୁଣ ସବୁକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବି ।
ସେଥିରେ ଯିଏ ସଫଳ ହେବ ସେହି ମୋର
ସ୍ତ୍ରୀ ହେବ । ମୋ ପାଦରେ ପଦ୍ମକୁଣ୍ଡଳ, ତି
ସବୁକରିବୁଁ ସବୁଠାରୁ ମୁଲବାନ । ସେକଥା
ମୁଁ ପରୀକ୍ଷା କରି ମତ ଦେବି ।”

ତେଣୁ କଥା ଶୁଣି ରାଜା ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
କହିଲେ, “ତୁ ଯାହା କହୁଛୁ ମୁଁ ସେଥିରେ
ରାଜି । କିନ୍ତୁ ଜଣକର ସ୍ୱଭାବ ଚରମ ଜାଣିବା
ଏତେ ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ତୁ କେଉଁ
ଉପାୟରେ ସେସବୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବୁ ?”

“ବାବା, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗାଳ୍ପ
କହିବି । ଆପଣ ସେ ଗାଳ୍ପଟି ମୋତେ ବିବାହ
କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ କହିବେ ।
ତା'ପରେ ସେ ଗାଳ୍ପରେ ଯେଉଁ ସମସ୍ୟା ସବୁ
ଅଛି ତାକୁ କିଏ କେଉଁ ଭାବରେ ସମାଧାନ
କରୁଛି ସେଇଥିରୁ ମୁଁ ସବୁକିଛି ଅନୁମାନ
କରିନେବି । ଏବେ ଗାଳ୍ପଟି କହୁଛି
ଶୁଣିବୁ” — ସୌଦାମିନୀ କହି ଚାଲିଲା ।

“ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ବସନ୍ତ ଦେଶରେ
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ନାମକ ରାଜା ରାଜତ୍ୱ କରୁଥା'ନ୍ତି ।
ତାଙ୍କର ଜନକପ୍ରସାଦ ନାମକ ଏକ ସୁନ୍ଦର
ଝିଅ ଥାଏ ।

ଅରେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କର ମିତ୍ର ରାଜା ପାଥସିଂହ
କୌଶସି ଏକ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ ବସନ୍ତ
ଦେଶକୁ ଆସିଥା'ନ୍ତି । ବିଶ୍ରାମ କ୍ଷଣରେ ଦୁଇ

ବନ୍ଧୁ କଥାବାଣୀ କରୁ କରୁ ହଠାତ୍ କାନ୍ଥରେ
ଟକା ହୋଇଥିବା ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ
ସୁନ୍ଦର ନାରୀର ଚିତ୍ର ପାର୍ଥ ସିଂହଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି
ଆକର୍ଷଣ କଲା । ପାର୍ଥସିଂହ ବହୁ ସମୟ ଧରି
ଚିତ୍ରଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ପଚାରିଲେ,
“କ'ଣ ବନ୍ଧୁ ସେ ଚିତ୍ରଟିରେ ଥିବା ନାରୀର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିଛି ନା ?”

ଅଳ୍ପ ଦୃଷି ପାର୍ଥସିଂହ କହିଲେ, “ନା,
ନାରୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ, କଳାକାରର କୁଳି
ହାତ । ଏତେ ଚମତ୍କାର ଚିତ୍ର ଜଣେ-ବାମ
ହାତରେ ଆଙ୍କିପାରେ ମୁଁ ଭାବି ନଥିଲି ।”

“ଅସମ୍ଭବ, କିଏ କହିଲା ଏ ଚିତ୍ରଟି ବାମ
ହାତରେ ଅଙ୍କା ହୋଇଛି ? ମୁଁ ନିଜେ

ଦେଖିଛୁ ଚନ୍ଦ୍ରକାର ଦକ୍ଷିଣ ହାତରେ ତୁଳୀ
ଧରିଥିବାର ।” ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲେ
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ।

“ଆପଣ ତୁଳୀ ଧରିବାର ଦେଖିଛନ୍ତି
ଆଜିବାର ନୁହେଁ । ଯଦି ବି ଆଜିବାର
ଦେଖିଥିବେ ତେବେ ଅଳ୍ପ କେତେ ଅଂଶ ସେ
ଆପଣଙ୍କ ସାମନାରେ ସେପରି କରିଛି । କିନ୍ତୁ
ବାସ୍ତବରେ ଏହା ବାମହାତରେ ଅଙ୍କା ରହି ।”
ପାର୍ଥସିଂହ କହିଲେ ।

“ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଜଳକାର ବିହାରକୁ
ତାଙ୍କ ଏବେ ସବୁକଥା ବୁଝିନେବି । ଯଦି ମୁଁ
ହାରିଯାଏ ତେବେ ମୋ ଝିଅକୁ ଆପଣଙ୍କ
ପୁଅକୁ ବିବାହ ଦେବି ।” ଚନ୍ଦ୍ରସେନ କହିଲେ ।

“ଆଜିକାର ମୁଁ ହାତରେ, ଚନ୍ଦ୍ରସେନ
ଜଳକାର ବିହାରକୁ ଦିଏ ନେଇ ବାହାରେ
ପ୍ରକୋଚ ବର୍ମା ପରୁଣା ହଜାର ବୁଝିନେବି । ହୁଏ
ରାଜ୍ୟର ଉନ୍ନତ ସକାଶେ ଦେବି ।”
ପାର୍ଥସିଂହ କହିଲେ ।

ଏହାପରେ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଚନ୍ଦ୍ରକାର
ଜଳକାର ବିହାରକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ ।
ବିହାରକୁ ଦେଖି ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରକାର
ପଚାରିଲେ—

“ଆଜ୍ଞା ଏ ଚନ୍ଦ୍ରକାର କେଉଁ ଆଜିବାର ?”

“ଆଜ୍ଞା, ସବୁ ଜଳକାର ସେପରି ଆଜିବାର ।”
ବିହାର କହିଲେ ।

“ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହେଁ ତମେ କେଉଁ
ହାତରେ ଆଜିବାର ?” ରାଜା କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ?” ଟିକିଏ ଇଚ୍ଛୁକତା ହୋଇ
ସେ ସ୍ତ୍ରୀକାର କଲେ, “ମୁଁ ସେଇଟି ବାମ
ହାତରେହିଁ ଆଜିବାର ।”

ବିହାର ସେଠାରୁ ଚାଲିଯିବା ପରେ
ଚନ୍ଦ୍ରସେନ କହିଲେ, ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ ହାତରେ
ସିନା କିନ୍ତୁ ଆମର ବନ୍ଧୁ ଏବେ ଚନ୍ଦ୍ରକାର
ହୋଇ ରହିବ । ଏବେ ମୁଁ ରାଣୀ ଓ ଜେମାକୁ
ସବୁକଥା କହି ଶୁଭଲଗ୍ନ ଶୋଇ ବିବାହର
ଆୟୋଜନ କରିବି ।” ପାର୍ଥସିଂହ ଆନନ୍ଦରେ
ଏକଥା ସ୍ତ୍ରୀକାର କଲେ ।

ଠିକ୍ ସେହିଦିନ ଆଜ୍ଞା ଗୋଟିଏ ଘଟଣା
ଘଟିଥାଏ । ରାଣୀ ଦେବୀ ମନ୍ଦିରରୁ ପୁଣି ଚାଲି

ଫେରୁଥା'ନ୍ତୁ, ଚାରିଆଡ଼ା ଡାକୁ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ
ସବାଣ ଆନମଣି କରି ବଣୀକଠାରୁ ଅଳଙ୍କାର
ସବୁ ନେବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତେଜେବେଳେ
ଜଣେ ଯୁବକ ସେଠାରେ ବହୁଳ ଦେଶରେ
ପହଞ୍ଚି ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି
ସେମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କଲ ।

ବଣୀ ଯୁବକକୁ ପଚାରିଲେ, “ପୁଅ, ତମେ
କିଏ ? ମୋତେ ଏ ଭୟଙ୍କର ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର
କଲ; ମୋତେ ତୁମର ନାମ ପରିଚୟ ଦିଅ ।”

ଯୁବକଟି ବିନୟ ପୂର୍ବକ କହିଲା, “ମା',
ମୋ ନାମ ହେଉଛି ରାଜଶେଖର । ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କ ସେନାପତି ବିଦ୍ରମବର୍ମାଙ୍କ ଭଗିନୀ ।”

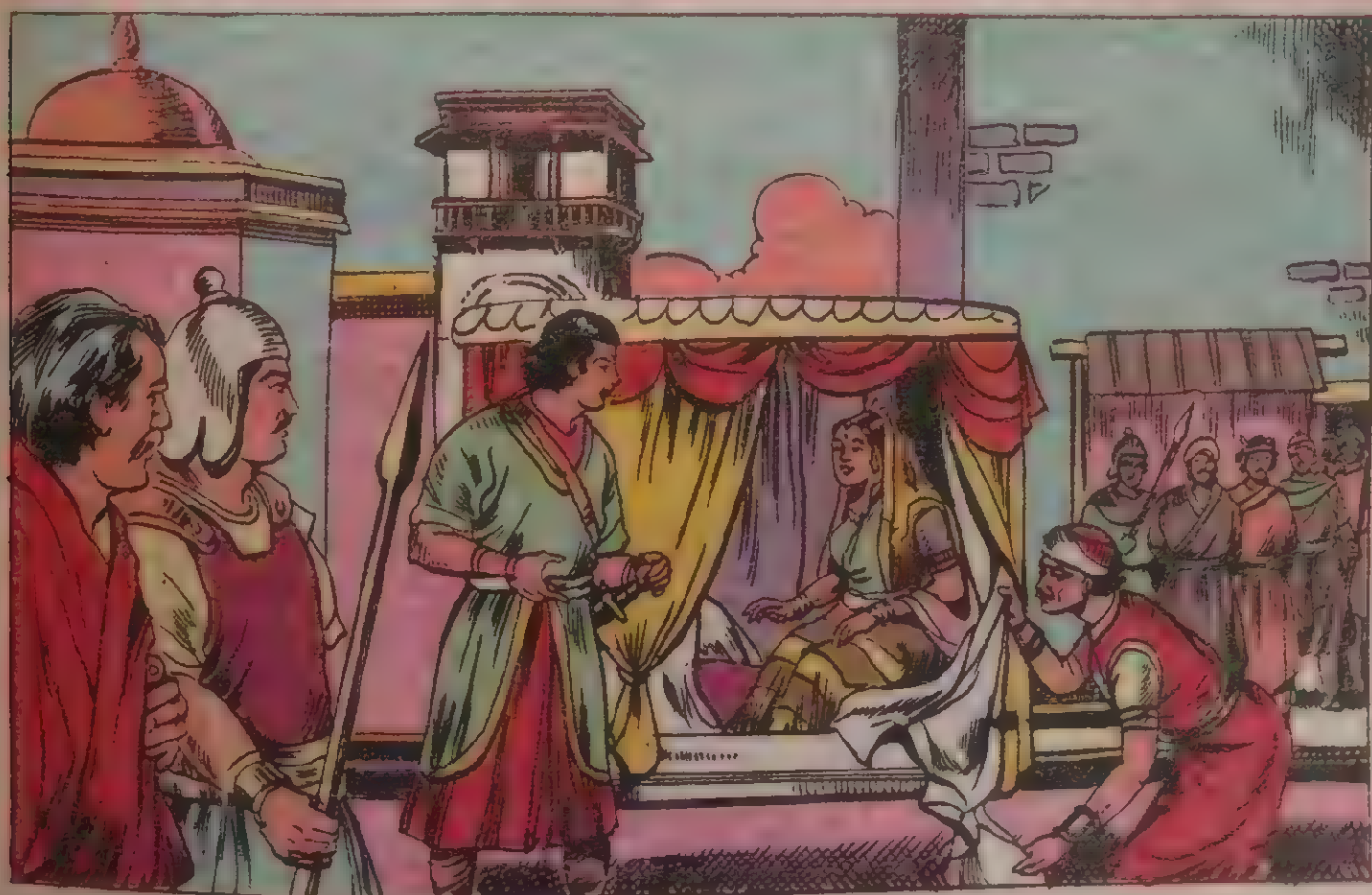
“ଓହୋ, ମୁଁ ତମ କଥା ଶୁଣିଛି । ତମକୁ
ତ ତମ ମାମୁଁ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ନିଜ ପୁଅ ପରି

ପାରିଥିଲେ । ଯୁଗିକୁ ତମେ ଉକ୍ତ ଦିନ ନିଜ
କଣି ଯାହା କରିଥିଲ ।” ବଣୀ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଏବେ ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବେ ମୁଁ
ବିଦ୍ୟାଧାମ କାଶୀରେ ଉଚ୍ଚବିଷ୍ଣୁ ସମାନ୍ତ କରି
ଫେରିଛି ।” ରାଜଶେଖର କହିଲା ।

“ଅତି ଆନନ୍ଦର କଥା, ପୁଅ ତୁମେ
ଆଜି ମୋ ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାରୁ ମୁଁ ତୁମ
ପାଖରେ ରଖି । ଏ ରାଣ ମୁଁ ପରିଚୋଧ
କରିବି, ମୋ ପାଖରେ ଥିବା ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ
ତୁମକୁ ଦେବା ଦ୍ଵାରା ।” ଏତକ କହି ବଣୀ
ନବରକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ବଣୀଙ୍କ କଥା କହିବା ଭଙ୍ଗୀରୁ ସେ ଜାଣି-
ପାରିଲା ଯେ ବଣୀଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ତାକୁ ତାଙ୍କର
ଜାମାତା କରିବେ । ଯେତେବେଳେ ଜନକ-

ଧନର ମୂଲ୍ୟ

ମିଳନନାମକ ଜଣେ ସାଧୁ ଶିଷ୍ୟଗଣଙ୍କ ସହ ଉପାସନା କରିବାକୁ ଯାଉଥା'ନ୍ତି । କାହାରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ସେ ପାଞ୍ଚଦିନ ବିଗ୍ରାମ କଲେ । ସେ ଗ୍ରାମର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନୀ ଥିଲେ ଲିଙ୍ଗରାଜ । ଧନୀ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଥିଲେ ଧାର୍ମିକ । ତେଣୁ ସେ ସାଧୁ ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟଗଣଙ୍କର ଶିଆପିଆ, ରହିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କଲେ ଓ ସାଧୁସେବା ମଧ୍ୟ କଲେ ।

ପିବାଦିନ ସାଧୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ । କେତେକ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ, ତମେ ଜନ୍ମରୁହିଁ ଧନୀ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁଖ ସମ୍ପଦରେ ସୁର୍ବି । ଆଜି ତୁମର କିଛି ବାକି ଅଛି କି ଯେଉଁଥିପାଇଁ ତମେ ମୋର ସେବା କରୁଛ ?”

ଏକଥା ଶୁଣି ଲିଙ୍ଗରାଜ କହିଲେ, “ସାଧୁ ମହାରାଜ, ମୋର ଯେତେ ଧନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ

ସାଧୁସେବାଠାରୁ ବଳୀ ଆଉ କିଛି ଫରକ୍ତ ଆଇପାରେ ? ଧନର ମୂଲ୍ୟ କ'ଣ ? ସାଧୁ-ସେବାର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି । ମୋର ଆଉ କିଛି କାମନା ନାହିଁ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ସାଧୁ ତାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ଘେଠାରେ ମଙ୍ଗରାଜ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲେ, “ସାଧୁଜୀ, ମୋ ମନରେ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଦେହ ଅଛି । କିଛି ବିଚାର ନ କରି ବି ତ ଜଣେ କହିଦେଇ ପାରେ କି ଧନର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ !”

ସାଧୁ କହିଲେ, “କାହିଁକି ତୁମର ଏ ସନ୍ଦେହ ହେଲା ?”

“ପ୍ରଭୁ, ସାଧୁଦିନ ଖଟି ଖଟି ମୁଁ ପରିବାରକୁ ଚଳାଇ ପାରୁନାହିଁ । ଏ ଗ୍ରାମରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ମୋର ଭଳି ଅନେକ କଷ୍ଟରେ

କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବଞ୍ଚି ରହିଛନ୍ତି । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ‘ଧନର ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ’ ଏକଥା ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ପରି ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି କହିପାରିବେ, ସମସ୍ତେ ନୁହେଁ । ଆମ ପାଇଁ ତ ଧନ ପ୍ରଧାନ କିନିଷ ।”

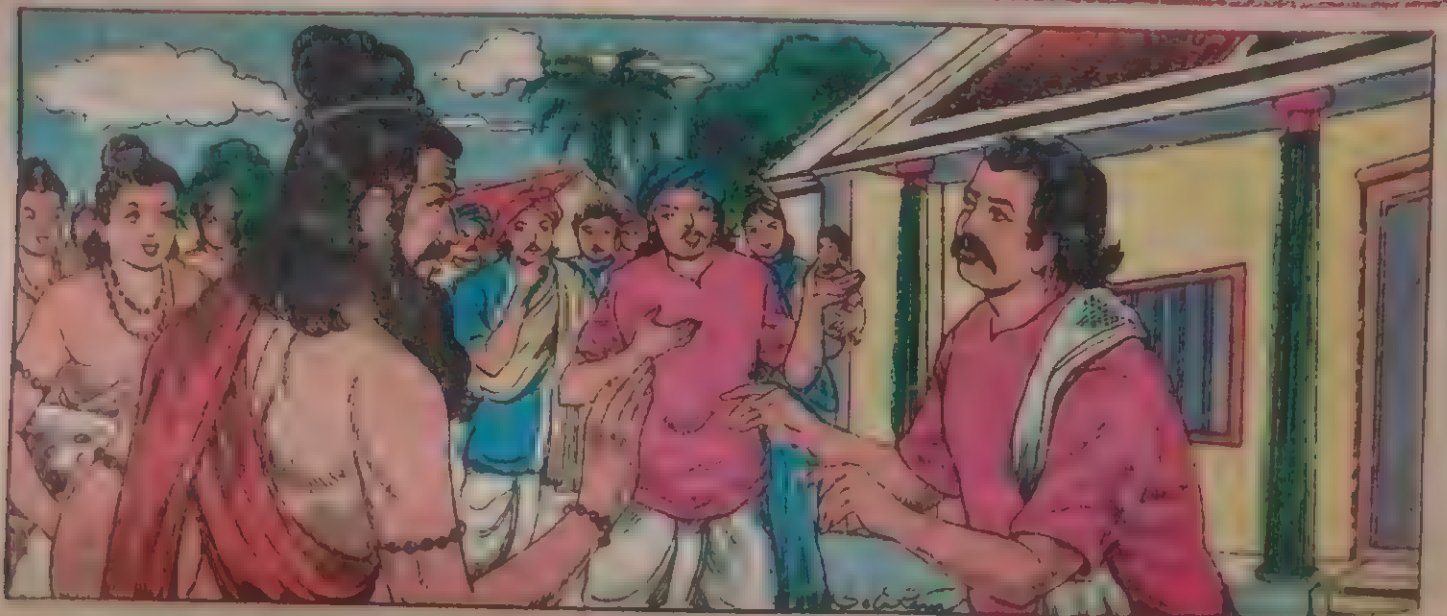
ଏକଥା ଶୁଣି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ହସି ପକାଇଲେ । ଲିଙ୍ଗରାଜ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କଲେ ।

ସାଧୁ କହିଲେ, “ଏଥିରେ ହସିବାର କିଛି ନାହିଁ । ଧନର ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ଯଦି ତାହା ଭଲ ଘରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ । ଏବେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ତା’ର ଧନ ଘର ପରିଉପକାର ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରେ ତେବେ ତାହା ଲିଙ୍ଗରାଜ ଭେଦର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବ । ଯଦି ଧନ ଗଢ଼ିତ ହୋଇ ରଖା ହୁଏ ତେବେ ତାହା ମାଟି ସହିତ ସମାନ ।”

ପୁଣି ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି ସାଧୁ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ, ତୁମର ନିଷ୍ଠାମ

ସେବାରେ ମୁଁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ତୁମ ସେବାରେ କିଛି ଅଂଶ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଲାଭରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଲେ ତାହା ଆଦୃଷ ମହାନ ଦେବତା ଉଠିବ । ଧନ ଲଗ୍ନରକର, ଲଗ୍ନରକର ସମସ୍ତେ ସନ୍ତାନ । ଯାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରୟୋଗେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କର, ଲଗ୍ନରକର ସେବା ସେଇଥିରେହିଁ ହେବ । ତୁମର ଧନ ଆଦୃଷ ଆସୁ ଓ ତୁମର ମହତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣ ଯୋଗୁ ତୁମ ଧନଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତୁ ।”

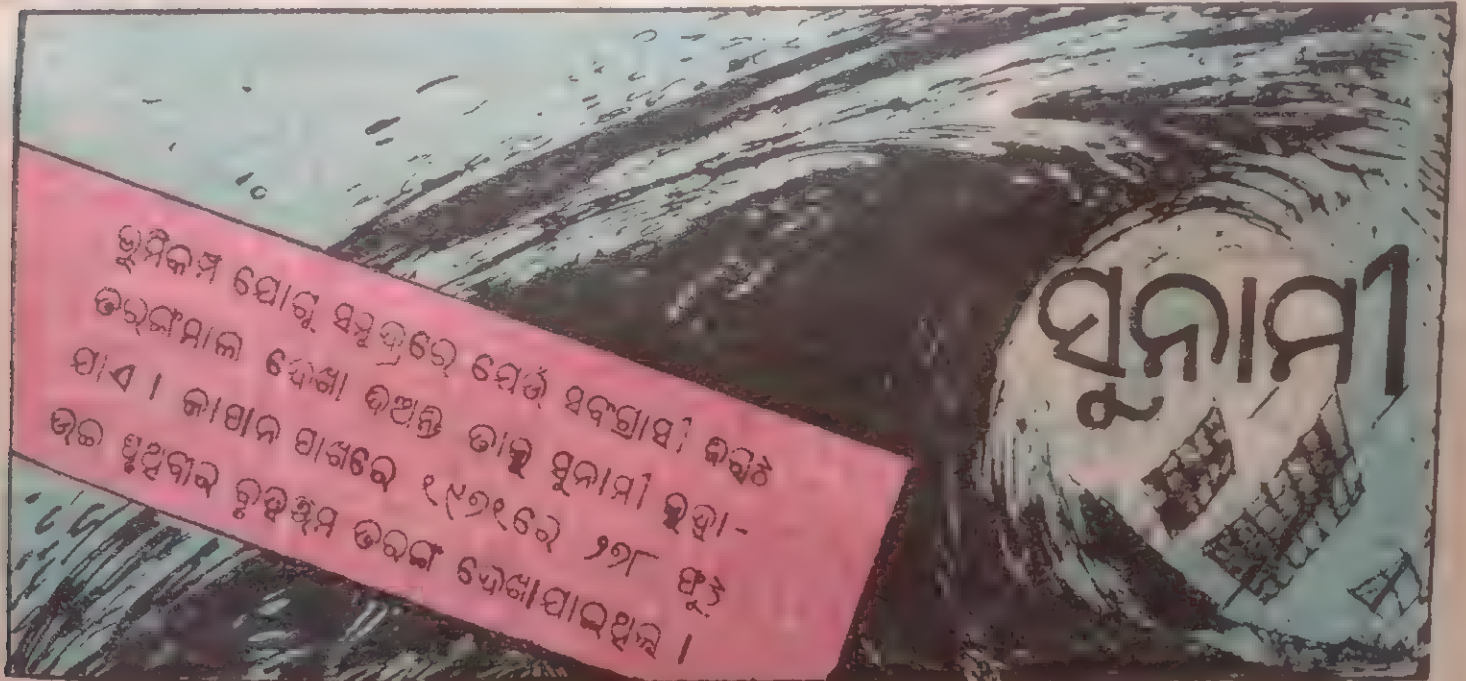
ଏତିକି ଆଶିର୍ବାଦ ଦେଇ ସାଧୁ ତାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରାରେ ଶଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅକୃଷ୍ଣ ଚିତ୍ତରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସେ ଖାଲି ଦାନ ଦେଇ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମାଧାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ଦାନ ହେବା କଷ୍ଟଥିବା ଲୋକ ସେତକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଦେଇ ପୁଣି ଅଳସୁଆ ହୋଇଯିବ । ଛଦ୍ମତା ଯେପରି ତାଙ୍କ ଦାନକୁ ଉପୟୁକ୍ତ ଘରରେ ବିନିଯୋଗ କରିବ, ସେ ତାହା ଦେଖନ୍ତି ।

ତରଳିଆ ବରଫ ପାହାଡ଼

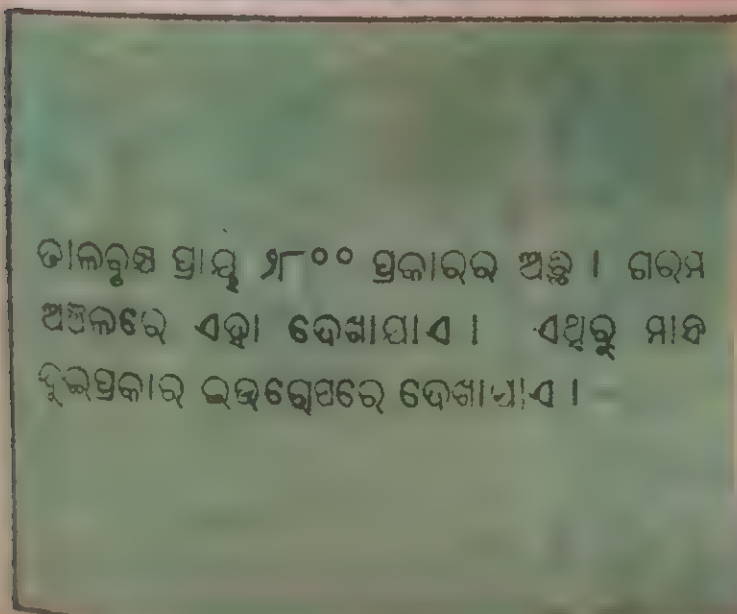

ଆର୍କଟିକ୍ ସାଗରରେ ବରଫର ବଡ଼ ବଡ଼ ପାହାଡ଼
ସବୁ ସ୍ରୋତରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ତଳ ସମ୍ଭାବ
ମଧ୍ୟରେ ତରଳି ଯାନ୍ତି ।

ସୁନାମୀ

ଭୂମିକମ୍ପ ଯୋଗୁ ସମୁଦ୍ରରେ ଯେଉଁ ସବୁଗ୍ରାସୀ କରନ୍ତି
ତରଙ୍ଗମାଳ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ତାହା ସୁନାମୀ ବୁଡ଼ା-
ଯାଏ । ଜାପାନ ପାଖରେ ୧୯୭୧ରେ ୨୭ ଫୁଟ
ଉଚ୍ଚ ସୁନାମୀ ବୁଡ଼ିଥିଲା ତରଙ୍ଗ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

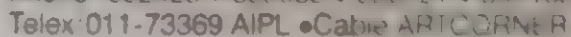

ତାଳବୃକ୍ଷ

ତାଳବୃକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ୨୮୦୦ ପ୍ରକାରର ଅଛି । ଗରମ
ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରୁ ମାତ୍ର
ଦୁଇପ୍ରକାର ଲବଣେଷରେ ଦେଖାଯାଏ ।

OMEGA 4 Sport

- *Thymus* *sp.*
- *Thymus* *sp.*
- *Thymus* *sp.*

Sanghi Corporation, 1A Bala Mahal Road, Madras - 600 008, India.

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୮୮ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

P. S. Rajagopal

A. V. Rangaiah

- ★ ଭାରତୀୟ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁଣ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିବ
- ★ ଲୁହ ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପତ୍ରାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ।
- ★ ସଦାଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଚିତ୍ରେ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟାଫିସ୍‌ରେ ଲେଖା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ଟ୍ରଷ୍ଟା ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାତ୍ରାସ-୨୦୦୦, ୨୨ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏପ୍ରିଲ '୮୮ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଆମର ଦେହଟି ତୁଳା ପରି,

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ତୁମେ ଯୋଗ୍ୟର ଧଳା ପତ୍ର !

ପୁରସ୍କାର ଚକ୍ରପୁରୀ : ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ଦାଶ, ବୃକ୍ଷନଗର ।

ଚକ୍ରପୁରୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

ମନମତର ଘୋରବା ଠିକଣା :

ଡିଲ୍‌ଟର୍ ଏଜେନ୍‌ସିଜ୍, ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ଚଲ୍‌ଡିଂସ୍, ବକ୍ସଲଗା, ମାତ୍ରାସ-୨୦୦୦, ୨୨

ବିଦେଶ ସକାଶେ ଦେୟ ବିକ୍ରୟୀ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁ ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ :

ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ପବ୍ଲିକେଶନସ୍, ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ଚଲ୍‌ଡିଂସ୍, ବକ୍ସଲଗା, ମାତ୍ରାସ-୨୦୦୦, ୨୨

ମାଗିଆ!

ମ୍ୟାଗୀ ଫନ୍ ବୁକ୍!

Look out for the
FUN WORLD
CONTEST
inside!

MAGGI

FUN BOOK

2ଟି ଖାଲି ମ
ନୁଡଲ୍ସ ପ
ଦିଅଲରେ ।

ଆପଣଙ୍କ ନିଜ ଶେଷ ଭି
ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ
ଏହି କୁପନ ପଠାନ୍ତୁ ।

ମ୍ୟାଗୀ ଫନ୍
ପୋଷ୍ଟ ବ୍ୟାଚ୍
ନୂଆ ବିଲ୍ଡି-୧

Join the
MAGGI Club!
Details inside...

MAGGI
2-minute
noodles

with **MASALA**
TasteMaker inside

100%
VEGETARIAN

କ୍ରିଡ଼ା-କୌତୁକ, ମ୍ୟାଗୀବୁକ୍, ଗୋଲ୍ଡ ସହାୟକ
ଏବଂ ବହୁତ କିଛି !

ଗୋଲ୍ଡ ସହାୟକ

ସରେଲାକ୍ ଅରେଞ୍ଜି

ଏକ ଶିଶୁଙ୍କୁ ସେରେଲାକ୍ ଅନ୍ବିତୀୟ ଲାଭ ଆଣିଦେବା
ପାଇଁ—ଯାହାଦେଉ, ଆଉ ଏକ ପନ୍ଥା ।

ସରେଲାକ୍ ଅରେଞ୍ଜି : ଏହା ଦୁଧ ସାଜକୁ ୪ ମାସରୁ ଶିଶୁଙ୍କୁ
ପୋଷକ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସେରେଲାକ୍ ଡାକ୍ତରୀ ୧୯ ୭ ମାସରୁ

Anil Kumar Panigrahi

No share prices,
no political fortunes, yet..

**Over 40% of Heritage readers
are professionals or executives,
61% from households
with a professional / executive
as the chief wage earner.
Half hold a postgraduate degree
or a professional diploma.**

— from an IMRB survey
conducted in Oct. 1986

It's an unusual magazine. It has a vision for today and tomorrow.

It features ancient cities and contemporary fiction, culture and scientific developments, instead of filmstar interviews and political gossip. And it has found a growing readership, an IMRB survey reveals. Professionals, executives and their families are reading The Heritage in depth — 40% from cover to cover, 42% more than half the magazine.

More than 80% of The Heritage readers are reading an issue more than once. And over 90% are slowly building their own Heritage collection.

Isn't it time you discovered why?

**THE
HERITAGE**

So much in store, month after month.